

Jeep

Jeep

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI A.Ş.

İÇİNDEKİLER

03

RAPOR HAKKINDA
YÖNETİM KURULU BAŞKANI MESAJI
FCA EMEA COO MESAJI
CEO MESAJI

10

YÖNETİŞİM ve SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
Kurumsal Yönetim Yapısı
Risk Yönetimi
İş Etiği ve İç Kontrol
Sürdürülebilirlik Yönetimi
Paydaş İlişkileri

16

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

17

ÜRÜN PORTFÖYÜ
Gelişen Pazarlar ve Ürün Stratejisi
Pazar Görünümü
Tüketici Deneyimi
Ar-Ge Yönetimi
Sürdürülebilir Mobilite Çözümleri

24

ÜRETİM
Dünya Klasında Üretim ve Yönetim Standartları
Enerji Verimliliği ve Emisyon
Çevresel Yönetim Sistemi

30

ÇALIŞMA ORTAMI
İş Sağlığı ve Güvenliği
Yetenek Yönetimi

36

DEĞER ZİNCİRİNDE GELİŞİM
Tedarikçi İlişkileri
Yetkili Bayi ve Servis Ağı

42

KURUMSAL VATANDAŞLIK
Yerel Ekonomiye Katkı
Eğitim
Kültür-Sanat

46

PERFORMANS VERİLERİ ve GRI İNDEKSİ
KÜNYE

RAPOR HAKKINDA

Sürdürülebilir geleceği bugünden inşa etmek mümkün mü?

Biz Tofaş'ta bunun mümkün olduğuna inanıyoruz. Bu amaçla, ürettiğimiz araçlardan üretim sistemlerimize, çalışma ortamımızdan paydaşlarımızla ilişkilerimize, değer zincirimizin bütününde sürdürülebilir çalışma ilkelerini hakim kılmaya ve sürekli geliştirmeye çalışıyoruz. Bu doğrultuda, Türkiye'de sektörümüze öncülük ederek sürdürülebilirlik yolculuğumuzda gerçekleştirdiğimiz çalışmalarını, elde ettiğimiz sonuçları ve gelecek projeksiyonlarımızı paydaşlarımızın görüşlerine sunmak amacıyla Kasım 2014 itibarıyla Tofaş Sürdürülebilirlik Raporu uygulamamızın ilkinin yayınıyoruz.

Tofaş Sürdürülebilirlik Raporu'nun, içerik, kapsam ve bağlayıcılık unsurlarının belirlenmesi, performans verilerinin hesaplanması ve açıklamaların şekillendirilmesinde, Global Reporting Initiative (GRI) tarafından yayınlanan G4 Raporlama Rehberi'nde belirtilen, temel (core) uygulama düzeyi ilkelerini takip ettik. Başta yatırımcı ve hissedarlarımız, çalışanlarımız, bayilerimiz, tedarikçilerimiz, iş ortaklarımız, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları olmak üzere tüm paydaşlarımızın Tofaş faaliyet ve performansı hakkında şeffaf, doğrudan ve güncel bilgiye ulaşabilme ihtiyacını gözeterek hazırladığımız bu raporda, Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. olarak gerçekleştirdiğimiz çalışmalar hakkında verilere yer verilmektedir. İştiraklerimiz olan Fer Mas Oto Ticaret A.Ş. ve Koç Fiat Kredi Tüketici Finansman A.Ş şirketlerine ait verilere, finansal veriler haricinde ve aksi belirtilmediği takdirde rapor kapsamına dahil edilmemiştir.

Rapor içeriğinin oluşturulmasında, öncelikli sürdürülebilirlik konu portföyü temel alınmıştır. Bazı öncelikli konularda performans bildirimini yaparken şirket bilgilerinin yanında ilgili paydaşlara yönelik verilere de yer verdik. Rapor içeriğinde kullanılan performans bildirimlerinin hazırlanmasında GRI G4 Raporlama Rehberi tarafından belirtilen performans göstergelerinin yanında sektör tarafından genel kabul görmüş veri türlerinden de faydalandık.

Kasım 2014 itibarıyla ilkinin yayınladığımız Tofaş Sürdürülebilirlik Raporu 01.01.2013 – 31.12.2013 tarihleri arasında geçen bir yıllık dönemi kapsamaktadır. Önümüzdeki yıllarda yayınlayacağımız raporları da yıllık planda hazırlamayı hedefliyoruz.

Tofaş Sürdürülebilirlik Raporu 2013 yayınının PDF versiyonuna ve rapor içeriğine yönelik detaylı bilgiye www.tofas.com.tr adresinden erişebilirsiniz.

YÖNETİM KURULU BAŞKANI'NIN MESAJI

Değerli Paydaşlarımız,

Kurucumuz merhum Vehbi Koç'un "Türkiye'de bir otomobil fabrikası kurarak herkesin otomobil sahibi olabilmesine olanak tanımak" hayali üzerine 1968 yılında Tofaş'ın temelleri atıldı. Bugün Tofaş, Türkiye otomotiv sektörünün öncü kuruluşu olarak faaliyetlerini sürdürmektedir. Sektör üretim ve ihracatının yaklaşık %20'sini gerçekleştiren, Türkiye'nin altıncı büyük sanayi kuruluşu olarak, Ar-Ge yatırımları, ekonomik ve sosyal alanlarda yarattığı katma değerle, istikrarlı büyümesine devam eden küresel bir oyuncu konumundadır. Finansal ve operasyonel başarısının yanında geleceğe ışık tutan otomotiv teknolojilerinin, giderek artan oranda yerel bilgi, tecrübe ve kaynaklarla geliştirilmesinde de aktif rol oynamaktadır. Kurulduğumuz günden bugüne biriktirdiğimiz tecrübeyi, sahip olduğumuz teknoloji ve yetenekli insan gücüyle birleştirerek gelecek nesillerin daha iyi yaşam standartlarına ulaşmaları için gerekli koşulları oluşturmaya yönlendiriyoruz. İleriye yönelik yeni beklenti ve ihtiyaçların olduğu bu dönemde, en önemli amacımız sürdürülebilir geleceğin inşası için bugünden hareket ederek paydaşlarımıza karşı sorumluluklarımızı yerine getirmektir

Sürdürülebilir bir geleceğin önünde duran en büyük engellerden biri iklim değişikliği konusudur. İklim değişikliği gerçeği kaçınılmaz şekilde sosyal ve ekonomik yaşamı doğrudan etkileyebilecek riskler barındırmaktadır. Taşıt araçlarının, iklim değişikliğinin nedenleri arasında bulunan beşeri kaynaklı sera gazlarının oluşumu içindeki payı otomotiv sektörüne önemli sorumluluklar yüklemektedir. Tofaş da bu sorumluluğun bilinciyle hareket etmekte, üretim süreçlerinde sürekli gelişimin yanında ürünlerde de karbon salımının azaltılmasını sağlayacak teknolojilerin geliştirilmesi için çalışmaktadır. 2013 yılında, Dünya Klasında Üretim Sistemi'nde (WCM) elde ettiği Altın Seviye başarısı, üretim süreçlerinde ulaşılan mükemmelliğin önemli bir göstergesidir.

Raporlama döneminde hayata geçirilen çalışmalarla, Tofaş'ın değer zinciri genelinde, sosyal, çevresel ve ekonomik boyutlarıyla sürdürülebilirlik performansının gelişimine yönelik başarılar elde edildi. Üretim ve ürün kaynaklı çevre performansının yanı sıra, iş sağlığı ve güvenliği, yetenek yönetimi ve tedarik zinciri alanlarında önemli kazanımlar sağlandı.

“

2013 yılında, Dünya Klasında Üretim Sistemi'nde (WCM) elde ettiği Altın Seviye başarısı, üretim süreçlerinde ulaşılan mükemmelliğin önemli bir göstergesidir.

”

Bu başarıların, çalışma verimliliği ve finansal performans üzerinde de pozitif etkileri görülmektedir. Tofaş, şirket kültürünün önemli bir parçası olan kurumsal vatandaşlık alanında sürdürdüğü çalışmalarla da içinde yaşadığımız toplumun gelişimine desteğini devam ettirdi.

Tofaş'ın uzun yıllardır sürdürülebilir yönetim yaklaşımıyla hayata geçirdiği faaliyetlerinden ve 2013 yılında devreye aldığı raporlama ile bunların kamuoyu ile paylaşılmasından memnuniyet duyuyoruz. Gelecek dönemlerde de, sürdürülebilirlik ilkesiyle gelişimimizi sürdüreceğiz; bugünkü ve gelecek nesiller için ülkemizin ekonomik ve toplumsal gelişimine katma değer yaratmaya devam edeceğiz. Tofaş'ın şimdiye kadar elde ettiği bu başarılarda desteğini esirgemeyen hissedarlarımıza, çalışanlarımıza, tedarikçilerimize ve bayilerimize şükranlarımızı sunarım.

Mustafa V. Koç
Yönetim Kurulu Başkanı

FCA EMEA COO MESAJI

Saygıdeğer Paydaşlarımız,

Fiat Chrysler Automobiles (FCA) ve Koç Holding ortaklığıyla kurulan Tofaş, kendi pazarının önde gelen otomobil üreticisi ve FCA ekosisteminin önemli üyelerinden biridir. Zaman içinde geliştirmiş olduğu yetkinlikler sayesinde Tofaş'ın FCA dünyasındaki rolü bölgesel bir üretici olmanın ötesine geçerek stratejik bir Ar-Ge ortaklığına dönüşmektedir. Bu anlamda Tofaş, FCA'nın geleceğe yönelik projeksiyonlarında önemli bir yere sahiptir.

FCA'nın benimsediği sürdürülebilirlik yaklaşımı uluslararası düzeyde takdir toplamaktadır. Bu kapsamda FCA, son beş yıldır yüksek prestijli Dow Jones Sürdürülebilirlik Endeksi'nde Dünya ve Avrupa kategorilerinde yer almaktadır. Şirketimiz ayrıca art arda iki yıldır İtalya'da iklim değişikliğinin ele alınmasında kurumsal lider olarak ilan edilmekte ve CDP Saydamlıkta Liderlik Endeksi (CDLI) ve CDP Performansta Liderlik Endeksi'ne (CPLI) girmektedir.

FCA ekosistemi üyesi olmak operasyonlarda mükemmellik seviyesine ulaşmanın ötesinde, aynı zamanda işin geleceğine dair ortak bir vizyonu paylaşmayı ve bu ortak çabalara aktif bir şekilde katılmayı beraberinde getirmektedir. Bu anlamda Tofaş, aynı zamanda FCA'nın sürdürülebilirlik gündeminde de önemli bir sorumluluk üstlenmektedir.

Müşterileri, çalışanları, tedarikçileri, bayileri ve genel anlamda toplum için güvenli bir gelecek inşa etmek, böylelikle yüksek kaliteli ve sürdürülebilir ürünler sağlamayı nihai bir hedef olarak benimsemek, FCA'nın sürdürülebilirlik taahhütlerinin temel bileşenleri arasındadır. Bu bağlamda Tofaş'ın sürdürülebilirlik programını geliştirmek yönündeki çabalarını; hem organizasyon, hem de operasyonel anlamda gereken her türlü önlemi ivedilikle alma yönündeki çabalarını memnuniyetle karşılıyor ve gelecek için önemli bir adım olarak değerlendiriyoruz.

Bu raporlama dönemini, Tofaş'ın sürdürülebilirlik çalışmalarının gelişimi açısından önemli bir ilerleme yılı olarak değerlendiriyoruz. Dünya Klasında Üretim (WCM) uygulamalarında Altın Seviye'ye ulaşılması Tofaş'ın yıl içinde gerçekleştirmiş olduğu önemli başarılarından biridir. Bu çalışmalarda gösterilen üstün performans; enerji verimliliği, iş sağlığı ve güvenliği gibi WCM'nin temel unsurlarının sürdürülebilirlik çalışmalarımız arasında da yer alması nedeniyle özellikle önemlidir.

“

Bu raporlama dönemini, Tofaş'ın sürdürülebilirlik çalışmalarının gelişimi açısından önemli bir ilerleme yılı olarak değerlendiriyoruz. Dünya Klasında Üretim (WCM) uygulamalarında Altın Seviye'ye ulaşılması Tofaş'ın yıl içinde gerçekleştirmiş olduğu önemli başarılarından biridir.

”

Tofaş 2013 yılında üretilen araç başına enerji tüketimini 4,60 GJ ve sera gazı emisyonlarını 0,458 ton CO₂e düzeyine düşürmüştür. Sürdürülebilir mobilite çözümleri sağlama stratejimize katkıda bulunan Ar-Ge faaliyetleriyle birlikte bu çalışmalar, FCA'nın iklim değişikliğiyle mücadeleye yönelik küresel taahhüdüyle uyumluluk sağlama anlamında kritik öneme sahiptir. Üretilen araç başına tüketilen toplam suyun 3.51 m³ seviyesine düşürülmesi de önemli bir kazanımdır.

Başarımıza en büyük katkıyı sağlayan çalışanlarımız için güvenli bir çalışma ortamının oluşturulması işveren olarak başlıca sorumluluklarımızdan biridir. Bu nedenle Tofaş'ın "sıfır iş kazası" hedefi ile uyum içinde yürütülen uygulamaları kritik öneme sahiptir. 2013 yılında, kayıp günlü kaza oranının ve güvensiz koşulların %95; güvensiz davranışların %87 oranında düşürülmesi, gelecekteki performansımızı daha da fazla artırmamız adına bize yol gösterecek önemli gelişmelerdir.

Bu örnekler raporlama döneminde elde edilen operasyonel başarının yalnızca küçük bir kısmını yansıtmaktadır. Üst yönetim ve diğer idari kademelerde, sürdürülebilirlik yönetimi organlarının oluşturulması ve ilgili konuların risk yönetimi modelleri ile diğer önemli alanlara dahil edilmesi gibi sürdürülebilirlik çalışmalarının organizasyon ve yönetim yapısının geliştirilmesi alanında kaydedilen ilerlemeler, gelecek dönemlerde daha yüksek performans göstermemizi ve sürdürülebilirlik stratejimizin başarıyla hayata geçirilmesini mümkün kılacaktır.

Bu vesileyle Tofaş'ın gelecekte sürdürülebilirlik yolculuğunda başarıya ulaşacağına dair güvenimin tam olduğunu ifade etmek isterim. Bu çalışmalarda önemli roller üstlenen çalışanlarımıza, hissedarlarımıza, tedarikçilerimize ve bayilerimize teşekkürlerimi sunarım.

Alfredo Altavilla
FCA EMEA Bölgesi Operasyon Direktörü
Tofaş Yönetim Kurulu Üyesi

CEO MESAJI

Saygıdeğer Paydaşlarımız,

Tofaş, Türk otomotiv sanayindeki öncü konumu doğrultusunda, kuruluşundan bugüne ekonomiye, sektöre ve tüm paydaşlarına sürekli gelişim vaadiyle sürdürülebilir değer üretmeyi kendine hedef edinmiştir. Bugün 6.268 çalışanımızla, altı küresel markaya araç geliştiren ve üretim yapan, kazandığı Ar-Ge yetkinliğiyle geleceğin mobilite teknolojilerini tasarlayan, Fiat Chrysler Automobiles (FCA)'ın İtalya'dan sonra Avrupa'daki en büyük ikinci Ar-Ge ve üretim merkezi haline geldiğimizi gururla belirtmek isterim. Ana hissedarlarımız Koç Holding ve FCA'in değerli katkılarıyla ulaştığımız bu nokta bizlere, faaliyet gösterdiğimiz ekonomilerin, içinde yaşadığımız toplumun ve genel olarak dünyanın sürdürülebilir bir gelecek sahibi olması adına daha fazla sorumluluk yüklemektedir. Biz de bu sorumluluğun bilinciyle hareket ediyor, faaliyetlerimizin sosyal, çevresel ve ekonomik boyutlarıyla paydaşlarımız için değer üretmesi için azami gayret sarf ediyoruz.

2013, üretim, ihracat ve iç pazar faaliyetlerimiz açısından başarılı bir performans gerçekleştirdiğimiz bir dönem olmasının yanı sıra, sorumlu ve sürdürülebilir iş modellerinin organizasyonumuzda gelişimini hızlandırdığımız bir yıl olma niteliği de taşımaktadır. Bu kapsamda Tofaş Sürdürülebilirlik Komitesi ve Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu'nun koordinasyonunda, tüm ekiplerce gerçekleştirilen faaliyetlerin, kurumsal sürdürülebilirlik performansımızı bu raporlama döneminde olduğu gibi gelecek yıllarda da daha ileri seviyelere taşımasını bekliyoruz.

Bu yıl dahil olduğumuz Karbon Saydamlık Projesi (CDP) ve BİST Sürdürülebilirlik Endeksi çalışmalarıyla da gelecek dönem faaliyetlerimizi destekler nitelikte başarılı sonuçlar elde etmeyi umuyoruz. 2014 yılında CDP Global listesinde A bandında yer alan ilk ve tek Türk şirketi olma başarısını göstermemiz, Borsa İstanbul'da işlem gören ve kurumsal sürdürülebilirlik performansları en üst seviyede olan firmaların yer aldığı "BIST Sürdürülebilirlik Endeksi"ne girmemiz bize, bu yolda doğru adımlarla ilerlediğimizi ifade ediyor.

Sürdürülebilir bir geleceğin inşa edilmesi konusunda gündemimizin en önemli konularından birini iklim değişikliği oluşturmaktadır. Otomotiv üreticilerinin genelinin konuya duyarlılıkla yaklaşarak, çözümler üretmeye yönelmesi, sorunun sosyal, çevresel ve ekonomik risk boyutlarıyla ele alınıyor olması önemli bir kazançtır. İklim değişikliği sorununa karşı üretim süreçlerinin geliştirilmesinin yanında araçların enerji ve emisyon değerlerinin düşürülmesi, alternatif yakıt teknolojilerinin geliştirilmesi ve alternatif sürdürülebilir mobilite çözümleri oluşturulması konusunda en öncü aktörlerden olan Fiat Chrysler Automobiles'in (FCA) stratejik Ar-Ge ve üretim tesislerinden biri olarak bu çalışmalarda aktif rol üstleniyoruz.

Gerçekleştirdiğimiz bu faaliyetlerde, geleceğin sürdürülebilir otomotiv teknolojilerinin üretilmesine katkı sağlamanın yanında Ar-Ge çalışmalarında yerelleşmeyi ön planda tutan yaklaşımımızla şirketimiz yanı sıra Türk otomotiv endüstrisinin de Ar-Ge birikimine önemli bir katkı sağlıyoruz. Bu alandaki gayretlerimizin en önemli göstergesini de 2013 yılında, Avrupa Birliği tarafından gerçekleştirilen Dünyanın En Çok Ar-Ge Yatırımı Yapan Şirketleri sıralamasında ilk 1.500 şirket arasında yer alabilen üç Türk şirkettinden biri olmamız oluşturmaktadır.

Üretim başta olmak üzere değer zincirimiz genelinde sürdürülebilir iş süreçleri oluşturmanın ve sürekli gelişim sağlanmasının önde gelen yöntemlerinden biri olan ve FCA ekosistemi genelinde 177 Grup fabrikası ve 370 tedarikçi fabrikasında hayata geçirilen Dünya Klasında Üretim (WCM) Programı'nda Altın Seviye'ye ulaşan 3 FCA fabrikasından biri olmamız da raporlama döneminde elde ettiğimiz başarılar arasında yer almaktadır. İş güvenliği, enerji ve emisyon yönetimi gibi sürdürülebilirlik alanlarına özellikle odaklanan WCM faaliyetlerimizin de katkılarıyla baz yılımız olan 2012'de 4,76 GJ/araç olan enerji tüketim değerimizi 4,60 GJ/araç düzeyine, emisyon değerimizi 0,482 ton CO₂e düzeyinden 0,458 ton CO₂e'ne, 3,55 m³/araç olan su tüketimimizi ise 3,51 m³/araç seviyesine indirdik. Diğer taraftan malzeme tüketiminde sorumluluğu odak noktasında tutan uygulamalarımızla ham malzeme tüketimlerimizde belirgin iyileştirmeler elde ettik.

En önemli değerlerimizden biri olan yetenekli ve tecrübeli iş gücümüz için insana yaraşır, güvenli ve gelişime odaklı bir iş yaşamı sunmak en önem verdiğimiz gelişim alanlarındadır. Raporlama döneminde, geçmiş yıllarda başlayan iş sağlığı ve güvenliği performans gelişimini sürdürmeyi başardık. Bu kapsamda müteahhit firma çalışanlarının da dahil olduğu yaralanma ve kayıp günlük kaza frekans oranlarımızı 0,05 düzeyine indirdik. Gelecek dönemlerde de üretim süreçlerimizde iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarımızı güçlendirmeye devam edip "0 iş kazasına" ulaşmayı hedefliyoruz.

Diğer taraftan Tofaş Akademi uygulamamızla, çalışanlarımızın mesleki gelişiminin desteklenmesinde önemli bir gelişim göstererek yıl içinde 5.619 kişilik katılımı toplam 224.198 kişi x saat eğitim çalışması düzenledik.

Tofaş'ın iş başarısının tedarik zincirimizde faaliyet gösteren iş ortaklarımızın başarısıyla doğru orantılı olduğu düşüncesiyle yürüttüğümüz tedarikçi gelişim çalışmalarımızı raporlama döneminde de devam ettirerek tedarikçilerimizin verimlilik, kalite, çevre yönetimi, iş güvenliği konularındaki performansına yönelik önemli sonuçlar elde ettik.

Operasyonel süreçlerimizde sürdürülebilirlik performansımızın geliştirilmesine yönelik çalışmalarımızın yanı sıra Tofaş kurum kültürünün önemli bir bileşeni olan kurumsal vatandaşlık alanında da çalışmalarımızı devam ettirerek eğitim, kültür-sanat ve spor alanlarındaki gelişime olan desteğimizi sürdürdük.

Sürdürülebilirlik performansımızın gelişiminde önemli bir başarı yılını idrak ettiğimiz 2013'te sektörümüze öncülük eden bir uygulamayı daha hayata geçirerek Türk otomotiv sanayinde, GRI G4 Raporlama Standardı takip edilerek hazırlanan ilk sürdürülebilirlik raporunu yayınlayan şirket olma gururunu da yaşıyoruz. Bu vesileyle, herkes için sürdürülebilir bir gelecek inşa etmekte üzerimize düşen sorumluluğu yerine getirme yönündeki yolculuğumuzda en büyük destekçilerimiz olan başta çalışanlarımız, hissedarlarımız, bayi, tedarikçi ve yan sanayimiz olmak üzere tüm paydaşlarımıza teşekkürlerimizi sunarım.

Kamil Başaran
Yönetim Kurulu Üyesi & CEO

“

2013, üretim, ihracat ve iç pazar faaliyetlerimiz açısından başarılı bir performans gerçekleştirdiğimiz bir dönem olmasının yanı sıra, sorumlu ve sürdürülebilir iş modellerinin organizasyonumuzda gelişimini hızlandırdığımız bir yıl olma niteliği de taşımaktadır.

”

YÖNETİŞİM VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK “Kurumsal Sürdürülebilirlik İçin Şeffaf ve Sorumlu Yönetim”

Ana hissedarlarımız olan Koç Holding ve Fiat Chrysler Automobiles'den (FCA) devraldığımız değer ve ilkeler doğrultusunda geliştirdiğimiz yönetim yapımızla sektörümüzde öncü bir konuma ulaştık. Üstün iş etiği normlarına bağlılık, sürekli gelişim odaklı ve sorumluluğun şekillendirdiği çalışma anlayışımız yıllar içinde elde ettiğimiz başarının da temelini oluşturmaktadır.

KURUMSAL YÖNETİM YAPISI

Şeffaflık, hesap verebilirlik, adillik ve sorumluluk ilkeleriyle kurgulanan kurumsal yönetim anlayışımız doğrultusunda oluşturulan örgütlenme ve yönetsel uygulamalarımızı, uluslararası kriterlere uygun modern ilke ve düzenlemeler çerçevesinde her geçen gün geliştiriyoruz. Bu bağlamda raporlamalar yoluyla paydaşlarımızı bilgilendirmeyi ve kalıcı fayda sağlayacak bir yapı oluşturmak suretiyle farkındalığımızı artıracak kurumsal yönetim ilkelerini hayata geçirmeyi hedefliyoruz. Performansımızı ölçerek artırmayı da bir disiplin olarak ele alıyoruz. Bu doğrultuda 2007 yılı itibarıyla derecelendirme sürecine başladığımız kurumsal yönetim faaliyetlerimizi, kurumsal yönetim ilkelerinin her düzeyde hayata geçirilmesi prensibiyle değerlendiriyoruz. Bu alanda derecelendirme yaptıran ilk beş şirket arasında yer alarak, BİST Kurumsal Yönetim Endeksi'nin hesaplanmaya başlamasıyla birlikte, derecelendirme yaptıran ilk Koç Topluluğu ve ilk otomotiv şirketi olma başarısını da gösterdik. Bu çalışmaların bir sonucu olarak, 2013 yılında gerçekleştirilen değerlendirme sonucunda, Tofaş'ın kurumsal yönetim derecelendirme notu 9,14'e yükseltilmiştir. Böylelikle 2013 sonu itibarıyla BİST Kurumsal Yönetim Endeksi'nde en yüksek nota sahip otomotiv şirketi olma başarısını sürdüren Tofaş, bu konudaki öncülüğünü de devam ettirmiştir. (*)

Gerek Tofaş'ın Kurumsal Yönetim İlkelerini dinamik bir süreç olarak değerlendirmesi, gerekse ilk uygulandığı 2007 yılından günümüze derecelendirme notumuzun sürekli artırılmış olması, yatırımcı ve paydaşlarımız tarafından önemli bir gösterge ve güven unsuru olarak değerlendirilmektedir.

Tofaş Yönetim Kurulu, Genel Kurul tarafından atanan ikisi bağımsız olmak üzere 12 üyeden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu Başkanlığı ve CEO görevleri farklı kişilerce yürütülmekte olup, icrada görevli tek yönetim kurulu üyesi Şirket CEO'sudur. Stratejik yönelimlerin tespiti ve yönetilmesi, risk yönetimi, erken uyarı ve kontrol sistemlerinin işlerliğinin sağlanması gibi hususların yanı sıra, kurumsal yönetim ilkelerine uyumun sağlanması, kurumsal hedeflerinin belirlenmesi ve bunlara yönelik beklenen performans ve neticelerin elde edilmesine yönelik çalışmalar Yönetim Kurulumuzun sorumlulukları arasındadır. Şirket stratejileri doğrultusunda hedeflenen performansın elde edilmesi ve buna yönelik çalışmaların yürütülmesi ise CEO ve şirket üst yönetiminin görevleri arasındadır.

Tofaş Yönetim Kurulu'nun faaliyet etkinliğinin sağlanmasında, alt komite çalışmalarının önemli bir rolü bulunur. Bu kapsamda, Kurumsal Yönetim Komitesi, Denetim Komitesi, Riskin Erken Saptanması ve Risk Yönetimi Komitesi çalışmalarını, belirlenen esaslar çerçevesinde Yönetim Kurulu'na bağlı olarak yürütür. Kurumsal Yönetim İlkeleri gereği Kurumsal Yönetim Komitesi aynı zamanda Aday Gösterme ve Ücretlendirme Komiteleri görevlerini de yerine getirmektedir. Tofaş kurumsal yönetim yapısı hakkında detaylı bilgiye www.tofas.com.tr adresinden ve Tofaş Faaliyet Raporu 2013'ten ulaşabilirsiniz.

RİSK YÖNETİMİ

Tofaş'ta risk yönetimini, üst yönetimden şirket geneline yayılan bir anlayışla gerçekleştiririz. Risk yönetiminden sorumlu en üst düzey organımız Yönetim Kurulu olup bu görevi Riskin Erken Saptanması ve Risk Yönetimi Komitesi aracılığıyla yürütmektedir. Komite, kurumsal risk politikalarının oluşturulmasından risklerin ölçüm ve yönetimine dair olasılıkların belirlenmesinden, uygun risk limitlerinin oluşturulması, izlenmesi ve raporlanmasından sorumludur. Risk yönetimine yönelik çalışma ve sonuçları, doğrudan Yönetim Kurulu'na raporlanır. Gerekli hareket yöntemleri de Yönetim Kurulu düzeyinde şekillendirilir. Risklerin takip ve yönetiminde, dünya genelinde de kabul görmüş çeşitli adımların uygulanması ve yaygınlaştırılmasına dayalı bir metodoloji benimsiyoruz. Bu kapsamda risk yönetiminde genel olarak 5 ana adımı takip etmekteyiz.

1. Riskin Tanımlanması: İlk aşamada, gelecekte oluşması muhtemel olayların şirketimizin hedeflerine varmasını ne derece engelleyebileceği ve yavaşlatabileceğini (veya hızlandırabileceğini) ön görmeye çalışarak taşınan ve taşınabilecek riskleri saptarız. Bu tanımlama çalışması, tespit edilen risklerin nerede, ne zaman, nasıl ve neden ortaya çıkabileceği konusunda görüş oluşturmayı da içerir.

2. Riskin Ölçümlenmesi: Bir sonraki adımda, tespit ettiğimiz riskleri büyüklük ve kritiklik derecelerine göre sıralayarak aralarındaki ilişkileri ortaya koymaya ve büyüklüğünü netleştirmeye çalışırız.

3. Riskin Değerlendirilmesi: Portföydeki risklerin yol açabileceği olası olumlu ve olumsuz sonuçlar arasındaki denge ve etkiyi analiz eder; genel risk seviyesinin azaltılması için öncelikle hangi risklere yoğunlaşmamız gerektiğine karar vererek önceliklendirme yaparız.

4. Risklerin Hafifletilmesi veya Transferi: Kritiklik listesinin en başında yer alan risklerin olası olumsuz etkilerinin hafifletilmesi veya transferi için gerekli aksiyon ve tedbirleri belirleyerek hayata geçiririz.

5. Sürekli İzleme: Risk yönetimi sistemimizin doğru işlediğinin ve etkin olduğunun teyidi için tedbirlerin zamanında alınarak etkili olup olmadığını sürekli olarak yeniden değerlendirir ve süreçte gerekli düzeltmeleri yaparız.

Yasal gerekliliklerin yanı sıra ek düzenlemelerle destekleyerek şekillendirdiğimiz risk yönetim organizasyonumuz şirket varlık ve değerlerinin korunması, ticari, finansal ve operasyonel güvenin sağlanması ve kurumsal risk yönetiminde sürdürülebilirlik ilkeleriyle hareket eder. Yapılan değerlendirmeler sonucunda Tofaş'ın maruz kalabileceği potansiyel riskler stratejik, finansal, operasyonel, dış riskler, uyum ve sürdürülebilirlik olmak üzere 6 grupta toplanarak yönetilir.

Risk yönetim portföyümüzün 6 ana alanından birini oluşturan sürdürülebilirlik riskleri, Tofaş'ın sürdürülebilirlik performansı üzerinde etkisi bulunan tüm konuları kapsar. Şirketimizin karşılaşılabileceği sürdürülebilirlik riskleri bu kapsamda değerlendirilerek önleyici yaklaşımlar belirlenir, elde edilen sonuçlar incelenerek raporlanır.

Tofaş kurumsal risk yönetimi ilke, organizasyon ve çalışmaları hakkında detaylı bilgiye www.tofas.com.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

İŞ ETİĞİ VE İÇ KONTROL

Faaliyetlerimizi yürütürken üstün iş etiği kurallarına bağlı hareket etmek, çalışma anlayışımızın göz ardı edilemez bir parçasıdır. Etik anlayışımızın temelleri ve uymamız gereken kuralların tümü Tofaş Etik Kuralları dökümanı ile düzenlenir. Etik kurallar tüm iş birimlerimiz ve her düzeyde çalışmamız için olduğu gibi hissedarlarımız, Yönetim Kurulu Üyelerimiz, tedarikçi ve bayilerimiz için de bağlayıcıdır. Günlük hayatımızın bir parçası olan bu kurallara uymak, diğer çalışanları bu konuda yönlendirmek ve uyararak, bir ihlal şüphesiyle karşılaşıldığında belirlenen prosedürlere uygun olarak bu durumları bildirmek tüm Tofaş çalışanlarının sorumluluğu altındadır.

Tofaş Etik Kuralları'nın hayata geçirilmesi sürecinde çalışanlarla çeşitli oturumlarda bir araya gelinerek etik kurallar ve uygulama prosedürleri hakkında bilgilendirme yapılmıştır. İşe alım sürecimizin bir parçası olarak da yeni çalışanlara, Tofaş Etik Kuralları hakkında bilgi verir, kuralların tümünün okunduğundan emin oluruz. Ayrıca Tofaş Etik Kuralları'nın tüm çalışanlarımıza bildirilmesi, bu kurallara gerekli önemin verilmesi ve uyumun sağlanması konusunda gerekli çaba ve liderliğin gösterilmesi tüm orta ve üst düzey yöneticilerimizin asli görev ve sorumlulukları arasındadır. Diğer taraftan hiçbir çalışmamız etik kurallara uygun davranmasından dolayı şirketin uğrayacağı zarardan sorumlu tutulmaz.

Tofaş Etik Kuralları, çalışan ve diğer ilgili paydaşlarımızın faaliyetleri çerçevesinde karşılaşılabileceği potansiyel konuları içeren geniş kapsamlı bir içeriğe sahiptir. Çalışan davranış kuralları, Tofaş iç ve dış paydaşlarıyla ilişkilerde geçerli kurallar, çıkar çatışmalarının önlenmesine yönelik kurallar, iş sağlığı ve güvenliği ilkeleri, siyasi faaliyet yasağı, yolsuzluk, suistimal ve rüşvetin önlenmesi, BM İnsan Hakları

Evrensel Beyannamesi'nde de belirtilen ayrımcılığın önlenmesi gibi insan hakları konuları Tofaş Etik Kuralları belgesinde yer alır. Bunun yanında ihlal durumlarında izlenecek prosedürler ve disiplin uygulamaları da doküman kapsamında düzenlenir.

Faaliyetlerimizin üstün iş etiği kurallarına bağlı olarak yürütülmesi Yönetim Kurulumuzun sorumlulukları arasındadır. Bu sorumluluk Yönetim Kurulumuzun tespit ettiği Tofaş Etik Kurulu aracılığıyla yürütülmektedir. CEO, Hukuk Baş Müşaviri, İnsan Kaynakları Direktörü ve ilgili diğer direktörlerden oluşan Tofaş Etik Kurulu 6 ayda bir ya da üyelerden herhangi birinin çağrısı üzerine toplanır. Tofaş Etik Kurulu, etik ilkelerin şirket içinde yayılım ve anlaşılabilirliğinden, iç ve dış paydaşlarla iletişiminden, gerekli hallerde revizyonundan, etkin yönetiminden, çalışan ve üçüncü kişilerin ihlal bildirimlerinin incelenmesi ve karara bağlanmasından, gerekli durumlarda soruşturma komisyonlarının kurulmasından ve kararların disiplin prosedürüne uygun olarak uygulanmasından ve ilgili mercilerin bilgilendirilmesinden sorumludur.

Etik kuralların ihlali şüphesi doğduğu anda bu konuda Etik Kurul'a bildirim yapmak tüm çalışanlarımızın sorumluluğundadır. İhlal durumlarının bildirilmesine ilişkin tüm çalışan ve paydaşlarımızın kolay erişimine açık kanallar oluşturulmuştur. Bildirim yapılırken, bildirim yapanın açık kimliği ve iletişim bilgilerinin bulunması esas olup, bu bilgilerin ve ilgili soruşturmanın gizliliği Etik Kurul tarafından sağlanır. Etik Kurul'un verdiği kararlar bağlayıcı olup tarafların kararlara karşı itiraz hakları saklıdır. Etik Kurul'un itiraza yönelik kararları ise nihaidir.

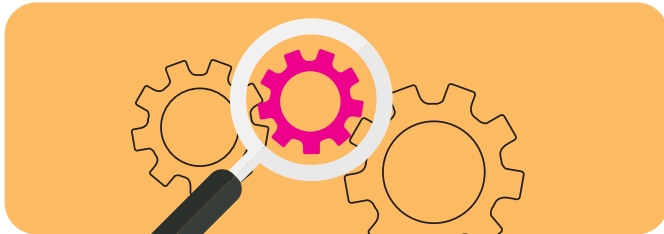

G4-14 G4-57
G4-27 G4-58

Rüşvet, suistimal ve yolsuzluk hiçbir koşulda ve boyutta müsamaha göstermeyeceğimiz davranışlardır. Çalışanlarımız ya da üçüncü kişilerce bu gibi bir davranışın sergilenmesi halinde izleyeceğimiz soruşturma ve disiplin prosedürleri belirlenmiştir.

Etik kurallarımızda da açıkça belirtildiği üzere Tofaş hiçbir siyasi veya ideolojik düşünce, eğilim ya da örgütlenmenin tarafı değildir. Bu doğrultuda hiçbir şekilde siyasi parti, politikacı ve adayların faaliyet veya kampanyalarına doğrudan ya da dolaylı olarak destek olmaz, şirket faaliyet sahalarında bu gibi çalışmalara izin vermez ya da şirket kaynaklarını bu gibi çalışmalara tahsis etmeyiz. Diğer taraftan kamu kuruluşlarıyla karşılıklı bilgi paylaşımı ve görüş alış verişi boyutunda şeffaf ilişkiler kurar, şirketimiz ve sektörümüz hakkında bilgi taleplerini karşılarız. Sektörün sorunlarının dile getirilmesi ve ilgili kamu politikalarının geliştirilmesi süreçlerinde sektörel sivil toplum kuruluşlarının çalışmaları esas olup sektör geneline yöneliktir. Tofaş olarak şirket çıkarlarına yönelik lobi faaliyeti yürütmez, bu faaliyetleri yürüten kişilere destek vermeyiz. Kamu kuruluşlarının müşteri durumunda olduğu durumlarda ya da ihale ile alım söz konusuysa ilgili yasal ve prosedürel durumlara tam uyumla serbest rekabet kurallarına uygun hareket ederiz.

Sorumlu ve sürdürülebilir bir yönetim anlayışının hayata geçirilmesinde etkin bir iç kontrol mekanizmasının gerekliliğine inanıyoruz. Bu kapsamda Yönetim Kurulu nezdinde oluşturulmuş Denetim Komitesi, iç denetim sistemlerimizin etkinliğinden, işleyişinden ve elde edilen sonuçlara yönelik alınacak tedbirler hakkında Yönetim Kurulu'na raporlama yapılmasından sorumludur. İç kontrol süreçlerinde temel olarak şirketimizin karşılaşılabileceği finansal, operasyonel ve diğer risk gruplarında faaliyetlerimizin tutarlılığı ve yanıt verebilirliğinin güvence altına alınmasını amaçladığımızdan Riskin Erken Tespiti ve Risk Yönetimi Komitesi de iç kontrol çalışmalarının sonuçlarından faydalanmaktadır.

Kontrol çalışmalarımızda periyodik denetim uygulamaları esastır. Bu çalışmalar şirket bütününe kapsayacak biçimde belirli aralıklarla hissedarlarımız olan Koç Holding ve FCA denetim grupları, Genel Kurul tarafından belirlenen bağımsız denetim şirketleri ve iç denetim birimimiz tarafından yürütülür.

Denetimlerde esas olarak faaliyetlerimiz kapsamında gerçekleştirdiğimiz işlemlerin düzenleme, şirket ilke, politika ve prosedürlerine uyumu, uygulama ve kontrol süreçlerinin etkinliği, elde edilen performans verilerinin doğruluğu, kayıt ve ölçüm yöntemlerinin güvenilirliği mercek altına alınır.

Yolsuzluk, suistimal ve rüşvet başta olmak üzere etik kurallarımıza uyum da yapılan denetimlerin içeriğinde yer alır.

Periyodik denetim çalışmaları yaptığımız diğer bir alan da tedarikçi, iş ortağı ve bayi faaliyetleridir. Bu çalışmalar ilgili paydaş grubundan sorumlu iş birimimiz tarafından gerçekleştirilmekte olup çevre, çalışma ve üretim koşulları, etik ve kalite gibi sürdürülebilirlik konularını da içerir. Risk yönetimi organizasyonumuz, etik kurallarımız ve denetim mekanizmalarımıza yönelik ilke ve prosedürler hakkında detaylı bilgiye www.tofas.com.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ

Sürdürülebilir bir yönetim ve değer üretme modeli oluşturmak şirket yönetimlerinin en temel sorumlulukları arasındadır. Bu anlayış doğrultusunda raporlama döneminde sürdürülebilirlik yönetimimizin gelişimi adına önemli adımlar attık. Öncelikle sürdürülebilirliğin kurumsal risk yönetimi modelini oluşturan 6 ana başlıktan biri olmasıyla birlikte Riskin Erken Tespiti ve Risk Yönetimi Komitesi'nin aracılığıyla Yönetim Kurulu sorumlulukları arasında değerlendirilmesini gerçekleştirdik.

Dönem içinde sürdürülebilirlik anlayışımızın kapsam ve genel ilkelerini içeren Tofaş Sürdürülebilirlik Politikası'nı yayınladık. Ardından, üst düzey yöneticilerimizin katılımıyla sürdürülebilirlik çalışmalarımızın stratejik yönelimlerinin belirlenip takibini yürütmekten sorumlu Tofaş Sürdürülebilirlik Komitesi'ni kurduk. Şirket birimlerimizin genelini temsil edildiği, sürdürülebilirlik yönetimine yönelik stratejik planların hayata geçirilmesi ve elde edilen sonuçların sürdürülebilirlik raporu aracılığıyla yayınlanmasından sorumlu Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu'nu oluşturduk.

Dönem içinde gerçekleştirdiğimiz bir diğer çalışma da Tofaş Sürdürülebilirlik Önceliklerinin Belirlenmesi uygulamasıdır. Raporlama sürecinde de takip ettiğimiz GRI G4 Raporlama Çerçevesi'nin genel hatlarını belirttiği bütünlük, sürdürülebilirlik kapsamı, öncelik ve paydaş kapsayıcılığı ilkeleri doğrultusunda gerçekleştirdiğimiz çalışmada 5 aşamadan oluşan bir süreç takip ederek Tofaş'ın sürdürülebilirlik performansı üzerinde etkisi bulunabilecek konular bütünü belirlemeyi amaçladık. Çalışmanın ilk aşamasında, Tofaş Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu'nun katılımıyla düzenlediğimiz çalıştaylarda şirketin sektörel, operasyonel ve coğrafi niteliklerine uygun potansiyel öncelikli konuları tartıştık. Sonrasında ise elde ettiğimiz potansiyel öncelikli konuları, şirketin orta ve üst düzey yönetim kademelerinde görevli çalışanların katıldığı bir çalışmayla değerlendirdik. Bu değerlendirme sırasında ilgili konuları, şirketin iş değeri üzerindeki potansiyel etkileri, değer zincirindeki konumu ve paydaş beklenti düzeyleri açısından ele alarak önceliklendirdik. Takip ettiğimiz süreç ve ilk sonuçlar hakkında FCA ve Koç Holding'in ilgili yöneticilerini bilgilendirerek geri dönüşlerini aldık. Elde edilen tüm bulguları, uzman görüşleri de alarak Tofaş Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu'yla tekrar değerlendirdik. Ulaştığımız sonucu Tofaş Sürdürülebilirlik Komitesi'ne sunarak onaylarının ardından önceliklendirme sürecini tamamladık.

	Öncelikli Konular	Tedarik Süreçleri	Üretim Süreçleri	Dağıtım Süreçleri	Pazarlama ve Satış Süreçleri	Satış Sonrası Süreçler
Yönetişim Öncelikleri	İş Etiği & Yolsuzlukla Mücadele	•	•	•	•	•
	Sürdürülebilirlik ve Risk Yönetimi	•	•	•	•	•
	Paydaş Katılımı	•	•	•	•	•
	Değer Zincirinde Sürdürülebilirlik Risklerinin Yönetimi	•	•	•	•	•
Çevresel Öncelikler	Enerji Verimliliği ve Emisyonlar	•	•	•		
	Üretimin Çevresel Etkileri		•			
	Sürdürülebilir Mobilite Çözümleri		•			
Ekonomik Öncelikler	Ürün ve Hizmet Kalitesi		•		•	•
	Müşteri Memnuniyeti		•		•	•
	Ar-Ge Yönetimi ve İşbirlikleri		•			
	Tedarikçi ve Bayi İş Başarısı	•			•	•
	Gelişen Pazarlarda Ürün Stratejisi		•		•	
Sosyal Öncelikler	İş Sağlığı ve Güvenliği	•	•			
	Yetenek Yönetimi ve Mesleki Eğitim	•	•			
	İşyerinde İnsan Hakları	•	•	•	•	•
	Toplumsal Gelişim	•	•	•	•	•

G 4-2 G4-20 G4-36 G4-44 G4-47
G4-18 G4-21 G4-42 G4-45 G4-48
G4-19 G4-35 G4-43 G4-46

PAYDAŞ KATILIMI

Sorumlu bir şirket olmanın ön koşullarından birinin de etki alanımız dahilinde yer alan paydaş gruplarıyla şeffaflık ve yanıt verebilirliğe dayalı iletişim ortamı oluşturulması olduğuna inanıyoruz. Bu nedenle faaliyetlerimizle ilgili konularda paydaşlarımızın görüşlerini elde etmeye, onları faaliyetlerimiz hakkında bilgilendirmeye ve ortak amaçlarımız doğrultusunda birlikte hareket etmeye yönelik uygulamalar yürütüyoruz. Bu uygulamaları planlarken hedef paydaş grubunun niteliklerini göz önünde bulundurarak en doğru kanalları oluşturmaya gayret gösteriyoruz.

Beraber hareket edeceğimiz paydaşlarımızı belirlerken bizlerle benzer etik çalışma ilkelerini ve çalışma kültürünü benimseyen ortak hedeflere yönelen ve çözüm odaklı kurum ve kuruluşlara öncelik veriyoruz.

Sivil toplumun, kitlesel gelişimde önemli bir güç olduğuna inanıyoruz. Bu nedenle başta mesleki kuruluşlar olmak üzere birçok alanda faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte hareket ediyor, üyesi oluyor, yönetimlerinde görev alıyoruz.

Paydaş Grubu	Uygulama Türü ve Sıklığı
Çalışanlar	Anket ve Araştırmalar (çeşitli aralıklarla); Eğitim Faaliyetleri, Tofaş Etik İlkeleri, Kurumsal Portal, Duyuru ve İlanlar (sürekli); Öneri ve Ödüllendirme Sistemi (anlık); İSG Komiteleri, Çalışma Grupları ve Komiteler (değişen aralıklarda); Süreli İç Yayınlar (yılda üç kez); Performans Yönetimi ve Kariyer Gelişimi Toplantıları, Sosyal Etkinlikler (yılda en az iki kez); Yönetim Toplantıları, İletişim Toplantıları, Faaliyet Raporu, Sürdürülebilirlik Raporu, Çevre Günü (yılda bir kez); Çalışma Hayatı Değerlendirme Anketi (yılda bir kez);
Ana Hissedarlar	Genel Kurul Toplantıları, Faaliyet Raporu, Kurumsal Yönetim Uyum Raporu, Sürdürülebilirlik Raporu (yılda bir kez); Yönetim Kurulu Toplantıları, Finansal Performans Raporları (yılda dört kez); Özel Durum Açıklamaları (ihtiyaç durumunda)
Azınlık Hissedarları	Yatırımcı Sunumları, Birebir Görüşmeler (talep üzerine); Genel Kurul Toplantıları, Faaliyet Raporu, Kurumsal Yönetim Uyum Raporu, Sürdürülebilirlik Raporu (yılda bir kez); Finansal Performans Raporları (yılda dört kez); Özel Durum Açıklamaları (ihtiyaç durumunda)
Bayiler	Birebir Görüşmeler (talep üzerine); Yurtdışı Bayi Toplantısı, Yurtiçi Bayi Toplantısı, Bayi Memnuniyet Araştırması, Müşteri Memnuniyet Araştırmaları, Faaliyet Raporu, Sürdürülebilirlik Raporu (yılda bir kez); Süreli İç Yayınlar (yılda üç kez), Bayi Eğitimleri (sürekli)
Tedarikçiler	Birebir Görüşmeler (talep üzerine); İSG Komiteleri (ayda bir kez); Faaliyet Raporu, Sürdürülebilirlik Raporu (yılda bir kez); Tedarikçi İş Etiği İlkeleri, Eğitim ve Gelişim Programları (sürekli); Süreli İç Yayınlar (yılda 3 kez)
Ürün Son Kullanıcıları	Ürün Etiketleri ve Kullanma Kılavuzları, Pazarlama İletişimi Çalışmaları (sürekli); Fuar Katılımı, Faaliyet Raporu, Sürdürülebilirlik Raporu (yılda bir kez)
Yerel Halk	Şikayet Sistemi, Toplumsal Proje, Bağış ve Sponsorluklar (talep üzerine); Bilgilendirme Toplantıları (ihtiyaç durumunda); Faaliyet Raporu, Sürdürülebilirlik Raporu (yılda bir kez);
Sektörel Aktörler	Toplantı ve Görüşmeler, Proje ve İnsiyatifler (talep üzerine); Fuar Katılımı (yılda birkaç kez); Faaliyet Raporu, Sürdürülebilirlik Raporu (yılda bir kez)
Yerel Yönetimler	Toplantı ve Görüşmeler (talep üzerine); Faaliyet Raporu, Sürdürülebilirlik Raporu (yılda bir kez),
Kamu Kuruluşları	Toplantı ve Görüşmeler (talep üzerine); Bilgilendirme Raporları (çeşitli aralıklarla); Kamu Denetimleri (çeşitli aralıklarla/anlık); Faaliyet Raporu, Sürdürülebilirlik Raporu (yılda bir kez);
Sivil Toplum Kuruluşları	Üyelikler (sürekli); Çalışma Grupları, Komite ve Yönetim Kurulu Üyelikleri (dönemsel); Ortak Proje ve İnsiyatifler, Toplantı ve Görüşmeler (talep üzerine); Faaliyet Raporu, Sürdürülebilirlik Raporu (yılda bir kez)
Üniversiteler ve Akademisyenler	Burs ve Staj Olanakları, Akademik Kongre ve Seminer Katılımı, Ar-Ge Proje Ortaklıkları, Tofaş Ar-Ge Yayınları (sürekli); Sponsorluk ve Destekler, Akademik Araştırma ve Yayınlara Destek; Toplantı ve Görüşmeler (talep üzerine); Faaliyet Raporu, Sürdürülebilirlik Raporu (yılda bir kez);
Çalışan Aileleri	Bilgilendirme Çalışmaları (sürekli); Süreli İç Yayınlar (yılda üç kez); Sosyal Etkinlikler (yılda en az iki kez); Çevre Günü (yılda bir kez)
Fikir Önderleri	Toplantı ve Görüşmeler (talep üzerine); Faaliyet Raporu, Sürdürülebilirlik Raporu (yılda bir kez)
Medya	Röportaj ve Söyleşiler, Toplantı ve Görüşmeler (talep üzerine); Basın Bültenleri, Özel Durum Açıklamaları (ihtiyaç durumunda); Faaliyet Raporu, Sürdürülebilirlik Raporu (yılda bir kez)

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ “ İklim Değişikliğiyle Kapsamlı ve Bütüncül Mücadele ”

İklim değişikliği günümüzde dünyanın yüzleştiği en önemli sorunlardan biridir. Çevresel niteliğinin yanında sosyal ve ekonomik riskler üretme potansiyeline sahip bu durumun dünyanın gündeminden çıkması için ilgili tüm aktörlerin kapsamlı ve bütüncül bir karşılık vermesi gerekmektedir. Bilim adamlarının genel kanaati iklim değişikliği sorununa büyük ölçüde insan kaynaklı sera gazı emisyonlarının yol açtığı yönündedir. Bu durum karşısında dünya genelinde tedbirler alınmaya, iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılmasına yönelik kontrol mekanizmaları ve yasal düzenlemelerin oluşturulmasına başlanmıştır. Otomotiv sektörünün de üzerine düşen görevleri tespit ettiği ve sektörel örgütler nezdinde konunun ele alındığı ve üreticilerin sorumluluk anlayışıyla çalışmalarını yürüttüğü gözlemlenmektedir. Bu kapsamda paydaşlarımızın bizden en önemli beklentisinin üretim ve diğer faaliyetlerin yanında daha düşük emisyon değerlerine sahip ya da alternatif yakıtların kullanıldığı araçlar geliştirmek ve bir insan hakkı olan seyahat özgürlüğü ve taşımacılık operasyonlarının daha sürdürülebilir yöntemlerle gerçekleştirilmesine yönelik araçlar üretmek olduğunu görüyoruz. Bu sorumluluğu yerine getirmek üzere çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Diğer taraftan iklim değişikliğini, emisyon limitleri gibi yasal düzenleme boyutu, hava şartlarındaki radikal değişiklikler gibi fiziki ve operasyonel boyutu ve emisyon ticareti gibi finansal boyutu bulunan bir alan olarak değerlendiriyoruz.

Kurumsal risk yönetimimiz kapsamında tüm bu boyutların ortaya çıkarabileceği risklere erken yanıtlar oluşturarak fırsatlar doğurmayı amaçlıyoruz.

Tofaş olarak hayata geçirdiğimiz iklim değişikliğiyle mücadeleye yönelik çalışmalarımız kapsamında;

- En önemli Ar-Ge ve üretim merkezlerinden biri olarak, FCA'nın ürün stratejileri doğrultusunda hayata geçirdiği konvansiyonel motorlu araçlarda verimliliğin artırılmasına; doğalgaz ve biyoyakıt gibi alternatif yakıt sistemlerinin kullanımının yaygınlaştırılmasına; elektrikli ve hibrid araçların geliştirilmesi çalışmalarına destek veriyoruz.
- Üretim tesislerimizde enerji verimliliğini artırarak üretim kaynaklı sera gazı emisyonlarını azaltıyoruz.
- Lojistik operasyonlarımızda verimliliği artırarak dağıtım kaynaklı emisyonlarımızın düşürülmesi için çalışıyoruz.
- Tedarikçi ve bayi gelişim çalışmalarımız, müşteri bilgilendirme hizmetlerimiz aracılığıyla çevre ve iklim sorumluluğu bilincinin değer zincirimiz genelinde yaygınlaştırılmasına çalışıyoruz.

ÜRÜN PORTFÖYÜ “Yenilikçi, Emniyetli ve Çevreci Araçlarla Geleceğe Yolculuk”

Türkiye’de binek ve hafif ticari araç üretimini birlikte gerçekleştirebilen tek otomotiv şirketi olarak, Fiat, Peugeot, Citroen, Opel, Vauxhall ve RAM gibi küresel üreticilere onlarca marka ve model altında araç geliştirip üretimlerini gerçekleştiriyoruz. Diğer taraftan Fiat, Jeep, Lancia, Alfa

Romeo, Maseratti ve Ferrari marka araçların Türkiye genelinde satışı, yetkili servis ve yedek parça hizmetlerini yürütüyoruz. Ürün portföyümüz hakkında güncel bilgiye [Tofaş 2013 Faaliyet Raporu](#)’ndan ulaşabilirsiniz.

GELİŞEN PAZARLAR ve ÜRÜN STRATEJİSİ

Fiat Chrysler Automobiles (FCA), küresel ürün portföyü stratejilerini, pazar ve tüketici beklentilerini göz önünde bulundurarak, yakıt tüketimi ve emisyon değerleri düşürülmüş, müşteri beklenti ve ihtiyaçlarına en uygun yanıt veren araçlara odaklanmaktadır. FCA’nın küresel mobilite sağlama ağının stratejik ortaklarından biri olarak temel rolümüz, hedef pazarların gerekliliklerine sahip araçların, belirlenen marka ve model çeşitliliğine uygun olarak, yüksek kalite koşullarında üretimini sağlamanın yanı sıra pazarlarımızın ihtiyaçlarını ve müşteri beklentilerini aktararak FCA’nın küresel strateji belirleme süreçlerine yerel girdilerle destek vermektir.

Müşteri beklenti ve ihtiyaçlarına en uygun çözümlerin üretilmesi küresel stratejimizin en önemli bileşenlerinden biridir. Ancak her pazarın sürekli değişim gösteren, kendine has koşulları ve gereklilikleri bulunmaktadır. Bu kapsamda, proaktif çalışma ekibimiz yerel ve ihracat pazarlarımızda müşterilerimizin sesini dinleyerek, beklentilerini zamanında ve eksiksiz karşılayacak çözümler üretir. Böylelikle hedef pazarlarımızın sunduğu fırsatları değerlendirmiş ve pazar görünümümüzü geliştirmiş oluruz.

Tofaş olarak iç pazarımızın yanında, gelişmekte olan pazarlarda da varlığımızı artırmak en önemli iş hedeflerimizden biridir. Tasarım, ürün ve üretim teknolojisi geliştirme süreçlerimizde ilgili ülkelerin şartlarını göz önünde bulundurarak en uygun çözümü ortaya koyarız. Örneğin, hedef pazarlardaki yasal düzenlemeler, yakıt kalite ve normları, güvenlik standartları, iklim ve coğrafi koşullar, ürün tasarım ve üretim süreçlerimizde değerlendirdiğimiz boyutlardır. Bu doğrultuda raporlama döneminde de birçok başarılı proje ve uygulamayı hayata geçirdik.

Bu çalışmalar kapsamında 2013 yılında, Linea FL modelini Hindistan pazarı koşullarına uygun olarak tasarladık. Afrika ve Körfez ülkeleri gibi sıcak iklim, ya da tam tersi, soğuk iklime sahip ülkelerin fiziki şartlarına veya yakıt normlarına uygun araçlar üretilmesine yönelik başarılı uygulamalar gerçekleştirdik. Binek ve hafif ticari araçlarımızın, Danimarka, İsveç ve İngiltere gibi pazarlarda posta taşıma aracı ihtiyaçlarına uygun olarak modifikasyonunu sağladık. Hafif ticari segmentteki Doblo modelinin ABD ve Kanada pazarlarında katma değerini ve rekabet gücünü artırıcı geliştirme çalışmaları yürütüyoruz.

PAZAR GÖRÜNÜMÜ

2013 yılında Türkiye otomotiv pazarı 853.378 adet seviyesine ulaştı. Toplam araç pazarı %9,7 oranında büyürken artışın binek otomobil satışlarından kaynaklandığı, hafif ticari segmentinde ise düşüş olduğu gözlemlendi.

Toplam Pazar (adet)	2012	2013	Değişim
Otomobil	556.280	664.655	%19,5
Hafif Ticari Araç (LCV)	221.481	188.723	-%14,8
Toplam	777.761	853.378	%9,7

664.655 adede ulaşan yurtiçi otomobil satışlarında, Fiat markasıyla %13,5 artış kaydederek toplam 50.256 adet ile %7,6 pazar payı elde ettik. Yurt içi pazarda en çok tercih edilen binek otomobil %5,6 pazar payıyla Fiat Linea modelimiz oldu. Alfa Romeo, Lancia ve Jeep gibi markalarımızla yapmış olduğumuz satışlarda %30,9 gelişim kaydettik. Yıl içinde Maserati ve Ferrari satışlarımız toplam 73 adet olarak gerçekleşti.

Hafif ticari araç pazarının daraldığı 2013 yılında Fiat markasıyla %25,1 pay elde ederek 47.337 adet perakende araç satışı gerçekleştirdik. Fiat Doblo modeli %11,5 pay ile segmentinin en fazla tercih edilen modeli olma başarısını gösterdi. Fiat, Alfa Romeo, Lancia, Jeep, Ferrari ve Maserati markalarıyla toplam perakende satışta 100.441 adete ulaştık.

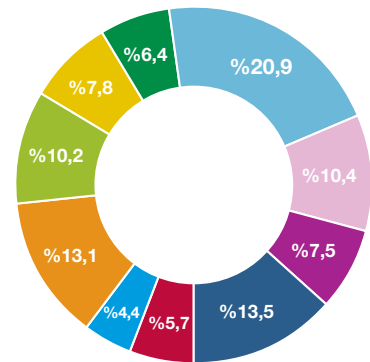
Perakende Satış (adet)	2012	2013	Değişim
Otomobil	46.461	53.104	%14,3
Hafif Ticari Araç (LCV)	58.137	47.337	-%18,6
Toplam	104.598	100.441	-%4,0

Ana ihracat pazarımız olan Avrupa'da pazarın daraldığı 2013 yılında, Güney Amerika ve MENA başta olmak üzere Avrupa dışı ülkelerde pazar görünümümüzü geliştirme stratejisini benimsedik. Bunun sonucunda ihracat hacmimizi %4,1 oranında geliştirmeyi başardık. 2013 yılında 43.477 adet binek otomobil ve 116.842 adet hafif ticari araç ihracatı gerçekleştirerek ihracat gelirimizi 1,6 milyar Euro düzeyine çıkardık.

İhracat (adet)	2012	2013	Değişim
Otomobil	46.869	43.477	-%7,2
Hafif Ticari Araç (LCV)	107.200	116.842	%9,0
Toplam	154.069	160.319	%4,1

İhracat Ülke Dağılımı

İtalya	%20,9	MENA	%7,8
İngiltere	%13,5	Almanya	%7,5
Diğer Avrupa	%13,1	Diğer	%6,4
Fransa	%10,4	İspanya	%5,7
Güney Amerika	%10,2	Belçika	%4,4

TÜKETİCİ DENEYİMİ

Müşteri beklenti ve ihtiyaçlarına yanıt veren ürün ve hizmetlerle en üstün tüketici deneyimini sunmak FCA ile birlikte paylaştığımız temel ürün stratejisi bileşenlerindedir. Müşteri sadakatimiz ile tüketici deneyimini sürekli geliştirmeyi ve araçlarımızın değerinin tüketim süresince de korunmasını sağlayarak müşterilerimize katma değer sağlamayı hedefliyoruz.

FCA'nın ürün ve hizmetlerinin üstün kalite normlarında gerçekleştirilmesini garanti altına almayı hedefleyen Küresel Kalite Sistemi'ni biz de takip ederiz. Bu kalite anlayışımız çerçevesinde ürünlerimizin ilgili tüm yasal ve sektörel mevzuata uygun niteliklere sahip olmasını, fiziki normları açısından güvenilir olmasını, rakiplerine kıyasla performanslarının yüksek olmasını ve sadece mühendislik kalitesi, tasarım ve ergonomisiyle değil satış öncesi ve sonrası süreçlerde bayi ve yetkili servis hizmetleriyle de tüketicilerimizin beklentilerine cevap vermesini amaçlıyoruz. Tüketici deneyimi geliştirme çalışmaları, ürün tasarım ve konfigürasyon süreçlerinden başlamaktadır. FCA'nın ilgili ekipleri, küresel ölçekte müşteri beklenti ve ihtiyaçlarını tespit etmeye ve mevcut ürün portföyünden elde edilen memnuniyet düzeyini öğrenmeye yönelik pazar araştırmaları yürütmektedir. Tofaş olarak, Tüketici Tavsiye Skoru ve Net Tavsiye Skoru ölçümlerinin değerlendirildiği bu süreçleri, yerel pazar müşteri geri bildirimleriyle destekleyerek en uygun ürün yelpazesinin oluşturulmasına katkı sağlıyoruz.

Üstün kalite normlarında üretilen araçlarımızın satış ve satış sonrası süreçlerde de beğeni oluşturması için ürün ve yedek parça tedarikçilerimizden bayi ve yetkili servislerimize ilgili tüm taraflarla birlikte çalışarak yürüttüğümüz gelişim programlarıyla hizmet kalitesini yükseltmeyi hedefliyoruz. Satış Sonrası İş Geliştirme uzmanlarımız tarafından koordine edilen bu süreçlere ek olarak ISO 9001 Sistem Standardı çerçevesinde oluşturulmuş iş akışlarıyla satış ve satış sonrası hizmetler sunuyoruz. Müşteri ilişkileri yönetim sistemlerimizle müşterilerimizin hizmetlerimizden memnuniyet düzeyini sürekli takip eder, memnuniyet yaratamadığımız durumlarda müşterilerimizle direkt iletişime geçerek yaşanan aksaklıkları telafi etmenin yollarını buluruz. Bunun ardından müşteri memnuniyetinin oluşup oluşmadığını ise üçüncü tarafların tarafsız araştırma sonuçlarıyla öğreniriz. Satış sonrası hizmet performanslarımızı performans göstergeleriyle takip eder aylık planlarda şirket üst yöneticileriyle paylaşarak hareket planlarımızı gözden geçiririz.

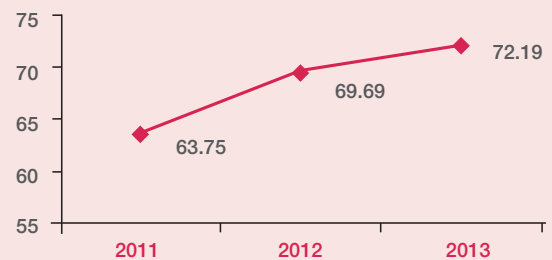

Tüketicilerimizin ürün ve hizmetlerimiz konusunda doğru, eksiksiz ve zamanında bilgilendirilmesini temel bir tüketici hakkı olarak görmenin yanı sıra tüketici deneyimini geliştirmenin de önemli bir parçası olduğuna inanırız. Bu nedenle araçlarımızdan satın alan tüm tüketicilerimize araçlarımızla ilgili bilgileri edinebilecekleri kaynaklar sunarız. Bu kaynaklar aracılığıyla yasal düzenlemelerce belirlenen bilgilerin yanı sıra ürünlerimizin güvenli ve sorumlu kullanımıyla ilgili bilgiler sağlarız. Tüketicilerimiz tüm bu kaynaklara satışla birlikte veya internet sayfalarımız aracılığıyla ihtiyaç duydukları her an ulaşabilirler. Bayi ve yetkili servislerimizi de ürünlerimiz konusunda sürekli bilgilendirerek tüketicilerimize en doğru bilgiyi aktarmalarını sağlarız.

Dönem içinde hayata geçirdiğimiz satış sonrası iş geliştirme çalışmalarının sonucunda tüketicilerimize 17 farklı hizmet sunarak sektörde hizmet çeşitliliği oluşturma bakımından en başarılı markalardan biriyiz. Çalışmalarımızın başarılı sonuçlarını 2013 yılında da Müşteri Memnuniyeti Skorumuzu geliştirerek elde ettik. Satış sonrası hizmet kalitemiz ve üstün tüketici deneyimi yaratma hedefimiz doğrultusunda amacımız müşteri memnuniyet düzeyimizi sürekli geliştirmek ve tüm markalar arası gerçekleştirilen Avrupa Müşteri Memnuniyeti Araştırması'nda da en üst sıralarda yer almaktır.

Tofaş Müşteri Memnuniyeti Politikası hakkında güncel bilgiye [Tofaş 2013 Faaliyet Raporu](#)'ndan ulaşabilirsiniz.

Müşteri Memnuniyeti Trendi

AR&GE YÖNETİMİ

Türkiye otomotiv sektöründe lider konuma ulaşmamızda, dünya kalitesinde ve müşteriye en uygun ürün ve hizmet sunma idealimiz etkili olmuştur. Bu ideale ulaşmakta ise 1994 yılında kurduğumuz Tofaş Ar-Ge Merkezi'nde gerçekleştirilen çalışmaların önemli bir rolü bulunmaktadır. FCA'nın İtalya dışında Avrupa'da yer alan tek Ar-Ge Merkezi, Tofaş Ar-Ge Merkezi'ne stratejik bir önem kazandırmaktadır. Entelektüel ve fiziki koşullarıyla Avrupa ile rekabet edebilir altyapıya sahip Tofaş Ar-Ge Merkezi, 2008 yılı itibarıyla T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nca da tescillenmiştir.

17.700 m² çalışma alanına sahip Tofaş Ar-Ge Merkezi'nde 500'e yakın Ar-Ge çalışanımız görev yapmaktadır. Ar-Ge kapasitemizin sürekli geliştirilmesi için her yıl yeni yatırımlar hayata geçirilmektedir. 2013 yılında gerçekleştirilen Ar-Ge çalışmalarına 113,5 milyon TL kaynak aktarılmış ve tamamlanan projeler sonucunda farklı konularda 48 patent alınmıştır. Avrupa Birliği tarafından gerçekleştirilen araştırmayla şirketimiz Ar-Ge'ye ayrılan kaynak bakımından değerlendirilmiş ve Dünyanın En Çok Ar-Ge Yatırımı Yapan Şirketleri arasında 1.290'ıncı sırada yer almış; ilk 1.500 şirket arasında yer alan 3 Türk şirketinden biri olmuştur.

	2011	2012	2013
Toplam Ar-Ge Harcaması (milyon TL)	126,8	107	113,5
Ar-Ge Çalışan Sayısı	395	395	491
Patent Sayısı	25	28	48

Ar-Ge Vizyonu 2020 olarak adlandırdığımız ve dünyanın her bölgesinde müşteri beklentilerini tam anlamıyla karşılayan, heyecan verici araç ve teknolojiler geliştirmeyi amaçlayan Ar-Ge yaklaşımımız, stratejik hedeflerimizin belirlenmesinde de temel unsurdur. Bu doğrultuda amacımız, Fiat Chrysler Automobiles (FCA) Ar-Ge'nin

Avrupa ve Ortadoğu bölgesinde geliştirmeyi planladığı ürünlerin tasarım sürecinde yer almak, müşteri değeri yaratmak için ürün ve üretim teknolojileri geliştirmek, FCA'nın yeni modellerinde faydalanabileceği mükemmeliyet merkezleri geliştirmek, Türkiye'de ortak tasarım ve mühendislik firmalarının gelişimini sağlamaktır. Bu hedeflere ulaşmakta ise, Ar-Ge çalışmalarının tamamen yerel kaynaklarla geliştirebilmek önemli bir stratejik başarımla olacaktır. Bu doğrultuda gelişim ve yatırım planlarımızı oluşturuyor, Ar-Ge kapasitemizi teknik yetkinlik ve personel bakımından destekliyoruz. Bu çalışmalarla önümüzdeki 2 yıl içinde otonom seviyeye ulaşmayı hedefliyoruz.

Ar-Ge işbirliklerinin yaratılan katma değerde çarpan etkisi oluşturarak stratejik hedeflerimize ulaşmamızda önemli bir rol oynadığına inanıyoruz. Bu amaçla tasarımcı geliştirme, yerel mühendislik firmalarının örgütlenmesi ve üniversite işbirliklerine odaklanıyoruz.

Raporlama döneminde yerel mühendislik ağımızın geliştirilmesine yönelik kısa, orta ve uzun vade işbirlikleri kurabileceğimiz firmalarla ortak çalışmalar yürüttük. Yurtiçinde üretim ve geliştirme çalışmaları yapılabilecek 49 ürün hattından 2011 yılında 14'ünü, 2012 ve 2013'te ise 12'sini ortak tasarımcı olarak belgelendirdik. Üniversitelerle gerçekleştirilen işbirlikleri çerçevesinde, 88'i 2006'dan günümüze olmak kaydıyla, Ar-Ge merkezimizin kuruluşundan itibaren 13 farklı üniversiteyle 104 projeyi hayata geçirdik. Yürüttüğümüz birçok projeyi TÜBİTAK ve Avrupa Birliği 7. Çerçeve Programı destekleri kapsamında ve başta FCA Araştırma Merkezi olmak üzere, değişik ülkelerde yer alan tasarım merkezleri ve üniversitelerin öğretim üyeleriyle birlikte çalışarak hayata geçirdik.

G4-14 G4-57
G4-27 G4-58

2013 yılında içinde yer aldığımız AB Araştırma Projeleri (FP7 ve Euroka) sayısını 9'a yükselttik. Bu projeler kapsamında 80'i aşkın uluslararası proje ortağıyla çalışma fırsatı bularak bilgi ve deneyimimizi geliştirdik. Robopartner Projesi'yle (Geleceğin Montaj Fabrikalarında Akıllı, Esnek ve Güvenli Operasyonlar için İnsan-Robot İşbirliği Teknolojileri) üretim teknolojileri geliştirme alanında proje liderliği üstlenen ilk ve tek Türk firması olma gururunu yaşadık.

Ar-Ge çalışmalarımızda şirket Ar-Ge organizasyonumuz ve Ar-Ge ortaklarımız yanında en değerli katkıyı yapabilecek bir diğer paydaş grubunun yüksek bilgi, yetenek ve tecrübeye sahip Tofaş çalışanları olduğuna inanıyoruz. Bu doğrultuda Ar-Ge merkezimizin olanaklarını çalışanlarımıza sunarak yaratıcı ve araştırmacı yönlerini Tofaş'ın Ar-Ge zenginliğini artırmakta kullanmalarını sağladık. Bu amaçla organize ettiğimiz "Benim Projem" yarışmasının 3. dönemini 2013 yılında gerçekleştirdik. Yarışma kapsamında çalışanlarımız, Ucuz, Hafif ve Sessiz Motor Soğutma Sistemi, Engelsiz Koltuk ve Motor Kaputu Önden Açma projelerini hayata geçirdi. 2013 yılında Ar-Ge çalışanlarımızın yaklaşım ve düşünce yapılarında yaratıcı düşüncüyü yerleştirmeyi amaçlayan TRIZ çalışmalarını başlattık. Bu kapsamda 1. ve 2. seviye eğitimler gerçekleştirerek farklı düzeylerde 28 sertifikalandırma gerçekleştirdik.

SÜRDÜRÜLEBİLİR MOBİLİTE ÇÖZÜMLERİ

Günümüzde başta iklim değişikliği sorunu olmak üzere, küresel ölçekte yüzleştığımız sosyal, çevresel ve ekonomik zorluklar her sektörü gelecekte toplumların yaşam kalitesini güvence altına alma yönünde sorumluluk almaya ve sürdürülebilir yaşam çözümleri üretmeye sevk ediyor. Otomotiv sektörü olarak bize düşen görev ise temel bir insan hakkı olan seyahat özgürlüğünün ve mobilite ihtiyacının sürdürülebilir yöntemlerle gerçekleştirilmesini mümkün kılacak teknoloji ve çözümleri geliştirmektir. Ürünlerinin geliştirilmesi ve üretilmesi süreçlerini gerçekleştirdiğimiz FCA, küresel ürün stratejisinin en önemli parçası olarak kapsamlı sürdürülebilir mobilite çözümleri geliştirilmesine özel önem atfetmektedir. Bu kapsamda ürünlerin çevresel etkilerinin azaltılması adına Grup çapında çeşitli çalışmalar yürütülmektedir. Konvansiyonel motorlu araçların, başta enerji tüketim ve emisyon değerleri olmak üzere, zararlı çevresel etkilerinin azaltılması, alternatif yakıt tüketen araçlarda çeşitliliğin ve alternatif itki sistemli araçların ulaşılabilirliğinin artırılmasına ve yeni mobilite ihtiyaçlarına yönelik inisiyatiflerin geliştirilmesine, enerji tüketimine duyarlı tüketici davranışının oluşturulmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Biz de FCA'nın en stratejik Ar-Ge ve üretim merkezlerinden biri olarak bu çalışmalara katılıyor, Tofaş çatısı altında yeni teknolojilerin geliştirilmesine yönelik araştırmalar yürütüyor ve bulgularımızı üretime yansıtıyoruz.

Sürdürülebilir mobilite çalışmalarımızın büyük bölümünü ürünlerimizin çevresel etkilerini azaltıcı çalışmalar oluşturmaktadır. Bunun yanında araç, sürüş, yolcu konfor ve emniyetinin artırılması ve müşteri ihtiyaçlarına cevap verebilecek hizmet odaklı iş modellerinin oluşturulması da diğer odak noktalarımızdır.

Elektrikli Araçlar İçin Yüksek Verimli Tahrik ve Şarj Sistemleri Geliştirme Projesi

Raporlama döneminde seri üretilen elektrikli araçlarda kullanılmak üzere iki ana sistem geliştirme projesi yürüttük. Bunlardan ilki, elektrikli araçlar için yüksek verimli tahrik sistemleri oluşturmaya yönelikti. Bu proje aynı zamanda geçtiğimiz dönemlerde başlatılan ve Tofaş'ın stratejik yol haritası doğrultusunda Türkiye'de ilk kez tamamen yerli kaynaklarla tasarlanmış tam elektrikli hafif ticari araç Doblo EV tasarım projesinin devamı niteliğindedir. Çalışma sonucunda elektrikli motor prototipi ve özgün sürücü algoritmasını hayata geçirerek performans testlerini tamamladık. Alınan olumlu neticeler sonucunda tasarımını gerçekleştirdiğimiz elektrik motorunun Doblo araç platformuna yönelik seri üretim hazırlığını gerçekleştirdik. Dönem içinde yürüttüğümüz diğer bir projede ise elektrikli araçların şarj sistemlerini geliştirmeyi hedefledik. Projeye 3.3 kW, 6.6 kW ve 9,9 kW güçlerinde çalışabilecek araç üstü şarj sistemi geliştirerek performans testlerini gerçekleştirdikten sonra seri üretimine yönelik hazırlık çalışmalarını tamamladık.

MCV Euro5+ ve Doblo Euro5+ Projeleri

Raporlama döneminde gerçekleştirdiğimiz projeye MCV ve Doblo marka araçların tüm benzinli ve dizel motor seçeneklerinde ve AB ülkelerinde 2014 yılbaşı itibarıyla satışa sunacağımız araçların Euro5+ standardına uyumluluğunun sağlanmasını amaçladık. Proje kapsamında motor, motor sistemleri ve elektrik mimarisi alanlarında tasarım ve tasarım doğrulama çalışmaları yürüterek araçta kullanılacak nihai ECU yazılımını geliştirdik. Uygulama sonrasında araçlar üzerinde dinamik, konfor, güvenlik, yakıt tüketimi ve diğer performans testlerini yaparak Euro 5+ ve 1.4CNG E6 sistemlerini karşıladığını doğrulayarak tüm motorizasyonlar için seri üretimine geçtik.

Düşük Yakıt Tüketimli ve Emisyon Değerli Araçlar

Motorlu taşıtlardan kaynaklanan çevresel etkilerin en belirgin olanı yakıt tüketimi ve dolayısıyla ortaya çıkan emisyonlardır. Özellikle iklim değişikliği sorununun ortaya çıkmasıyla birlikte önem kazanan araçların yakıt tüketim ve emisyon miktarları, FCA genelinde sürdürülebilir mobilite çözümleri geliştirme çalışmalarının önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Başta ana ihrac pazarımız olan AB genelinde kabul edilen yasal düzenlemelerle de uyumlu olarak FCA bünyesinde üretilen araçların yakıt tüketim ve emisyon değerlerinde belirgin oranda düşüş kaydedilmiştir. Biz de Tofaş olarak, FCA'nın ürün stratejileri doğrultusunda araçların yakıt tüketimi ve emisyon değerlerinin azaltılmasına yönelik çalışmalarına destek veriyor, bu konuyu Ar-Ge çalışmalarımızın önemli bir bileşeni olarak görüyoruz.

Elektrikli ve Alternatif Yakıtlı Araçlar

Müşterilerimize sürdürülebilir mobilite seçenekleri sunma hedefimiz doğrultusunda gerçekleştirdiğimiz Ar-&Ge çalışmalarının önemli bir kısmını da yaygın kullanım alanı bulabilecek, alternatif yakıt ve elektrikli motorlara sahip araçların geliştirilmesi oluşturmaktadır. FCA ürün stratejileri doğrultusunda planlanan Ar-Ge çalışmalarında, Tofaş Ar-Ge Merkezi stratejik araştırma alanlarında faaliyet göstermektedir. Bu doğrultuda hayata geçirdiğimiz çok sayıda projemiz genel olarak çeşitli modellere yönelik elektrikli araç motorları, ara yüzler ve çeşitli sistemlerin yanında CNG ve ANG yakıt sistemiyle donatılmış araçlarda kullanılacak parça ve aksamın geliştirilmesine odaklanmaktadır.

Güvenli Yolculuk İçin Araçlar Arası (V2V) Haberleşme Teknolojisi Geliştirme Projesi

Proje ortaklarımız KoçSistem ve Ford Otosan ile birlikte yürüttüğümüz proje kapsamında geliştirdiğimiz araç ve araç karayolu arası kablosuz iletişim teknolojileriyle çarpışmayı engelleme sistemleri, araç pozisyonuyla trafik durum bilgisi iletim sistemleri, kavşak çarpışma uyarı

sistemleri, trafik ışıklarıyla haberleşme sistemi, kör nokta uyarı ve uyarlanabilir takip sistemi gibi uygulamalar geliştirerek araçlarımızın vaat ettiği sürüş emniyet ve konforunu geliştirmeyi hedefliyoruz. Bu teknolojilerin geliştirilmesiyle araçlarımızın Amerika, Avrupa ve Uzakdoğu gibi pazarlarda rekabet gücünü artırmayı amaçlıyoruz.

Araçlar üzerinde artan elektronik ünitelerin de birbirleri arasında haberleşmesi üzerinde çalıştığımız konulardan biridir. Bu ünitelerin gerekli işlem hızında karmaşık haberleşme operasyonunu güvenilir ölçeklerde gerçekleştirmesini sağlayacak yazılımların geliştirilmesini hedeflemekteyiz. Bu noktada biz de bu işlevin karşılanmasına yönelik hızlı ve güvenilir haberleşme olanağı sunacak sistemler üzerinde çalışıyoruz. Raporlama döneminde yürüttüğümüz AutoNET projesiyle bu gibi sistemlerin algoritmik çizelgelendirilmesini üstlenebilecek ve test işlemlerini yürütecek tasarım yazılımlarını geliştirmeyi amaçlıyoruz.

Doğalgazlı Araçlar İçin Yakıt Depolama ve Alternatif Yakıt Karışımları Geliştirme Projesi

2011 yılında başlattığımız ve raporlama döneminde devam ettiğimiz proje ile Türkiye'de doğalgazlı araçların yaygınlaşması, bu alanda yeni Ar-Ge alanlarının açılması, uluslararası üreticilerle rekabet edebilir, düşük maliyetli ve yenilikçi çözümler geliştirilmesi adına önemli bir mesafe kaydettik.

Proje ile CNG ve ANG sistemlerinde kullanılmaya uygun yakıt tanklarının üretimini Türkiye'de ilk kez denedik ve başarılı sonuçlar aldık. Projenin ikinci bileşeni ise "evsel bir doğalgaz dolum istasyonu" geliştirilmesiydi. Yerli olanaklarla geliştirilmiş bu uygulamayla, evsel dolum istasyonlarının teknik onay şartlarının belirlenmesine katkı sağlamayı ve bu sistemle tüketici için sağlanan avantajla doğalgazlı araçların yaygın kullanımının teşvikini kolaylaştırmayı hedefledik.

Araçların Çevresel Etkilerini Azaltma Çalışmaları

Sürdürülebilir mobilite sağlamaya bütüncül bir bakış açısıyla yaklaşıyoruz. Dolayısıyla sürdürülebilir mobilite konusunda araçların yakıt tüketimi, emisyon değerleri ve alternatif yakıt sistemleri dışındaki çevresel etkilerini de göz önünde bulunduruyoruz. Araç emniyetini riske etmeden kullanılan hammadde miktarının yeni teknolojilerle azaltılmasını amaçlıyoruz. Daha az hammaddenin daha verimli kaynak kullanımı anlamına gelmesinin yanında daha az atık, daha hafif araç ve dolayısıyla daha az yakıt tüketimi anlamına da geliyor. Diğer taraftan araç maliyetleri azaldığından tüketicilere daha uygun maliyetlerde araçlarımızı sunabiliyoruz. Ayrıca araçlarda kullanılan parçaların geri dönüşüm niteliklerini geliştirmek çevresel etki ve malzeme verimliliği bakımından önemli kazanımlar elde etmemizi sağlıyor.

Bu doğrultuda üç başarılı uygulama gerçekleştirdik. Bu çalışmalardan ilkinde kullanılan kapı menteşelerinin yerli kaynakla tasarlanarak üretilmiş, daha az hammadde tüketimine gerek duyan yeni bir modelle değiştirilmesini hedefledik. Çalışma kapsamında geliştirdiğimiz yeni üretim yöntemiyle sac menteşenin ağırlığını %25 oranında azalttık. Geliştirdiğimiz bu parçaların teknik onaylarının ardından Linea, MCV ve Doblo modellerinde kullanılmayı hedefliyoruz.

Gerçekleştirdiğimiz ikinci projeyle ise, Kocaeli Üniversitesi ile birlikte çalışarak geliştirdiğimiz reçine yardımıyla kauçuk malzeme üretim sürecinde oluşan atığın %10-20 arasında geri kazanılarak yıllık 18 ton atığın yeniden ürüne dönüştürülmesini sağladık.

Bitkisel kaynaklı elyafların izolasyon ve iç trim parçalarında kullanılabilirliğini araştırdığımız diğer bir çalışmamız sonucunda doğal liflerin polipropilen içinde kullanım potansiyelini ve optimum dolgu malzemesi oranını bulmaya odaklandık. Çalışma sonunda elde ettiğimiz kompozitlerin çekme ve eğilme testleriyle darbe dayanımlarını ölçerek en uygun bileşime ulaştık.

Araç İçi Isıl Konforun Güneş Enerjisiyle Sağlanması Projesi Araç içi iklimlendirme sistemleri, sürüş konforunun vazgeçilmez unsurlarındadır. Ancak mevcut konvansiyonel iklimlendirme sistemlerinin yakıt tüketimi ve araç performansını düşürücü etkileri olabilmektedir. Ortadoğu Teknik Üniversitesi ile birlikte yürüttüğümüz projeyle araç iklimlendirme fonksiyonunu güneşten elde edilen enerjiyle gerçekleştirmeyi hedefliyoruz. Bu proje sonucunda elde ettiğimiz bilgilerle mevcut iklimlendirme cihazlarının üzerindeki soğutma yükünü azaltmanın ya da bunları tamamen güneş enerjisiyle çalışan sistemlerle değiştirebilmenin yollarını arıyoruz.

Araç Emniyeti, Sürüş ve Yolcu Konforu

Üretimini gerçekleştirdiğimiz araçların çevresel etki performansının geliştirilmesinin yanında müşterilerimize emniyetli ve konforlu bir sürüş ve yolculuk deneyimi sunması da ana geliştirme alanlarımızdandır. Dünyanın en gelişmiş araç emniyeti teknoloji ve araştırma laboratuvarlarına sahip FCA'nın, "tüm yol kullanıcıları için emniyet" vizyonu ile gerçekleştirilen çalışmalarıyla geliştirilen teknoloji ve uygulamalar yanında Tofaş Ar-Ge Merkezi'nde gerçekleştirilen projeler de araçlarımızın emniyet ve konforunun artırılmasında etkilidir.

Araç emniyeti araç tasarımı, üretim mühendisliği ve kalitesinin yanında sürücü davranışı, sürüş kültürü, coğrafi nitelikler ve yol yapısıyla da yakından ilgilidir. Dolayısıyla genel ilkeler ortak olmakla birlikte birçok pazarda araç emniyeti kriterleri birbirinden farklılık göstermektedir. Bu nedenle ürettiğimiz araçların satışa sunulduğu pazarların yasal düzenleme ve farklı özelliklerine uyum sağlaması için geliştirme çalışmaları yapmaktayız. Yeni girilecek pazar ve segmentlerin gerekliliklerine göre araçlarımızın tasarım ve mühendisliğinde gerekli uyarlamaların yapılmasına yönelik çalışmaları Tofaş Ar-Ge Ekibi yürütür.

DobloUSA Projesi

“ 2011 yılında başlattığımız ve 2014 yılında tamamlanmasını hedeflediğimiz projeyle, ABD pazarına sunulacak Doblo markalı araçlarımızın yerel emniyet normlarını karşılamasına yönelik tasarım ve tasarım doğrulama çalışmaları yürütüyoruz. Çalışmalar kapsamında araç şasisi, gövdesi ve mimarisi, elektrik, motor, şanzıman ve diğer ilgili aksamları mercek altına tutarak pazar koşullarına uyum için gerekli tasarım ve yenilikleri belirledik. Çeşitli üniversite ve tasarım kuruluşlarıyla birlikte hareket ettiğimiz proje sonucunda ortaya çıkan yenilikçi uygulamaların 11 yeni patent ile sonuçlanmasını hedefliyoruz. ”

Araç güvenliğine verilen önem, insan hayatına verilen önemdir. Müşterilerimizin araçlarımızı kullanırken emniyetli bir sürüş deneyimi yaşamaları ve herhangi bir kaza durumunu zarar görmeden atlatalmaları için araçlarımızı birçok pasif emniyet sistemiyle donatıyoruz. Diğer taraftan bir kazadan korunmanın en etkin yöntemi kazanın olmasını engellemektir. Bu noktada da ürettiğimiz araçlarda yer alan aktif emniyet sistemleri ön plana çıkmaktadır. Bu sistemler sayesinde bir tehlike durumunun oluşmasını engellemek hedeflendiğinden sadece sürücü ve yolcular için değil araç dışı ortamda trafikte seyreden diğer araç, yolcu ve yayaların da emniyeti dikkate alınmaktadır. Bu mevcut sistemleri geliştirmek ve yenilerini eklemek için sürekli geliştirme çalışmaları FCA kapsamında gerçekleştirilmektedir.

ÜRETİM "Dünya Klasında Verimli ve Sürdürülebilir Üretim"

Türk otomotiv sektörünün öncü kuruluşu ve Fiat Chrysler Automobiles'in (FCA) Avrupa bölgesinde yer alan iki stratejik Ar-Ge merkezinden biri olarak en gelişmiş teknolojileri hayata geçiriyor, dünya klasında verimli, kaliteli ve sürdürülebilir üretim süreçleri takip ediyoruz. Sahip olduğumuz üretim olanaklarını uluslararası geçerli kalite ve verimlilik sistemleri doğrultusunda sürekli iyileştirerek performansımızı artırıyoruz.

DÜNYA KLASINDA ÜRETİM VE YÖNETİM STANDARTLARI

Sıfır iş ve çevre kazası, sıfır kalite hatası ve sıfır kayıp... Üretimde rekabet gücümüzü sürekli geliştirmek adına takip ettiğimiz ve iş güvenliği, kalite, maliyet, çevre ve teslimat alanlarına odaklanan WCM (World Class Manufacturing – Dünya Klasında Üretim) metodolojisinin ana hedeflerini oluşturmaktadır.

FCA genelinde 2006 yılında başlatılan ve 177 Grup fabrikası ve 370 tedarikçi fabrikasında uygulanan WCM çalışmalarını ilk hayata geçiren fabrikalardan biri olduk. Süreç içinde En Hızlı İlerleme Kaydeden Fabrika unvanını kazanarak 2009 yılında Gümüş Seviye'ye ulaşan ilk FCA Fabrikası olma gururunu yaşadık. 2013 yılı itibarıyla yapılan denetimler sonucu ise, iş kazalarını %97, dış kalite göstergesini %68, üretkenliğimizi %35 ve makine arızalarını %75 oranında iyileştirdiğimiz tescillenerek Altın Seviye'ye ulaştık. WCM yolculuğumuz süresince üretim standartlarımızı sürekli yükseltmeye odaklı çalışmalarımız sonucunda Altın Seviye'ye ulaşan 3 FCA Fabrikası'ndan biri olmak yaşadığımız gururu bir kat daha artırdı.

Elde ettiğimiz bu başarıda çalışanlarımızın katılımı büyük bir fark yarattı. 2013 yılı çalışmalarında her operatörümüz ortalama 49 öneride bulunarak yaratıcı çözümlerle başarılarımızı artırmamıza destek verdi.

DÜNYA KLASINDA ÜRETİM'DE
TOFAŞ ALTIN FABRIKA

Çalışanlarımızdan aldığımız motivasyonla WCM çalışmalarımızı ivmelendirerek tüm FCA Fabrikaları içinde örnek fabrika olma hedefine ulaşmak için çalışıyor, WCM metodolojisinin dış paydaşlarımıza yönelik alanlarında da performansımızı geliştirmeyi amaçlıyoruz. Raporlama döneminde bu alanda da önemli adımlar attık. Örneğin 2009 yılından günümüze takip ettiğimiz WCC (World Class Company – Dünya Klasında Şirket) metodolojisinin tedarikçi firmalarımızda da benimsenerek uygulanmasına önderlik ediyoruz. Raporlama döneminde yerli satın alma operasyonumuzun %55'ini oluşturan 30 tedarikçi firmayla uluslararası ölçütlerde rekabetçiliğini artırıcı ortak çalışmalarımızı sürdürdük. Diğer taraftan Fiat bayilerinin satış sonrası müşteri memnuniyeti, hizmet kalitesi ve verimliliğini artırmayı hedefleyen WCD (World Class Dealer – Dünya Klasında Bayi) Programı kapsamında, emsal Fiat bayileriyle ortak çalışmalarımız sonucunda Yeni Periyodik Bakım Standardımızı geliştirerek tüm diğer bayilerimize yaygınlaştırılmasını sağladık.

Üretim alanında WCM dışında birçok farklı verimlilik ve yönetim kalitesi sistemi ve standardı takip ediyoruz. Bu standartlar aracılığıyla üretimin çeşitli alanlarında yönetim kalitesinin ve oluşabilecek risklere karşı önleyici erken müdahale edebilme kapasitesinin üst düzeyde tutulmasını güvence altına alıyoruz. ISO9001 Toplam Kalite Sistem Standardı, OHSAS18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Sistem Standardı, ISO14001 Çevre Yönetim Sistem Standardı, ISO50001 Enerji Yönetimi Sistem Standardı, ISO14064 Sera Gazları Hesaplama ve Denetim Sistem Standardı takip ettiğimiz temel metodolojilerdir. Bunlar dışında WPI (Work Place Integration – İş Yeri Entegrasyonu) metodolojisiyle her sürecimizi adım adım takip ederek potansiyel risklerin önlenmesini, IMDS programı aracılığıyla da tedarik zincirimizde kimyasalların kullanımının kontrolünü ve yasaklı hammaddelerinin ürünlerimizde kullanılmamasını güvence altına alıyoruz. Takip ettiğimiz yönetim sistem ve standartlarına yönelik periyodik bağımsız dış denetim, sertifikasyon ve doğrulama uygulamalarıyla bir yandan sistemlerimizin performans düzeyini güvence altına alırken diğer yandan da çalışanlarımızın farkındalık ve motivasyonlarını üst düzeyde tutuyoruz.

ENERJİ VERİMLİLİĞİ ve EMİSYON

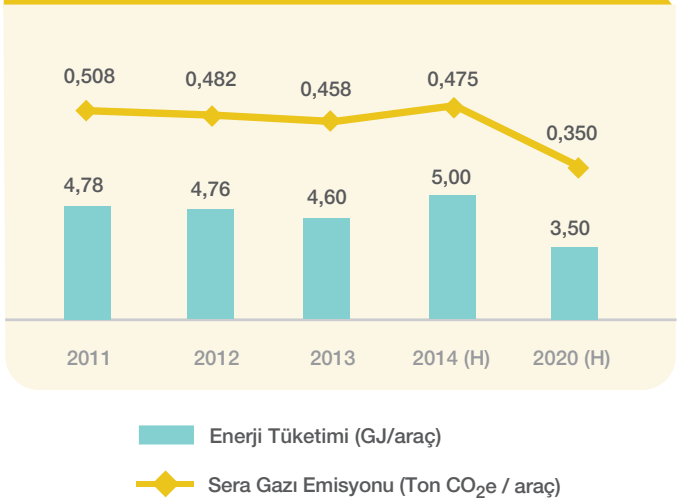
Enerji tüketimi, üretim kaynaklı çevresel etkilerimizin ve emisyon oluşumunun en büyük kısmını oluşturmanın yanı sıra önemli bir maliyet girdisi olma özelliğini de taşımaktadır. Tüketim değerlerinin kontrolü ve azaltımının gerçekleştirilmemesi gelecekte iklim değişikliği kaynaklı fiziki, sosyal ve ekonomik risklerin yanında enerji birim maliyetlerinde yaşanabilecek artışlardan dolayı rekabet edebilirliğimizin olumsuz etkilenmesine de yol açar. Bu nedenle üretimde enerji verimliliğinin sağlanması ve buna bağlı emisyon yönetimi, çevre yönetimimizin önemli bir parçasını oluşturur.

Enerji verimliliği ve emisyon konuları üst düzey yönetimden iş birimlerimizin geneline uzanan sorumluluk paylaşımına dayanan bir organizasyonla yönetilmektedir. Enerji verimliliği ve emisyon yönetimi çalışmalarımızı, şirket genelinde faaliyet gösteren Enerji Rehberleri Kurulu, Tofaş Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu ve Tofaş Sürdürülebilirlik Komitesi'nin önderliğinde yürütmekteyiz. Stratejik planlarımız doğrultusunda tespit ettiğimiz kısa, orta ve uzun vadeli hedeflerimizin, belirlenen performans göstergeleri aracılığıyla aylık ve baz yıla göre yıllık bazda takibini sağlayarak F Matris Enerji İyileştirme Programımız çıktılarıyla birlikte elde ettiğimiz tüm bulguları aylık planda üst yönetimimize raporlarız.

Tofaş Çevre ve Enerji Politikası ile gerçekleştirdiğimiz çalışmaların temel ilkelerini belirlerken, enerji yönetimi uygulamalarımızda ISO50001 Enerji Yönetim Standardı ve WCM Enerji Boyutu ilkelerini takip ediyoruz.

Şirket faaliyetlerimizden kaynaklanan sera gazı emisyonlarının yönetiminde ise ISO14064 Sera Gazları Hesaplama ve Denetim Standardını takip ederek Scope 1 ve Scope 2 düzeyinde hesaplama ve doğrulama çalışmaları yürütüyoruz. Oluşan emisyon tür ve parametrelerini kamu otoritelerince belirlenen emisyon izinlerinde belirtilen limit değerlerin altında tutuyoruz. Operasyonlarımızın iklim değişikliğine etkileri konusunda gelişim düzeyimizin uluslararası ölçekte kabul edilen bir uygulamayla takibi ve ilgili paydaşlarımızla iletişimine yönelik olarak 2014 yılından itibaren Karbon Saydamlık Projesi'ne (CDP) dahil olacağız.

Enerji Tüketimi ve Sera Gazı Emisyonları

Raporlama döneminde geçmişten beri sürdürdüğümüz, üretilen araç başına enerji tüketiminde düşüş trendini devam ettirdik. Baz yılımız olan 2012'de 1 aracın üretimi için ortalama 4,76 GJ enerji harcarken 2013 yılında bu değeri 4,60'a indirdik. Buna paralel olarak 1 araç üretiminden kaynaklanan sera gazı emisyon miktarını da 0,482 ton CO₂e düzeyinden 0,458 ton CO₂e'ne indirdik.

2014 yılı pazar projeksiyonları çerçevesinde azalması öngörülen üretim düzeyleri nedeniyle araç başı enerji tüketim ve emisyon değerlerinde de artış görülmesi beklenmektedir. 2014 yılı için hedefimiz, azalacak üretim miktarına rağmen, gerçekleştireceğimiz projelerle araç başı enerji tüketim değerini 5,00 GJ, emisyon miktarını ise 0,475 ton CO₂e düzeyinde sınırlamaktır. İzlediğimiz enerji verimliliği stratejik planı doğrultusunda 2020 yılında araç başı enerji tüketim düzeyimizi baz yıl 2012'ye göre %26 azaltarak 3,50 GJ'e, araç başı emisyon miktarını ise %27 azaltarak 0,350 ton CO₂e düzeyine düşürmeyi hedefliyoruz.

Atık Isı Geri Kazanım Projesi

2012'de başlayıp raporlama döneminde gerçekleştirdiğimiz proje ile boya süreçleri sonucu oluşan ve atmosfere atılan yüksek sıcaklıktaki baca gazının, kullanım amacına özel tasarlanmış ve yüksek otomasyon seviyesine sahip termik prosesler oluşturularak enerji üretiminde tekrar kullanımını amaçladık. Uygulama sonucunda elde ettiğimiz yıllık 51.760 GJ enerjiyi ihtiyaç duyulan başka noktalarda kullanarak enerji üretmek için harcanan doğalgaz ve benzeri yakıtlardan tasarruf ederek ortaya çıkacak emisyonun azaltılmasını da sağladık. Projemiz T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Enerji Verimliliği Genel Müdürlüğü'nce düzenlenen Verimlilik Proje Ödülleri kapsamında Büyük İşletmelerde Sürdürülebilir Kategori'sinde ödüle layık görüldü.

Enerji verimliliği ve enerji tüketimi kaynaklı sera gazlarının azaltımına yönelik çalışmalarımızı odakladığımız ana alanlar, baca gazı atık ısı geri kazanımı, gün ışığından azami yararlanılan aydınlatma otomasyonları, basınçlı hava kaçaklarının azaltılmasında lokalizasyon ve otomasyon sistemleri, ısıl dönüşümlerde verimlilik sağlayan kazan projeleri, ısıl kaçaklara yönelik yeni nesil kapı ve tünel uygulamaları ve izolasyon malzemelerinin kullanımınıdır. Bu alanlarda mevcut en iyi tekniklerin baz alındığı projeler gerçekleştirilerek performansımızı geliştirmeyi hedefliyoruz. Bu kapsamda 2013 yılında gerçekleştirdiğimiz 121 enerji verimliliği çalışması sonucunda 72.614 GJ enerji tasarrufu sağlayarak 6.541 ton CO_{2e} sera gazı oluşumunu engelledik.

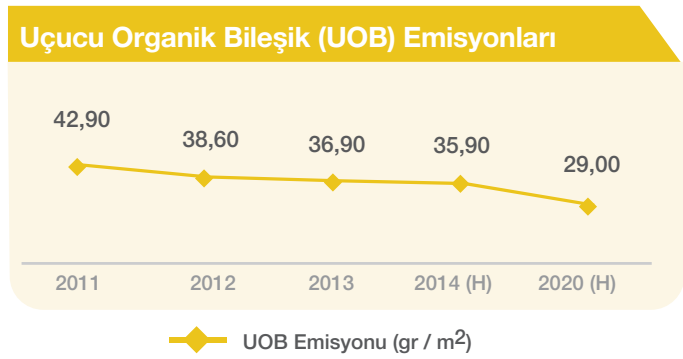
Aydınlatma Verimlilik ve Otomasyon Projeleri

Aydınlatma kalitesi, iş süreçlerinde kalitenin, çalışma ergonomisi ve iş güvenliğinin önemli bir parçasıdır. Geniş ve yüksek tavanlı üretim atölyelerinde çalışma normlarına uygun aydınlık koşullarının sağlanması için gerekli enerji tüketiminin ve buna bağlı emisyonun azaltılmasını hedefleyen projemiz kapsamında aydınlatma sistemlerinin otomasyonu, armatürlerin verimli modellerle değiştirilmesi ve aydınlatma uygulamasının üretim yapılan zamanlara göre otomatik kontrolüne yönelik uygulamalar geliştirdik.

Proje ile öncelikle çalışma sahalarını akıllı aydınlatma otomasyonlarıyla donatarak 102 farklı noktadan manuel kontrol edilen aydınlatma sistemini 12 kontrol noktasına düşürdük. Sonrasında kullanılan civa buharlı armatürleri verimli modellerle değiştirip gün ışığı ve harekete duyarlı sensörlerle aydınlatma sisteminin ihtiyaca göre çalıştırılmasını sağladık. 2012'de başlayıp raporlama döneminde tamamladığımız bu çalışmalarımız sonucunda yıllık 10.219 GJ enerji tasarrufu sağladık.

Boya Üretim Sürecinde UOB Emisyonu Azaltma Projesi

Üretim süreçlerinde oluşan emisyonlar sera gazlarıyla sınırlı değildir. Otomotiv üretiminin ana süreçlerinden biri olan boyama uygulamaları sırasında da Uçucu Organik Bileşik (UOB) emisyonu gerçekleşmektedir. 2012 yılında 38,6 gr/m² olan boyanan yüzey başına UOB emisyonu ağırlığını, 2013 yılında 36,9 gr/m² düzeyine indirdik. Dönem içinde toplam UOB emisyon miktarını da bir önceki yıla kıyasla %9 azalarak 992,8 ton düzeyine düşürdük. Bu alandaki çalışmalarımızı gelecek yıllarda da sürdürerek 2014 yılında 35,9 gr/m², 2020 yılında ise 29,0 gr/m² düzeyini yakalamayı hedefliyoruz.

Boyama sürecinde oluşan UOB emisyonunun azaltılması amacıyla 2011 yılında başlattığımız ve raporlama döneminde tamamladığımız projemizle Fiat Chrysler Automobiles (FCA) üretim tesisleri ve Türkiye otomotiv endüstrisi adına önemli ilklere imza attık.

Gerçekleştirdiğimiz projenin 4 ana faaliyet adımı bulunmaktadır. Bunlardan ilki FCA fabrikaları ve Türkiye için bir ilk olan One Bell Boya Uygulaması'dır. Bu uygulamayla daha önce 2 robotik boyama istasyonunda gerçekleştirdiğimiz metalik boyama işlemini, boya formülasyonunda ve boyama parametrelerinde yapılan değişikliklerle tek istasyonda uygulanabilir hale getirdik. Proje kapsamında teknik temizlik işleminde %100 solvent içerikli malzemeler yerine solvent içermeyen malzemeler kullanılmasını sağlayarak da FCA fabrikaları ve Türkiye'de bir ilki gerçekleştirdik.

Projenin diğer bir bileşeni olarak manuel boyama işleminde yüksek hacimli ve düşük basınçlı boyama tabancaları yerine elektrostatik boyama tabancaları kullanarak boyama verimini artırdık. Böylece kullanılan boya ve solvent miktarını azalttık. Son kat boya öncesi polyester reçineli astar uygulamasını da poliüretan reçineli astarla gerçekleştirerek kullanılan boya ve solvent miktarında düşüş sağladık.

Projenin hayata geçmesiyle UOB emisyon miktarında hedeflediğimiz de üzerinde bir düşüş gerçekleştirdik. 2011 yılında 42,9 gr/m² olan UOB emisyon düzeyi proje sonucunda %14 azalarak 36,9 gr/m²'ye düşmüştür. Diğer taraftan proje sonucunda yıllık solvent kullanımını 55.000 ton, boya atığı oluşumu 130 ton azalttık; gerçekleşen malzeme tasarrufu sayesinde ise 750 bin Euro'ya yakın tasarruf elde ettik.

ÇEVRESEL YÖNETİM SİSTEMİ

Köklü bir çevre yönetimi geçmişine sahip bir otomotiv şirketiyiz. Proaktif yaklaşımımızla üretim süreçlerimizin sadece yalın ve etkin olması için değil aynı zamanda mümkün olduğunca az çevresel etkiyle gerçekleştirilmesi için çalışıyoruz. Bu bakış açısıyla geliştirdiğimiz Tofaş Çevre ve Enerji Politikası, çevre yönetiminde de sürdürülebilirliğin sağlanmasını hedeflemektedir. Çevre yönetiminde rehber ilkemiz ise "kirliliği artırmak yerine hiç kirlilememektir".

Çevre yönetiminin bütüncül ve sistematik bir bakış açısıyla yönetildiğinde başarıya ulaşacağına inanıyoruz. Bu amaçla takip ettiğimiz ISO 14001 Çevre Yönetim Sistem Standardı'na, Türkiye otomotiv sektöründe ulaşan ilk üreticiyiz. Çevre yönetiminde ISO 14001 Standardı dışında WCM Çevre Yönetim Boyutu da takip ettiğimiz ana metodolojilerdendir. Çevre yönetiminde üst yönetimden üretim birimlerine yayılan ve sorumluluk paylaşımına dayalı bir organizasyon oluşturduk. Sürdürülebilirlik Komitesi, Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu gibi uzman birimlerin yanında üst yönetim kademeleri ve nihayetinde yönetim kurulu düzeyinde görüşülen stratejik yaklaşım ve hedeflerimiz, sahada Çevre, Sağlık ve İş Güvenliği Müdürlüğü ve Çevre Rehberleri gözetiminde hayat buluyor. Şirket performans değerlendirme sisteminin bir parçası olarak çevre performansını da kurumsal ve bireysel hedeflerle yönetiyor elde ettiğimiz bulguları ise periyodik aralıklarla ilgili üst yönetim organlarına ve çeşitli kanallar aracılığıyla paydaşlarımızın bilgisine sunuyoruz. Kurumsal risk yönetiminin önemli bir parçası olarak değerlendirdiğimiz çevre yönetimine yönelik sistem güvencesinin sağlanması Riskin Erken Saptanması ve Risk Komitesi'nin görev alanıdır.

Diğer taraftan periyodik iç ve bağımsız dış denetimler, yasal denetimler, WCM ve ISO 14001 denetimleri ve Koç Holding Çevre Denetimi aracılığıyla, çevre yönetimimizin sistemsel bütünlüğü, gerçekleştirdiğimiz uygulamalar ve elde ettiğimiz performans kontrol edilmektedir. Diğer taraftan dinamik bir mevzuat alanı olan çevre yönetiminde yasal uyum önemli bir boyutu oluşturmaktadır. Çevre yönetiminden sorumlu ekiplerimiz, yasal mevzuat değişikliklerini yakından takip ederek gerekli uyumu sağlamaktadır. Bu sayede raporlama döneminde çevre mevzuatına herhangi bir uyumsuzluk durumu yaşamadık, bu konuda herhangi bir resmi yaptırıma maruz kalmadık. Diğer taraftan yasal uyum kadar çevremizde bulunan paydaşlarımızın da faaliyetlerimiz dolayısıyla çevresel boyutlu bir uygunsuzlukla karşılaşmamasına önem vermekteyiz. Raporlama döneminde tarafımıza bu kapsamda da iletilen bir şikayet bulunmamaktadır.

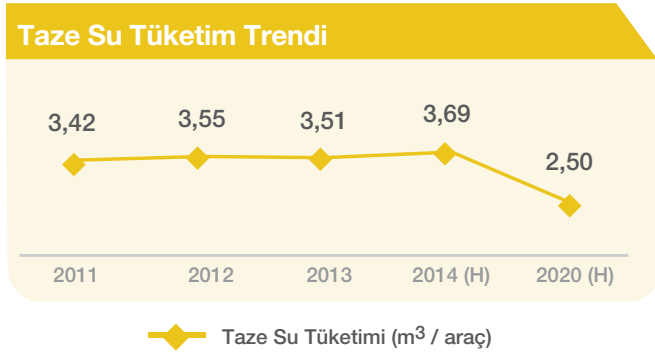
Köklü ve büyük ölçekli bir üretim tesisi olmak sistemsel ve algı bakımından çevre yönetimine önemli bir gelenek kazandırmaktadır. Diğer taraftan aynı özellik çevre performansımızın geliştirilmesi için sürekli yatırım ve iyileştirme ihtiyacını da beraberinde getirmektedir. Bu çalışmalarını ciddiyetle yürütüyor her yıl çevresel performans geliştirici çalışmalara ve çevre yönetimine önemli ölçüde kaynak aktarıyoruz. Bu kapsamda, 2013 yılında çevre yönetim çalışmalarımıza yaklaşık 1,7 milyon TL, iyileştirme yatırımlarına ise 250 bin TL üzerinde kaynak aktardık. Etkin bir çevre yönetimi için, Tofaş ve iş ortağı çalışanlarının farkındalık, tecrübe ve bilgi birikiminin artırılmasına yönelik eğitim çalışmaları önemli bir yer tutmaktadır. Bu kapsamda raporlama döneminde Tofaş çalışanlarına 630 kişixsaat, iş ortağı çalışanlarına ise 1.150 kişixsaat çevre eğitimi verilmiştir.

Çevre yönetimi konularımızdan enerji verimliliği ve emisyon dışında üzerinde odaklandığımız ana alanlar su yönetimi, verimli ve çevreci malzeme ve atık yönetimidir. Tüm bu alanlarda izlediğimiz yönetim metotları, gerçekleştirdiğimiz projeler ve elde ettiğimiz başarılı neticeler çeşitli kuruluşlarca ödüllendirilmektedir. Bu kapsamda 2012 yılı AB Çevre Ödülleri Türkiye Programı Birinciliği'ni elde ederken WCM denetimleri sonucunda çevre boyutunda FCA fabrikaları arasında en yüksek puana ulaşan üretim tesisi olarak Altın Seviye'ye ulaştık.

Su Yönetimi

Suyun gelecek dönemlerde tüm diğer kaynaklardan daha büyük önem kazanacağına inanıyor, eğer bugünden önlem alınmazsa, gelecekte artacak dünya nüfusuyla birlikte temiz su kaynaklarına erişimin de en az enerji kadar zorlaşabileceğini düşünüyoruz. Bu nedenle sürdürülebilir gelecek kurma hedefimizin en önemli unsurlarından birini de tüketim ve atık süreçleriyle birlikte sorumlu bir su yönetimi oluşturuyor.

Toplam taze su kaynağı tüketimimizde en belirgin pay üretimde kullanılan kuyu suyu tüketimine aittir. Evsel kullanım ve içme suyu olarak şebeke ve dış kaynaklardan satın alınan su miktarı karşılaştırıldığında çok küçük bir değer oluşturmaktadır. Kullandığımız kaynaklar periyodik olarak gözden geçirilmekte ve tüketimimiz dolayısıyla kaynakların devamlılığı üzerinde bir baskı gözlemlenmemektedir. Diğer taraftan kullandığımız su kaynaklarının türü nedeniyle üretim tesisi yakınlarındaki başta yerel halk olmak üzere paydaşlarımızın su ihtiyaçları risk altına girmemektedir.

Geçtiğimiz dönemlerden günümüze sürekli geliştirdiğimiz uygulamalarla birlikte su tüketim değerlerimizde belirgin bir azalma elde ettik. Raporlama döneminde üretim faaliyetlerimizi bir önceki yıla kıyasla %6 daha az taze su kaynağı kullanarak gerçekleştirdik. Böylelikle 2012 yılında 3,55 m³/araç düzeyinde olan, üretilen araç başına taze su çekim hacmini 2013 yılında 3,51 m³/araç düzeyine düşürdük. Üretim miktarımızdaki azalmaya paralel olarak 2014 yılında 3,69 m³/araç seviyesine, 2020'de ise 2,50 m³/araç düzeyine ulaşmayı hedefliyoruz.

Taze su kaynaklarını sorumlu kullanmanın önemli bir parçası ise çekilen suyun en verimli biçimde kullanılmasıdır. Bu nedenle çekilen taze suyu defalarca tekrar kullanarak ve süreç sonunda oluşan atık suyu geri dönüştürerek su ihtiyacımızın çok büyük bir kısmını geri kazanılan kaynaklardan elde ediyoruz. Bu kapsamda 2013 yılında 20.665 m³'ü atık sudan geri dönüşüm olmak üzere toplamda 52.079.106 m³'lük geri kazanım elde ettik. Bu sayede 53 milyon m³ düzeyine yaklaşan su ihtiyacımızın %98,4'ünü geri dönüştürülmüş ve tekrar kullanılan suyla, sadece %1,6'lık bölümünü taze su kaynağıyla karşıladık.

Ger dönuşümün önemli bir parçası olması yanında sahip olduğu kirlilik yükünün biyoçeşitlilik üzerinde olumsuzluk yaratma olasılığı bulunması dolayısıyla da atık su yönetimine özel önem atfetmekteyiz. Operasyonlarımız sonucu oluşan atık suyu modern arıtma ünitelerimizde öncelikle maksimum ölçüde geri dönüştürmeye çalışır, geri kalan atık suyun atık su deşarj izinlerinde belirtilen limit değerlerin altında yüklerle, belirtilen uygun alıcı ortamlara deşarjını sağlarız. 2013 yılında üretilen araç başına 2,25 m³/araç olmak üzere toplam 587.561 m³ atık suyu deşarj ettik. Araç başına atık su deşarj miktarının 2014 yılında 2,22 m³/araç, 2020 yılında ise 0,50 m³/araç düzeyine düşürülmesini hedefliyoruz.

Deşarj izinlerinde belirtilen alıcı ortamlar yüksek biyoçeşitlilik değerine sahip veya özel statülü alanlar olmamakla birlikte atık su deşarj performansımız neticesinde kamu otoritelerince yapılan ölçüm ve denetimlerce de mevcut biyoçeşitlilik değeri ve canlı hayatına da herhangi bir olumsuz etki gözlemlenmemiştir.

Verimli ve Çevreci Malzeme ve Atık Yönetimi

Malzeme ve atık yönetimi süreçlerini birlikte ele alan bir bakış açısıyla üretim faaliyetlerimizi yürütürüz. Bize göre verimsiz kullanılan malzeme, üretimde ve sonrasında atık miktarının artmasına yol açar. Oluşan atığın atık sahalarına gönderilmesini ise yine malzeme kaybı olarak değerlendiririz. Oluşacak verimsizlik aynı zamanda finansal performansımızı da etkileyerek ürün maliyetlerini düşürmemize de engel olacaktır. Bu nedenle, temel hedefimiz 0 malzeme kaybı ve 0 geri kazanılmamış atıktır. Bu hedefe ulaşmak için yürüttüğümüz kaynak yönetimi çalışmalarımızda temel odaklarımız kullanılan kaynağın azaltılması, geri dönüştürülmüş ve geri dönüştürülebilir malzemelerin mümkün olduğunca geniş ölçekte kullanılması, oluşan atık miktarının minimuma indirilmesi ve tamamının geri kazanılmasıdır.

Üretimde kullanılan malzemelerin tür ve miktarı, tasarımdan satın almaya, üretimden satış sonrasına birçok iş sürecini yakından etkilemektedir. Dolayısıyla üretimde daha çevreci malzeme kullanım opsiyonlarımızı belirlemede ve malzeme miktarının azaltılması çalışmalarında ilgili tüm birim ve tedarikçilerimizin elde ettiği sonuçlar rol oynamaktadır.

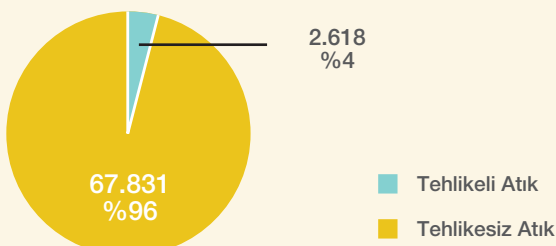

Sac Tüketim Miktarının Azaltılması Projesi

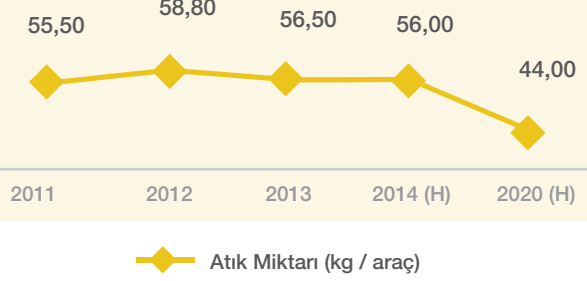
2012 yılında başlatarak raporlama döneminde tamamladığımız proje kapsamında üretimde kullanılan sac tüketim miktarını ve buna bağlı diğer çevresel etkileri azaltmayı hedefledik. Proje kapsamında iki temel uygulama gerçekleştirdik. Bunlardan ilki, sac plakalarının pres ünitelerinde sabitlenmesi için gerekli fazlalıkların sac plaka kesim tekniğini değiştirerek düz kesim yerine S şeklinde kesim tekniğinin benimsenmesidir. Böylelikle pres makinelerinin sacı tutması için gerekli minimum fazlalık miktarına ulaştık. Diğer uygulamamız olan, kalıp içinde kalıp tekniğiyle, içinde boşluklar bulunan parça kalıplarının atık oluşturacak boşluk bölümlerine uygun başka parçaların kalıplarını yerleştirdik. Böylece hem atığa dönüşecek malzeme tüketimini, hem de enerji sarfiyatının fazla olduğu pres makinesinin bir vuruşta daha fazla parça üretmesini sağladık. Proje ile 840 ton sac malzemenin tüketimini engellemenin yanında Scope 3 düzeyinde 1.640 ton CO₂e emisyon azalttık.

Takip ettiğimiz atık yönetimi ilkelerinin temel hedefi üretimde oluşan atığın tamamının uygun metotlarla geri kazanımını sağlayarak atık sahalarına 0 atık göndermektir. Bu önemli hedefi raporlama döneminde gerçekleştirmeyi başardık. Yıl içinde toplam atık miktarı geçmiş döneme kıyasla %4 azalırken araç başına atık üretim miktarı 56,5 kg/araç olarak gerçekleşti. Bu değeri 2014 yılında 56,0 kg/araç, 2020 yılında ise 44,0 kg/araç düzeyine düşürmeyi hedefliyoruz.

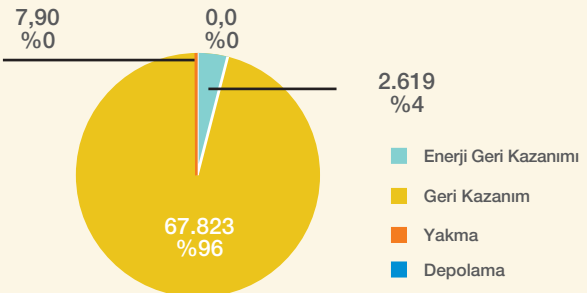
Türlerine Göre Atık Miktarı (ton-%)

Atık Oluşum Trendi

Bertaraf Yöntemine Göre Atıklar (ton-%)

Tehlikeli Atıkların Çimento Fabrikalarında Enerji ve Hammadde Olarak Kullanılması

0 Atık sahasında bertaraf hedefine ulaşmamızda 2013 yılında başlattığımız tehlikeli atıkların çimento üretiminde alternatif yakıt ve hammadde olarak kullanılması projesi önemli rol oynamıştır. Proje kapsamında susuzlaştırılmış atık çamuru ve evsel atıklarımızla çimento fabrikasında alternatif enerji olarak kullanılarak 647 ton kömür yakılarak elde edilebilecek miktarda enerji geri kazanılmıştır. Aynı zamanda sera gazı emisyonlarında da azalma kaydedilmiştir. Diğer taraftan yanma sonucunda elde edilen 717 ton kül ise üretilecek çimento kompozisyonunda mineral katkı olarak değerlendirilmiş, ikame ettiği klinker nedeniyle ek sera gazı azaltımı sağlamıştır.

Boya Çamurlarının Geri Kazanımı Projesi

Raporlama döneminde solvent bazlı boya atıklarını geri kazanmayı hedeflediğimiz proje ile uygulanan boya çamurunu, boya sirkülasyon tankından toplayarak lisanslı geri dönüşüm firmalarına ilettik. Geri kazanım işlemi ile atık çamurunu %14 oranında geri dönüştürerek 86 ton antipas boya malzemesi elde ettik.

ÇALIŞMA ORTAMI “ Geleceğin Liderleri için Emniyetli, Dinamik, Gelişim Odaklı ve Adil Çalışma Ortamı”

Değişime hızlı uyum sağlayan, inovatif, çok yönlü, küresel bakış açısına sahip, kendisini ve çevresini geliştiren genç yetenekler için bir cazibe merkezi olmak, farklı bakış açılarına sahip profesyonelleri ekibimize dahil edip ortak hedefe yönlendirerek çeşitliliklerle yaratıcılığımızı geliştirmek, sürekli yeni şeyler öğrenmeye, bilgi ve tecrübesini başkalarına öğretmeye istekli liderlerden oluşan bir kolektif öğrenme kültürü oluşturmak Tofaş çalışma hayatına yönelik ana vizyonumuzu betimlemektedir.

Bunun için de tüm çalışanlarımıza emniyetli, dinamik, gelişime odaklı ve insana yaraşır, adil bir çalışma ortamı sunmayı vaat ederiz.

İnsan kaynaklarımıza yönelik politika, sistem ve uygulamalarımız hakkında detaylı bilgiye www.tofas.com.tr internet adresinden ulaşabilirsiniz.

ÇEVİK BİR TAKIMIZ TUTKUYLE ÇALIŞIRIZ

Hızlı hareket edip sonuca çabuk ulaşan büyük bir takımız. İşimize dört elle sarılır, tutkuyla çalışırız.

REKABETÇİYİZ FARK YARATIRIZ

Kendimizi sürekli geliştirir, her zaman “en iyi”yi hedefleriz. Yenilikçiyiz ve yalın düşünürüz.

İNSANA VE ÇEVREYE DUYARLIYIZ

Tofaş'ta fark yaratan insandır ve müşterilerimiz her şeyden önce gelir. Bu nedenle “önce insan” anlayışıyla çalışır. Topluma ve çevreye karşı sorumluluklarımızı yerine getiririz.

İDDİALİYİZ SÖZ VERİR BAŞARIRIZ

Hedeflerimize sahip çıkar, engel dinlemeden başarıya ulaşırız. Şeffaf çalışır, hatamızı gelişim fırsatı olarak kullanırız.

GELECEĞİ
OLUŞTURMAK

SONUCA
ULAŞMAK

EKİP
YÖNETMEK

İŞBİRLİĞİ
GELİŞTİRMEK

SÜREKLİ
ÖĞRENMEK

İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ

İş sağlığı ve güvenliğini bir değer olarak özümseyor, güvenli bir iş yeri oluşturmak için yalın ve proaktif bir iş sağlığı ve güvenliği yönetimi oluşturmanın gerekliliğine inanıyoruz. İş sağlığı ve güvenliği konusundaki temel hedefimiz olan “0 kaza” seviyesine ulaşmanın bir şans değil, tercih olduğunu düşünerek “Adım Adım İş Güvenliği” yaklaşımını çalışmalarımızda baz alıyoruz. Yasal gerekliliklerin karşılanmasını, yönetim, birey ve takım katılımları uygulamalarını yaklaşımımızın ana odağı olarak kabul ediyoruz.

İş sağlığı ve güvenliği süreçlerimizin yönetiminde ana rehberimiz Dünya Klasında İş Güvenliği ve Tofaş İSG Politikası’dır. OHSAS 18001 Standardı, WCM İş Güvenliği Standardı, Fiat Safety Standartları ve Tofaş Müteahhit Prosedürü de uygulamalarımıza yön veren temel metodolojilerdir.

Kurumsal risk yönetim prosedürlerimizin önemli bir boyutunu oluşturan iş sağlığı ve güvenliği konularını üst yönetimden üretim birimlerine uzanan bir organizasyonla yönetiriz. Şirket üst yönetimi ile periyodik olarak gerçekleştirdiğimiz risk değerlendirme çalışmalarından elde ettiğimiz bulgular ışığında stratejik hedeflerimizi belirleriz. Bu hedefler doğrultusunda oluşturduğumuz aksiyon planlarıyla iş sağlığı ve güvenliği risklerimizi azaltırız.

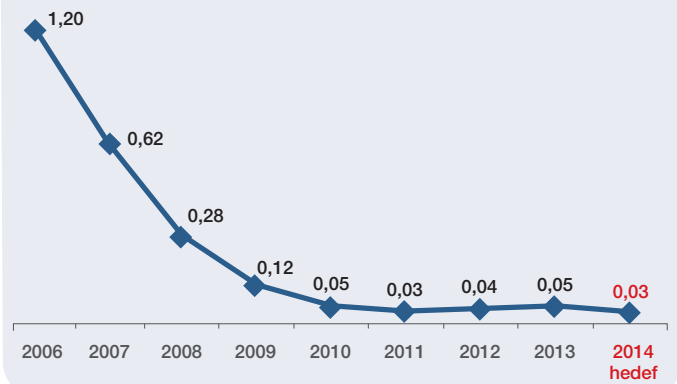
0 iş kazası hedefiyle yürüttüğümüz çalışmalarımız neticesinde 2013 yılında Avrupa İş Sağlığı ve Güvenliği Ajansı (EU-OSHA) tarafından düzenlenen “Avrupa İyi Uygulama Ödülleri” kapsamında Avrupa’daki en iyi on fabrikadan biri olarak ödüllendirildik. Türkiye’den bu başarıyı gösteren tek fabrika olmanın yanı sıra, FCA fabrikaları arasında WCM İş Güvenliği Boyutu kapsamında da 4 puan almayı başaran ilk fabrika olduk.

İş sağlığı ve güvenliği yönetimimiz hakkında daha detaylı bilgiye www.tofas.com.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

Tespit ettiğimiz riskleri iyileştirerek daha güvenli bir iş ortamı yaratmak ve sıfır kaza hedefine ulaşmak için 2006’dan bu yana gerçekleştirdiğimiz çalışmalarla kayıp günlük kaza oranını %95, güvensiz davranışları %87, güvensiz koşulları %95 oranında azalttık. Bunun sonucunda kayıp günlük kaza frekansımızı 0,05 düzeyine indirdik.

Tofaş çalışanlarının yanında müteahhit çalışanlarının da İSG konusunda bilgi ve farkındalıklarını sürekli üst noktalara taşımak amacıyla çeşitli iş sağlığı ve güvenliği konularını içeren eğitim programları geliştirmekteyiz. Bu kapsamda 2013 yılında Tofaş çalışanlarına toplam 28.518 kişixsaat, iş ortağı çalışanlarına ise 5.982 kişixsaat eğitim verdik. İş sağlığı ve güvenliği konusunda başarı sağlamanın önemli kısmı risk yönetimine dayalı sistem ve standartlar oluşturmaksa diğer önemli kısmı da çalışanların farkındalığını yükseltmek ve karar süreçlerine katılımını sağlamaktır.

Kayıp Günlük Kaza Frekansı

(kaza sayısı / çalışma saati)

İSG alanında çalışanlarımızın benimsemesini hedeflediğimiz en temel ilke iş güvenliğinin hepimizin görevi olduğudur. Bunun için iş güvenliği uzmanlarımızın yanında çalışanlarımızın da bu alanda sorumluluk ve inisiyatif almasına yönelik uygulamalar yürütürüz.

İş Güvenliği Denetim ve Eğitimi (SMAT), üst yönetimden mavi yakalı çalışana kadar her kademedeki tüm çalışanların gerçekleştirdiği saha denetimleridir. Bu çalışmadaki amacımız güvensiz davranış ve çalışma alanı uygunsuzluklarını tespit etmek, çalışan ile bilgi alışverişi yaparak onların güvenliğine odaklanmaktır. 2009 yılından beri uyguladığımız ve 15-20 dakikalık sürede bir ya da birkaç operasyonu kapsayan bu denetimler sayesinde çalışma alanlarımızda bulunan risklerin tespit edilmesi ve iyileştirilmesine başlanmıştır.

Üst yönetimimiz, İş Güvenliği Devriyesi uygulamamız ile, 2-3 haftalık periyotta bir, 30 dakika süre ile daha önceden belirlenmiş bir alanı geniş bir katılım ile denetler.

Sahada çalışanlarla da görüşülerek uygunsuzlukların nasıl giderileceği tartışılır. Bu uygulamanın en önemli amacı iş güvenliğinin birlikte hareket edildiğinde gelişeceği ve üst yönetimin çalışan güvenliğinin sağlanmasına önem verdiğini göstermektedir.

İş Güvenliği Kaptanı uygulamamızda, yalın takım üyesi bir mavi yakalı çalışan 1 hafta boyunca çalışma alanı uygunsuzlukları ve güvensiz davranışları gözlemler, takım lideri ile işbirliği halinde raporlar ve güvensiz davranış yapan kişileri uyarır. Her hafta başka bir yalın takım üyesinin kaptanlık görevini üstlenmesiyle aynı anda yaklaşık 350 çalışanımız iş güvenliği gözlüğü ile çalışma alanını gözlemlemiş olur.

Vardiya başı kontrolleri, otonom iş güvenliğinin en önemli parçalarından biridir. Çalışanların işe başlamadan önce

bir kontrol listesiyle iş güvenliği ile ilgili kontrolleri yapması, birçok iş güvenliği riskinin kaza ve/veya yakın kaza olmadan tespit edilebilmesini sağlar.

Tehlike Öngörüsü (Kiken Yochi), çalışanlarımızın iş güvenliği ve tehlike öngörülleri konusunda gelişimini hedeflediğimiz uygulamalarımızdan biridir. Dört Raundluk Tehlike Öngörüsü, üretim gibi takım halinde çalışan kişiler için tasarlanan bir uygulamadır. Uygulamanın amacı, takım üyelerinin tehlikeyi öngörebilme ve karşı tedbir belirleme yetkinliklerinin geliştirilmesidir. Bu uygulamamızda, takım üyeleri, liderleri ile birlikte çalışma alanına ait bir fotoğrafı ya da videoyu izleyerek olası tehlikelere ilişkin beyin fırtınası yapar.

Takım flamları uygulamasında ise, herhangi bir iş kazası gerçekleşmemiş yalın takımların çalışma alanlarına mavi, gerçekleşmiş ise turuncu flama asılır. Kazalı personel figürünün anlatıldığı turuncu flama 3 ay asılı kalır. Bu uygulamamızdaki temel amacımız ise iş kazalarının engellenmesinin önemli bir başarı unsuru olduğu algısını yaygınlaştırmaktır.

YETENEK YÖNETİMİ

Dünya klasında bir şirket olmaya giden yol dünya klasında profesyonellerle çalışmaktan geçer. Çevik, çok yönlü ve yaratıcı bir ekip oluşturabilmek ve alanında en yetkin profesyoneller için bir cazibe merkezi oluşturmak için yeteneklerin gelişeceği, çoğalacağı ve paylaşılacağı bir öğrenme kültürünü yaygınlaştırmak, ama daha da önemlisi adil, huzurlu ve insana değer verilen bir iş ortamı oluşturmak gerekir. Biz tüm çalışanlarımıza karşılıklı saygı ve güven ortamının geliştiği, katılımçılığın ve çeşitliliğin teşvik edildiği, yüksek motivasyonuyla hedeflere takım halinde ulaşma arzusunun hissedilen bir organizasyonun parçası olmayı vaat ediyoruz.

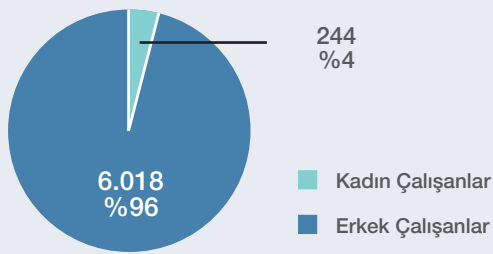
İnsana Yaraşır İşyeri

Yetenek ve yaratıcılığın insana yaraşır bir çalışma ortamında gerçek değerini bulacağına; çabalarının adil değerlendirileceğine inanan çalışanların ise potansiyellerinin en üst düzeyini sunacaklarına inanıyoruz. Tofaş çalışanlarının işe ilk giriş süreciyle birlikte adil ve eşitlikçi bir organizasyonun parçası olduklarını hissetmelerini sağlarız. İşe alım sürecinde, adayların teknik becerilerinin yanında davranış eğilimlerini, iş yapış anlayışlarını ve kurum kültürüne uyumluluklarını herkese

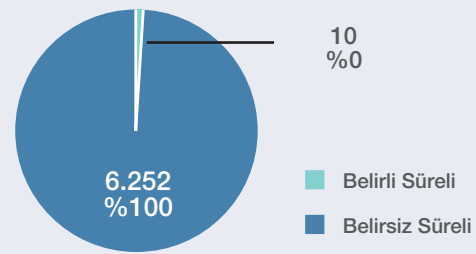
eşit fırsat sağlayan sistematik araçlar kullanırız. Bizim amacımız doğru işi, doğru kişiye sunmaktır. Sunulan işin gerektirdiği koşulları sağlamalarının dışında adayların yaş, cinsiyet, inanç, etnik köken ya da herhangi diğer kişisel özellikleri işe alımda belirleyici olmadığı gibi hiçbir insan kaynakları sürecinde de bir karar unsuru değildir. Tüm Tofaş çalışanlarına eşit fırsatlar sunulması esastır.

İşgücü İstatistikleri

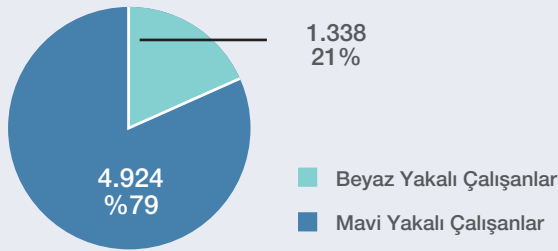
Cinsiyete Göre Çalışan Dağılımı

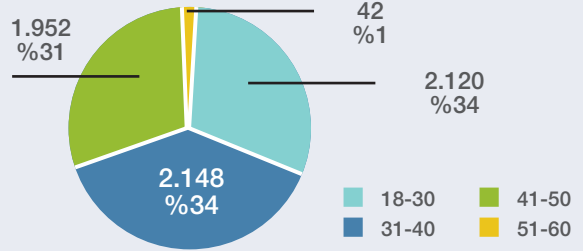
Sözleşme Türüne Göre Çalışan Dağılımı

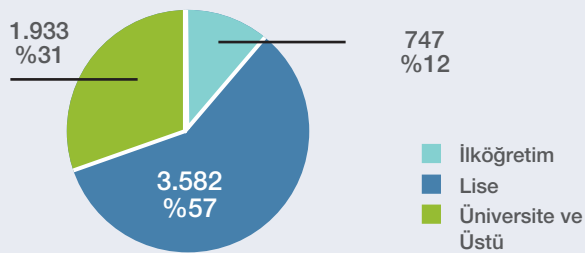
Kategori Çalışan Dağılımı

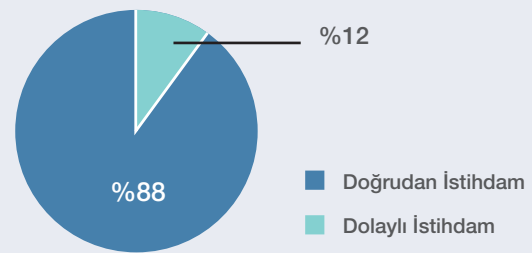
Yaş Grubuna Göre Çalışan Dağılımı

Eğitim Seviyesine Göre Çalışan Dağılımı

Genel İşgücü Dağılımı

İnsan ve çalışan haklarının desteklenerek yükseltildiği bir iş ortamı oluşturmanın ilk basamağı insan ve çalışan haklarının eksiksiz sağlanması ve desteklenmesidir. Ana hissedarlarımızdan Koç Holding'in tarafı olduğu BM Küresel İlkeler Sözleşmesi, bizim için de bağlayıcı normlar oluşturmaktadır. Bu kapsamda öncelikle faaliyetlerimizde ayrımcılık ya da ayrımcılık olarak değerlendirilebilecek uygulamaların, çocuk emeği istismarının, zorla ve zorunlu çalıştırma uygulamalarının, çalışan haklarının istismarının önüne geçer, hiçbir koşulda bu gibi davranışlara tolerans göstermeyiz. Bu ilkelerimiz şirket operasyonlarımız gibi değer zincirimizin geneli için de bağlayıcıdır.

Tedarikçilerimizin, iş ortaklarımızın ve bayilerimizin de bu ilkelere bağlı hareket etmesini talep ederiz. Raporlama döneminde yapmış olduğumuz çalışmalar neticesinde bu ilkelerin belirgin bir risk altında olduğu bilgisine ulaştığımız bir tedarikçi ya da iş ortağı operasyonu, bu yönde bize iletilen herhangi bir resmi şikâyet bulunmamaktadır. Üretimin can damarı bilgi, beceri ve emeklerini şirket hedeflerine ulaşmaya adanmış çalışanlarımızdır. Çalışanlarımızın beklenti ve taleplerini hep bir ağızdan dile getirebilmelerinde sendikalar önemli bir temsil rolü üstlenmektedir. Bu nedenle çalışanlarımızın sendikal haklarını serbestçe kullanabilmelerinin uygun koşullarını oluşturur, sendikalarla yakın ve sağlıklı ilişkiler kurarız. Tofaş genelinde, 4.924 mavi yakalı çalışanımızın tümü sendikalarla imzalanan toplu sözleşme kapsamında faaliyet göstermektedir. Şirket genelinde sendikalılık oranı ise %79'dur.

Yıllar içinde geliştirdiğimiz bu yapıcı diyalog ortamı sonucunda geçmiş dönemlerde olduğu gibi raporlama döneminde de endüstriyel ilişkilerden kaynaklanan herhangi bir üretim ya da iş gücü kaybı yaşamadık. Bu iletişim ortamının gelecek dönemlerde de gelişerek sürmesini dileriz. Sendikal hakların tedarik zincirimizde de eksiksiz uygulanmasını ilgili taraflardan beklemekteyiz. Raporlama döneminde sendikal hakların belirgin bir risk altında olduğu bilgisine ulaştığımız bir tedarikçi ya da iş ortağı operasyonu, bu yönde bize iletilen herhangi bir resmi şikâyet bulunmamaktadır.

En değerli sermayemiz olan çalışanlarımız ve ailelerinin yaşam standartlarının geliştirilmesine yönelik birçok uygulamamız bulunmaktadır. Bu kapsamda tercih eden çalışanlarımız ve aileleri, Koç Topluluğu şirketlerinin geneline sunulan KoçAilem Programı ve Topluluğa özgü özel sağlık sigortası avantajlarından faydalanabiliyor.

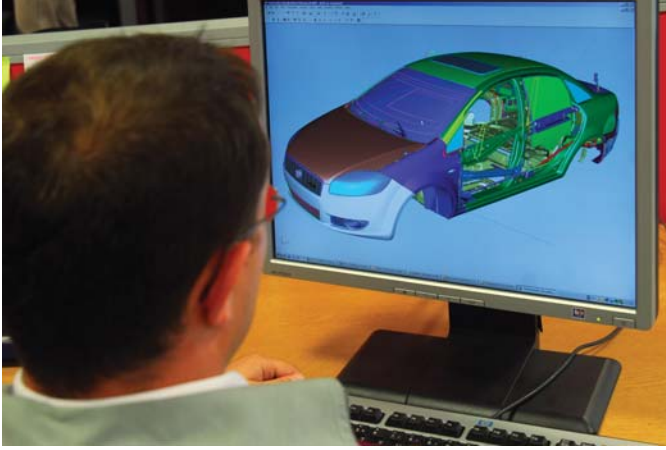
Diğer taraftan Tofaş çalışanları, kariyerlerinin sonunda ek bir güvence elde etmek için resmi sosyal güvencelerinin dışında tüm Koç Holding iştiraklerinde olduğu gibi Koç Holding Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı tarafından sağlanan emeklilik fonundan da faydalanabiliyorlar. Emeklilik programına dahil olan çalışanlarımız fona Koç Holding Emekli ve Yardım Sandığı Vakfınca belirlenen tavan ücreti aşmamak koşuluyla brüt ücretlerinin %6'sı oranında ödeme yaparken aynı tutarda meblağ Tofaş tarafından işveren katılım payı olarak fona aktarılarak çalışanlarımızın birikimlerine destek vermiş oluyoruz.

Sürekli Gelişim Odaklı İşyeri

Amacımız organizasyon genelinde bir öğrenme kültürü oluşturmaktır. Çalışanlarımızın yetenek ve yaratıcılıklarını potansiyellerinin en üst noktalarına taşımalarını teşvik eder bunun için çeşitli gelişim olanakları sunarız. Raporlama döneminde Tofaş Akademi uygulamasını hayata geçirerek öğrenme çalışmalarına büyük bir ivme kazandırdık. Yıl içinde beyaz yakalı çalışanlar için 14.128 sınıf eğitimi organizasyonu, 7.682 uzaktan eğitim ya da eğitim destek materyali sağladık. Aynı şekilde mavi yakalı çalışanlar için de 5.981 sınıf eğitimi organizasyonu ile 1.295 uzaktan eğitim ya da eğitim destek materyali sağladık. Düzenlediğimiz bu eğitim çalışmalarına 5.619 kişilik katılım sağlayıp toplamda 22.198 kişixsaat eğitim verdik.

Çalışan Eğitimleri -	
Katılımcı Sayısı (kişi)	5.619
Mavi Yakalı	4.380
Beyaz Yakalı	1.239
Kadın	121
Erkek	5.498

Çalışan Eğitimleri -	
Toplam Saat (kişixsaat)	224.198
Mavi Yakalı	122.560
Beyaz Yakalı	101.638
Kadın	10.120
Erkek	214.078

Yüksek Performans Odaklı İşyeri

Başarı odaklı bir organizasyonuz. Bir hedefi başardığımızda bunu gelinebilecek son nokta olarak değil, bizi yeni bir hedefe taşıyacak bir evre olarak görürüz. Hedefe ulaşmakta yaşadığımız güçlükleri ise yeni bir yetenek kazanmak için fırsat olarak değerlendiririz. Ancak başarı ve zorlukları doğru değerlendirebilmemiz için performansımızı objektif olarak kontrol etmemiz, sonuçlardan dersler çıkarmamız ve neleri, nasıl daha çok geliştirebiliriz konusunu iyi tespit etmemiz gerekir. Bu soruların cevabını bulmakta kullandığımız araç, performans değerlendirme ve kariyer gelişim sistemlerimizdir.

Şirket hedeflerine ulaşılmasında kullandığımız performans yönetim sistemi, tüm beyaz yaka ve mavi yaka çalışanları kapsamaktadır. Hedefler ve davranışsal performans yönetim sisteminde değerlendirilen iki temel unsurdur.

Yılbaşında belirlediğimiz hedefleri, gelişim planlarıyla birlikte yılda en az bir kez gözden geçiririz. Değerlendirdiğimiz konular arasında hedef gerçekleştirmeleri kadar Tofaş'a özgü davranışsal yetkinlikler ve çalışanların göstermesi gereken tutumlar yer almaktadır. Geliştirilen yönetim organizasyonu ile birlikte sürdürülebilirlik yönetimine yönelik konular da performans hedefleri arasında yerini almıştır.

Performans sistemi prosedürleri gereği çalışanlara elde ettikleri performans düzeyi hakkında geri bildirimler sağlarız. 2013 yılında beyaz yakalı çalışanların tümüne, mavi yakalı çalışanların ise %99,9'una performans sonuçları hakkında geri bildirim verdik.

Performans yönetim sistemi ücretlendirme politikasının da önemli bir bileşenidir. Çalışan ücret düzeyleri belirlenirken görülen işin niteliği, alınan sorumluluklar, ücretler genel düzeyi gibi unsurlar belirleyici olurken özellikle beyaz yakalı çalışanlarımızın başarı primlerinin belirlenmesinde performans sonuçları etkili olur. Diğer taraftan ücretlendirme uygulamalarımızda "eşit işe, eşit ücretlendirme" ilkesi geçerlidir. Dolayısıyla her çalışan, cinsiyet ya da başka herhangi bir kişisel niteliğinden dolayı hiçbir süreçte olmadığı gibi ücretlendirme konusunda da farklı muameleye maruz kalmaz. Benzer nitelik ve düzeyde görülen işin karşılığı olarak herkese eşit ücretlendirme yapılır. Denk çalışanlar arasındaki ücretlendirme farkı sadece kıdem ve performansa dayalı prim farklılıklarından kaynaklanabilir.

Sosyal Yaşama Değer Katan İşyeri

Yaratıcılık ve motivasyonun, iş ve özel yaşamlarını ayrı ayrı zenginleştirebilen bir insan kaynağıyla yükseleceğine inanıyoruz. Bu nedenle çalışanlarımıza iş hayatında başarılarını perçinleyecek olanaklar yanında sosyal ve aile yaşantılarını da renklendirecek sosyal olanaklar sağlıyoruz. Tofaş çalışanlarının gönüllülük esasına dayalı olarak kurduğu 11 kulüp ve 9 spor takımı bulunmaktadır. Sosyal kulüpler tarafından her yıl 200'ün üzerinde konser, sergi, gösteri ve konferans gibi çeşitli sosyal aktiviteler, kültür, kayak ve dalış gezileri düzenlenmektedir. Futbol, voleybol, basketbol, yüzme, tenis, bowling, satranç ve yelken takımlarımız her yıl Koç Spor Şenliği, CorriFiat ve birçok kurumlar arası spor organizasyonlarına katılmaktadır. Şirket içinde düzenlediğimiz Birimler Arası Futbol ve Bowling Turnuvaları'na ise binlerce çalışmamız katılmaktadır. Her yıl düzenlediğimiz Tofaş Günü organizasyonu ise tüm Tofaş çalışanları ve ailelerini bir araya getirmektedir.

DEĞER ZİNCİRİNDE GELİŞİM

“Sorumlu ve Güvenilir Bir Değer Zincirinde İş Ortaklarımızla Birlikte Büyümek”

Otomotiv sektörü, çok sayıda hammadde ve yarı mamulün, üstün kalite ve sıkı yasal düzenlemelerle tüketici beklentilerine uygun araçlara dönüştürülmesi ve uygun şartlarda onlarla buluşturulmasına, satış sonrasında ise araç emniyeti ve değerinin korunmasına yönelik bakım-onarım ve yedek parça hizmetlerinin kesintisiz ve tüketici memnuniyeti yaratacak ölçütlerde sunulmasına dayanır. Bu akışın başarısı, yüzlerce organizasyonun eşgüdüm içinde çalışmasına bağlıdır. Dolayısıyla sürdürülebilir iş başarısının, tüm unsurlarıyla mükemmelliği yakalayan, Tofaş'la özdeş iş etiği, çevre ve çalışma normlarını benimseyen, sürekli gelişen bir değer zinciriyle yakalanabileceğine inanıyoruz. Bugüne kadar elde ettiğimiz başarılı gelişimde de bu anlayışın önemli bir katkısı olduğunu görüyoruz. Bu nedenle değer zincirimizin önemli unsurları olan tedarikçi ve bayilerimizin iş başarısının artırılmasına, üretkenlik ve iş yapış biçimlerinin sürekli gelişimine destek veriyoruz. Bu kapsamda Tofaş Akademi bünyesinde her yıl devreye aldığımız yeni programlarla tedarikçilerimiz ve bayilerimize eğitimler sunuyoruz.

TEDARİKÇİ İLİŞKİLERİ

Bir üretim coğrafyasında otomotiv sektörünün gelişmişliğinden bahsedebilmek için ana üreticilerin yanında hammadde, yan sanayi, lojistik ve hizmet sektörlerinde de aynı ölçüde gelişmiş olması gerekmektedir. Finansal açıdan güçlü, operasyonel açıdan çevreci, emniyetli ve verimli, üretim kalitesi ve sürekliliği bakımından güvenilir bir tedarik zinciriyle gelişimimizin çok daha güçlü, kazanımlarımızın daha sürdürülebilir olacağına inanıyoruz. Bu yüzden tedarikçilerimizle yakın ilişkiler kuruyor gelişimlerine özel önem atfediyoruz.

Tedarikçilerimizle karşılıklı iş başarısına dayalı ilişkiler geliştiriyor, tedarikçilerimizin oluşturduğu bu ağın iş başarısının gelişimine yatırım yapıyoruz. Bu yatırımın başarılı sonuçlara dönüşmesi için tedarik zinciri çalışmalarında seçim, iş ve operasyon geliştirme, öğrenme, kontrol ve geri bildirim süreçlerimizin uluslararası iyi örneklerle uyumlu uygulama ve sistemlerle modellenmesini sağlıyoruz.

Bu süreçlerin yönetimini, Tedarik Zinciri Geliştirme, WCM, Yan Sanayi Geliştirme gibi birçok uzmanlık biriminden oluşan gelişmiş bir organizasyonla, stratejik alanlarda belirlenmiş performans hedeflerinin takibine dayalı bir sistematikte gerçekleştiriyoruz. Elde ettiğimiz sonuçları periyodik aralıklarla şirket üst yönetimine, Riskin Erken Saptanması ve Risk Yönetim Komitesi'ne ve Yönetim Kurulu'na raporluyoruz. Üst düzey yönetim organlarının belirlediği stratejik yönelim ve hedefler gelecek faaliyetlerimizin de belirleyicisi oluyor.

Tedarikçi Profili

Tedarik zincirimizin sürekli gelişiminin sağlanmasında ilk ve en önemli etap doğru çalışma ortaklarını seçmektir. Tedarikçilerimizi belirlerken aradığımız ana ilkeler kalite sistemleri ile teknik ve organizasyonel kapasite yeterliliğine sahip olmak, tedarik operasyonumuzu kesintisiz yürütebilecek finansal güce sahip olmak, süreç ve çalışma normlarına yönelik denetimlerimizden başarıyla geçmiş olmak, sektöründeki gelişmeleri ve iyi uygulamaları sürekli takip ederek kendini ve rekabet gücünü geliştirebilmek, kalite ve maliyet verimliliği bakımından rekabet gücümüzü destekleyebilmektir. Bunların da ötesinde tedarik ağıımızda yer alacak firmalardan en önemli beklentimiz açıklık ve güven duygusuna dayalı iş ortaklığı yaklaşımı sergilemeleri ve ortak hedeflerimizi benimseyerek birlikte büyümeye odaklanabilmeleridir.

Tedarik zincirimizden sorumlu birimlerin birincil faaliyeti, araç üretiminde kullanılacak malzemelerin tam zamanında temini, stoklanması, üretim hattının beslenmesi, bitmiş araçların da müşterilere uygun zamanda ve uygun kalite ile sevkiyatıdır. Bu akışın içinde motor, şanzıman, direkt malzeme, yedek parça, yatırım-hizmet ve endirekt malzemeler ana tedarik işlem kalemlerimizi oluşturur. Bu işlemlerden motor ve şanzıman tedariki FCA tarafından sağlanır.

Otomotiv sektöründe yerleşmenin en büyük destekçisi olarak motor ve şanzıman hariç satın aldığımız parçaların %74'ünü 148 yerel tedarikçi aracılığıyla gerçekleştiriyoruz. Bu alımlar toplam satınalma bütçemizin içinde %40'lık bir paya sahiptir. Yurtdışı tedarik operasyonlarımızın çok büyük bir kısmını ise FCA Satınalma organizasyonu ile birlikte gerçekleştiriyoruz. 2013 yılında doğrudan yurtdışından alım yaptığımız 28 direkt malzeme ve parça tedarikçimiz bulunuyor. Aynı yıl endirekt malzeme ve hizmet tedarikçisinde ise 1.960 yerel, 271 yurtdışı firmadan satın alma faaliyeti yürüttük.

Tofaş Tedarikçi Denetim Haritası

Tedarikçi çalışma döneminde performans değerlendirilmesinin gerçekleştirilmesinde kullandığımız temel enstrüman Tofaş Tedarikçi Denetim Haritası'dır. Bu çalışmayla tedarikçilerimizi kalite, teslimat, maliyet, rekabetçilik, öz gelişim performansı ve farkındalığı, firma cirosunda Tofaş alımlarının yüzdesel oranı gibi kriterler bakımından önem ve memnuniyet değişkenlerinde düzenli aralıklarla değerlendiriyoruz. Değerlendirme sonuçları ışığında firmaların orta ve uzun vadeli stratejik gelişim planlarını belirleriz.

Tofaş'ın tedarikçisi olmak sektörümüzde belirli bir kalite ve çalışma normunu karşılıyor olmanın, iş yapma kültürünün, yenilikçi ve hızlı çözüm üretebilmenin bir göstergesidir. Dolayısıyla her şirket tedarikçi portföyümüzde yer almak ister. Tedarik yönetiminde sürdürülebilirliğin sağlanabilmesi için öncelikle tedarikçilerimizin operasyonel ve finansal sürdürülebilirliğe kavuşması, üretim risklerini minimize etmesi gerekmektedir. Tek bir OEM için yapılan üretim, tedarikçimizin toplam iş hacminin büyük bölümünü oluşturursa bu durum onları üretim hacmindeki değişiklikten fazlaca etkileniyor hale getirebilir. Oysa biz iş ortağımız olarak gördüğümüz tedarikçilerimizin güçlü bir operasyonel ve finansal kapasiteye sahip olmasını ve her şartta karlılıklarını sürdürülebilmelerini isteriz. Bunun için de tedarikçilerimizin tek bir OEM'e bağlı olarak çalışmasından ziyade iş çeşitliliği yaratmasını ve faaliyetlerini farklı OEM'ler ile iş yapabilir şekilde geliştirmesini tercih ederiz. Bu nedenle tedarikçi gelişim çalışmalarında bir yandan kendi tedarik zincirimizin kalitesini yükseltirken diğer yandan da tedarikçilerimizi dünyanın her pazarında rakiplerinden üstün kabiliyetler kazanarak başka üreticilerin tedarik ağlarında da yer alma şansı yakalamalarını amaçlıyoruz.

Tedarikçi Geliştirme Uygulamaları

Tedarikçilerimizi birer iş ortağı olarak görür, ürün tasarımı, organizasyonel-teknik gelişim, kalite, maliyet iyileştirme, fiziksel ve finansal riskler, üretim süreç iyileştirme, ortak satınalma gibi birçok alanda gelişimlerini ve rekabet güçlerini desteklemeye yönelik çalışmalar yürütürüz. Raporlama döneminde tedarikçilerimizin iş başarısının artırılmasına yönelik faaliyetlerimizde WCM metodolojisinin tedarikçilerimize yaygınlaştırılması, tedarik zincirinde sosyal, çevresel, operasyonel ve finansal alanlar başta olmak üzere risk yönetiminin geliştirilmesi, ortak süreç geliştirme, ortak satınalma, codesign ve operasyonel yeteneklerin geliştirilmesine yönelik eğitim çalışmalarına ağırlık verdik.

2013 yılında tedarikçilerimize sunulan eğitimleri de Tofaş Akademi çatısı altında değerlendirerek çalışmalarımızı geliştirdik. Bu kapsamda geliştirdiğimiz 26 farklı eğitim modülüne raporlama döneminde 118 tedarikçi firmadan 1.037 kişilik katılım sağlayarak toplam 1.106 kişixsaat eğitim gerçekleştirdik.

2011 yılında başlatarak 19 tedarikçi firmanın katılımını sağladığımız KalitemA gelişim programına raporlama döneminde 5 yeni firmayı daha dahil ederek devam ettik.

Tedarikçilerimizin proje yönetimi ve problem çözme tekniklerinin geliştirilmesini hedeflediğimiz çalışma kapsamında tedarikçilerimize belirlenen gelişim hedefi düzeyine ulaşmaları için uzmanlarımız tarafından haftalık ve aylık planda danışmanlık hizmetleri sunduk. 2013 itibariyle toplam 17 firmanın başarıyla tamamladığı programa 2014'te de 5 yeni firma eklemeyi ve öğretilen tekniklerin firma çalışanlarına yaygınlaştırılması için iç eğitimler yetiştirmeyi hedefliyoruz.

2013'te, 7 Step sertifikasyonu almış tedarikçilerimizin problem tanımı, mevcut durum analizi gibi 7 Step çalışmalarında başarılarının artırılması ve teşhis yetkinliğinin kazandırılmasıyla doğru tanı koyma ve etkin problem çözme performansını geliştirmek amacıyla Diagnosys 7 Yaygınlaştırma Projesi'ni hayata geçirdik. 2019 yılına kadar her yıl 5 yeni firma ekleyerek toplam 35 firmaya ulaşmayı hedeflediğimiz projede raporlama dönemi katılımcılarında %83 başarı oranı elde ettik.

Dünya genelinde 175 FCA fabrikası ve 500'den fazla tedarikçi firmada uygulanan WCM Programı'nın en önemli bileşenlerinden biri de tedarik zincirinde WCM ilkelerinin yaygınlaştırılmasıdır. 2013 yılında WCM uygulamasında Altın Fabrika düzeyine ulaşmamızda tedarikçilerimizin de programı sahiplenerek iş modellerine WCM metodolojisini entegre etme motivasyonu önemli bir yer tutmaktadır. Bu motivasyonu uygulamaya geçirmek için finansal kaynak ve bu alanda uzmanlaşmış işgücüne ihtiyaçları bulunmaktadır. Bu ihtiyacı zamanında tespit ederek 2009 yılında tedarikçilerimizde WCM uygulamasının yaygınlaştırılmasına yönelik gelişim projesini başlattık.

WCM Yaygınlaştırma Projesi kapsamında temel amacımız tedarikçilerimizin WCM performansını artırarak rekabet güçlerinin çevre ve İSG konuları da dahil olmak üzere çeşitli performans alanlarında gelişimlerini hızlandırmaktır.

Proje kapsamında bulunan tedarikçilerimize FCA Sistemi üzerinden çeşitli konularda eğitimler verilmesinin yanında ilgili konularda uzman çalışmamız ile firmalara düzenli danışmanlık hizmeti sunuyoruz. Elde edilen gelişim performansının takibi amacıyla 3 ayda bir kez yönetim gözden geçirme görüşmeleri, yılda bir kez uzman düzeyinde firma denetimi, bir kez de yönetim düzeyinde denetim gerçekleştiriyoruz. Proje kapsamında FCA Merkez WCM Ofisi de düzenli olmayan aralıklarla tedarikçilerimizi denetime tabi tutarak bizim performansımızı değerlendirmektedir. 2013 yılında proje kapsamına dahil ettiğimiz 18 firmadan 13'ünde hedeflenen başarı performansına ulaştık.

2013'te WCM programı kapsamında olmayan tedarikçilerimizin de WCM ilkeleriyle tanışarak, temel gereklilikleri karşılar ve günlük iş akışı içinde uygular hale gelmelerini sağlamak amacıyla WCM Uyum Programı'nı başlattık. 2013'te programa dahil edilmek üzere kritik ürün hatlarında bulunan 5 tedarikçi firma tespit ettik. Tedarikçilerimizin uygulamalarını WCM ilkelerine göre değerlendirerek boşluk analizini gerçekleştirdik. Elde ettiğimiz sonuçlarla tedarikçilerimize yönelik gelişim planları hazırladık. Gelişim planları doğrultusunda çalışmaların yürütülmesinde tedarikçilerimize danışmanlık hizmeti veriyor, elde edilen gelişimi değerlendiriyoruz. 2014 yılında da programda bulunan 5 tedarikçimizle gelişim çalışmalarına devam etmeyi hedefliyoruz.

TEDARİKÇİLERİMİZE KULAK VERELİM: WCM PROGRAMI HAKKINDA NE DÜŞÜNÜYORLAR ?

Tofaş WCM Programı'na katılmanızda hangi sebepler etkili oldu? Sizce, WCM Programı hangi yönleriyle diğer gelişim programlarından ayrışıyor?

Öncelikle ana sanayimiz olan Tofaş'a WCM ile bizleri tanıştırdığı ve yol gösterdiği için teşekkür ederek sözlerime başlamak isterim.

Martur, 1990'lı yıllardan başlayarak sürekli iyileştirme faaliyetlerinin içerisinde olmuştur. Ancak WCM uygulama kararımızda ana sanayimiz Tofaş'ın kalite, maliyet ve üretim alanlarındaki gelişimini gözlemlememiz önemli bir etken oldu. WCM, öncelikle bizlere her türlü israfın, kaybın önlenmesine yönelik sistematik bir yaklaşım kazandırdı. İş güvenliğinden çevreye, üretim alanlarından, lojistik ve insan kaynaklarına tüm uygulamalarımıza farklı bir bakış açısı getirdi. Bu bakış açısıyla bir kültürel değişim yaratarak iş yapış tarzımızı WCM ilkeleriyle harmanladık.

WCM Programı şirketinize neler kazandırdı?

WCM ile birlikte tüm süreçlerimizde her şeyden önce gelen ilke iş güvenliği oldu. 2009'dan bu yana yaptığımız çalışmalarla iş güvenliği göstergelerimizde pozitif yönde iyileştirme gerçekleştirdik. WCM öncesinde de kayıpların yok edilmesine yönelik çeşitli faaliyetlerimiz vardı. Ama WCM ile birlikte işimizin doğal bir parçası olarak kabul ettiğimiz birçok faaliyetin gereksiz ve israf olduğunu fark ettik. Başlangıçta %15 olan kayıp görme becerimiz, çalışmalarımız ilerledikçe %45'e yükseldi. Bu kayıpları ortadan kaldırmak için yeni projeler yürüttük. Hat içi stok seviyemizi %85 iyileştirdik. Aynı zamanda yüksek verimlilikte, ergonomisiyle, teknoloji ve kalitesiyle örnek gösterilen üretim alanlarına sahip olduk.

WCM bakış açısının bizlere kazandırdığı bir başka önemli konu da çevre ve enerji konularında duyarlılığımızın artmasıdır. Tüm çalışanlarımızın enerji kayıplarının neler olduğu ve nasıl tasarruf edileceği konusunda bilinçlendirilmesi amacı ile Enerji Tasarruf Okulumuzu açtık. Çalışanlarımızın enerji kayıplarının önlenmesi yönünde ürettiği projelerle %30 iyileştirme yaptık. Otomotiv sektöründe sera gazı ve enerji yönetim sistemleri olan ISO 14064 ve ISO 50001 sertifikasyonu alan ilk firmalardan olduk. Örnek gösterilen çalışmalarımızla BUSİAD Çevre Ödülü'nü aldık.

Tamer GALLEVCI

Martur Üretim Direktörü

Üst yönetimin sahiplenmesi, çalışanların katılım ve motivasyonu WCM Programı'nın en kritik başarı faktörleri arasında yer alıyor. Siz şirketinizde bunu nasıl başardınız?

WCM'nin öncelikle üst yönetim tarafından sahiplenilmesi gerekmektedir. Bizler WCM'nin getireceği faydalara üst yönetim olarak inandık ve gücümüzü insan kaynağımızdan aldık. Çalışanlarımız da WCM kültürünü benimsediler. WCM gerekliliklerini ilave bir konu gibi değerlendirmiyor, olağan iş yapış şekli gibi görüyorlar.

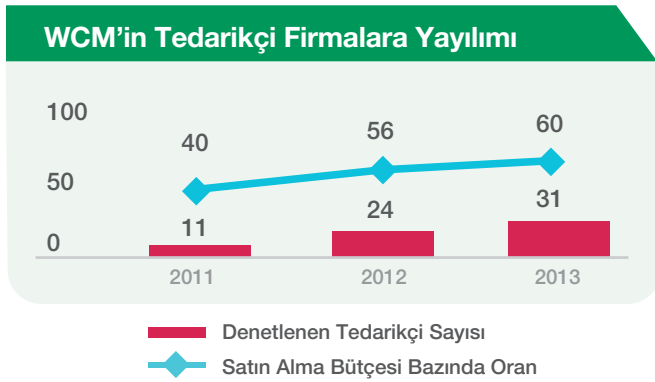
Yönetimsel açıdan baktığımızda WCM'nin, hedef yayılımı, iletişim, motivasyon, organizasyon gelişimleri ve etkinliği gibi konularda oldukça etkili bir kılavuz olduğunu görüyoruz. Bu kültürü yönetimsel ve operasyonel süreçlere yaygınlaştırmak önemlidir. Hedef yayılımı ile bütün yönetimsel kademeleri ve takımları geliştiriyoruz. Yapılan çalışmalar ve hedef gerçekleştirme durumlarını günlük, haftalık, aylık olarak takip ediyoruz.

Doğru kişilere doğru yetkinlikler kazandırarak kısa sürede başarılı sonuçlar almaya başladık. Eğitim çalışmalarımızda önemli iyileştirmeler yaptık. Yönetim olarak çalışmalara birebir katıldık. Kayıpların önlenmesine odaklı, öğrenen ve öğreten bir firma olma yolunda ilerliyoruz. Çalışanlarımıza, yaptıkları her faaliyetin şirket hedeflerinin gerçekleştirilmesine katkı sağladığını ve üst yönetimce görüldüğünü hissettirdik. Aynı zamanda takımlar arası rekabet ortamı yaratarak takdir ve ödüllendirme sistemi oluşturduk. WCM ile birlikte öneri sayısı ve içerik kalitesi arttı.

WCM Programı danışmanımız Tofaş'ın belirli aralıklarla çalışmalarımızı değerlendirmesinin takım ruhunu canlı tuttuğunu ve motivasyon artırıcı bir unsur olduğunu da belirtmek isterim.

Tedarik Zincirinde Sürdürülebilirlik Risklerinin Yönetimi

Sürdürülebilirlik yönetimine bütüncül bir bakış açısıyla yaklaşıyoruz. Bu nedenle değer zincirimizin geneline yönelik bir sürdürülebilirlik riski bakış açısı geliştirmeye özen gösteriyoruz. Bunun en önemli parçalarından birini de tedarik zincirimizde sosyal, çevresel ve ekonomik risklerin erken tespiti ve önlenmesine yönelik sistemlerin ve aksiyon planlarının hazırlanması oluşturmaktadır. Tedarikçilerimiz genelinde sürdürülebilirlik risklerinin yönetilmesi konusunda farkındalık ya da finansal operasyonel kaynak kısıtlarını göz önüne alarak, bu konuda onlara destek vermek yönünde proaktif bir yaklaşım sergiledik. Faaliyetlerimizde, hedeflenen uygulama ve performans seviyesine ulaştıkları takdirde sonucun, kendileri ve Tofaş için ortak bir iş geliştirici fırsat olacağı yönünde firmaların farkındalıklarının artırılmasını amaçladık.

Tedarik zinciri gibi komplike bir alanda etkin bir risk yönetiminin geliştirilmesi için kapsamlı bir denetim çalışmasının yürütülmesi gereklidir. Bu yaklaşımla yürüttüğümüz tedarikçi denetim uygulamalarımızı 2013 yılında, yerel satın alımlarımızın bütçe bazında %60'ını oluşturan 31 tedarikçimizle gerçekleştirdik. İsrafın görülmesi, doğru metotların kullanımı ve hedefler doğrultusunda iyileştirme kapsamını iş güvenliği, çalışan gelişimi ve çevre konularının da dahil olduğu geniş bir yelpazede değerlendirmekte ve çıktısında tedarikçilerimizin performansını daha da yükseltmesine yönelik gelişim planları sunmaktayız. Gelişim planları her şirket için farklı konular içermekle birlikte gelecek dönemlerde tüm tedarikçilerimizin performansını geliştirmesini beklediğimiz ortak konular devamsızlık, turnover ve iş güvenliğidir.

Tedarikçi Risk Değerlendirme Projesi

2012 yılında başlattığımız Tedarikçi Risk Değerlendirme Projesi ile mevcut tedarikçi değerlendirme uygulamasını sektörümüzde öncü, yeni bir içerikle geliştirmeye raporlama döneminde de devam ettik. Gerçekleştirdiğimiz bu yeni uygulama çevre, iş sağlığı ve güvenliği, sabit kıymet,

tedarik zinciri, ürün güvenilirliği, bilgi güvenliği, yönetim, çalışma hayatı gibi birçok konuyu kapsayan çok boyutlu bir anlayışla risk ve iş sürekliliğinin değerlendirmesine dayanmaktadır. Saha ziyaretiyle başlayan değerlendirme sürecimiz, elde edilen bulgularla her tedarikçimiz için risk değerlendirme raporunun hazırlanması ve tedarikçimizle birlikte gerçekleştirdiğimiz risk paylaşım toplantısıyla devam etmektedir. Tespit edilen risklerin bertarafına yönelik aksiyon planı üzerinde tedarikçimizle mutabık kaldıktan sonra planın uygulamasını da dikkatle takip ederiz. 2012 yılında 16 firmayla başlattığımız bu uygulamada, 2013 yılı itibarıyla 43 firma için aksiyon planı oluşturup takip aşamasına ulaştık.

Hammadde ve Ürün Lojistiğinde Sosyal ve Çevresel Etkilerin Azaltılması

Üretimin sürekliliğinin korunması, piyasadan gelen ürün taleplerine doğru ve zamanında yanıt verilebilmesi açısından ham malzeme ve ürün lojistiği kritik bir öneme sahiptir. Diğer taraftan yılda 150 milyon kilometrelik taşıma faaliyetiyle gerçekleştirilen bu operasyonun zamanında ve doğru biçimde gerçekleştirilmesi kadar emniyetli ve minimum çevresel etkiyle gerçekleştirilmesi de temel amaçlarımız arasındadır. Ürün lojistiğinin hizmet sağlayıcı firmalar aracılığıyla gerçekleştiriliyor olması nedeniyle bu operasyondan doğan sürdürülebilirlik etkilerini de tedarik zinciri kapsamında değerlendirir ve yönetiriz. Lojistik operasyonlarımız, tedarik zincirinden sorumlu iş birimlerimizin koordinasyonunda satın alma, üretim, mali işler, satış ve pazarlama gibi birçok iş biriminin müdahil olduğu süreçlerle yürütülür. Bu komplike operasyonun hatasız ve kesintisiz işlerliğini tanımladığımız bir çok şirket içi politika ve prosedürü takip ederek gerçekleştiriyoruz. Bu süreçlere yönelik belirlediğimiz performans göstergelerini ve hedef gerçekleştirmelerini aylık planda tartışarak raporluyoruz. Diğer taraftan lojistik performansımızı geliştirmeye yönelik yenilikleri sürekli takip ederek hayata geçiriyoruz.

Lojistik operasyonlarımızı ham malzeme ve ürün lojistiği olarak iki grupta değerlendiriyoruz. Ham malzeme lojistiği operasyonlarının hacimsel olarak %30'unu ithal ham malzeme, %35'ini "Milkrun" olarak tanımladığımız Tofaş hizmet sağlayıcısı tarafından gerçekleştirilen yerel ham malzeme ve diğer %35'ini tedarikçi firmalar tarafından gerçekleştirilen yerel ham malzeme taşıma faaliyetleri oluşturmaktadır. Ürün lojistiğinin tamamı Tofaş hizmet sağlayıcısı tarafından gerçekleştirilmektedir.

Lojistik operasyonları esnasında doğan belirgin sürdürülebilirlik riskleri, yol emniyeti gibi sosyal alanda ya da enerji tüketimi, buna bağlı sera gazı emisyonları ve koruyucu ambalaj malzemesi kullanımı gibi çevre alanında gerçekleşmektedir. Bu alanlardaki performansın geliştirilmesi adına öncelikle belirli iş yapma ilkeleri ve hizmet standartları gerekliliklerini karşılayabilen hizmet sağlayıcıları tercih ediyoruz. Bu kapsamda taşıma hizmeti sağlayacak firmada, enerji verimliliği yönetim sistemi, karbon ayak izi doğrulama sertifikası, emisyon ölçümleri, elektrikli araç kullanımı, atık toplama organizasyonu, ağaçlandırma çalışmaları gibi çevresel etkilere yönelik yetkinliklerin yanı sıra, yol emniyeti, kadın istihdamının desteklenmesi için kreş uygulamaları, toplumsal gelişim projeleri gibi sosyal yetkinlikler de arıyoruz. Lojistik operasyonlarının çevresel etkilerini azaltmak amacıyla öncelikle güncel çevre standartlarına uygun düşük emisyon düzeyli araçları tercih ediyor, taşıma optimizasyonu çalışmaları yapıyor, araç doluluk oranlarını takip ediyoruz. Raporlama döneminde gerçekleştirdiğimiz uygulamalarla, yerel Milkrun operasyonu kapsamında gerçekleştirilen toplam taşıma mesafesi geçtiğimiz yıla kıyasla %5,3; pres malzeme lojistiği %5,6 ve ürün lojistiği için sefer başına kat edilen ortalama mesafe %4,4 oranlarında düşüş göstermiştir.

Diğer taraftan tedarikçilerin ya da ürün dağıtım ağının coğrafi konumuna göre karayoluna alternatif denizyolu veya demiryolu taşıma çözümleri geliştiriyoruz. Lojistik süreçlerinin çevresel etkilerinin azaltılmasında enerji ve emisyon gibi önemli bir başka konu da ambalaj tüketimidir. Ambalaj malzemesi tüketimini azaltmak için kasa içi miktar iyileştirmeleri ve karton ambalaj önleme çalışmaları sürekli iyileştirme konuları arasındadır. Ambalajların hafif malzemelerden yapılmasını, standardizasyonu, tır içinde üst üste istiflenebilmeye yönelik standart ölçülerinin olmasını sağlayarak atık ve emisyonları azaltıyoruz.

YETKİLİ BAYİ ve SERVİS AĞI

Yetkili bayi ve servis noktalarımız, ürün ve hizmetlerimizin müşterilerle buluştuğu, verilen hizmetle müşteri memnuniyetinin sağlanmasında en kritik rolü üstlenen iş ortaklarımızdır. Tofaş bayi ağı sıfır ve ikinci el araç satışı, bakım, onarım ve yedek parça satışları gibi hizmetler sunmaktadır. Bunun yanında müşterilerimiz kasko, trafik sigortası ve araç kredisi gibi finansal işlemlerini de bayiler aracılığıyla yapabilmektedir. Dolayısıyla, yetkili bayi ve servislerimiz başarılı oldukça, Tofaş'ın da iş başarısı yükselmektedir. Aynı şekilde Tofaş'ın başarıları bayi ve servislerimizin de iş değerini artırmaktadır. Türkiye genelinde toplam 78 bayimiz bulunuyor.

Bu bayilerin 72'sinde Fiat markalı araçların, 13'ünde Lancia, Alfa Romeo, Jeep (LARJ) markalı araçların satışı yapılmaktadır. Bunun yanında Ferrari ve Maserati markalarının satışlarından sorumlu FER MAS şirketimizin de bir adet bayi ve servis lokasyonu bulunmaktadır. Bayi ağımızın neredeyse tamamı, satış, servis, yedek parça olarak müşterilerine entegre tesislerle hizmet sunmaktadır. Bazı bayilerimiz ise müşterilerine daha yakından hizmet vermek amacıyla farklı lokasyonlarda satış ve servis noktaları oluşturur. Bu kapsamda kurulan 44 adet uydu nokta da dahil edildiğinde Fiat markası 113 satış ve 134 servis noktasıyla Türkiye'de ilk üç markası arasında yer alıyor. 2013 yılında Fiat bayilerinde toplam 5.663 kişi görev yapmış, Lancia, Alfa Romeo ve Jeep markalarına yönelik satış ve servis hizmetleri ise, toplamda 320 kişinin çalıştığı 12 farklı noktada gerçekleştirilmiştir.

2013 yılında hayata geçirdiğimiz Fiat Pozitif Müşteri Hareketi kapsamında, bayilerimiz nezdinde, müşterilerimizle temas edilen satış ve satış sonrası noktalar için tanımlı iş süreçlerimizi, müşteri beklentilerini daha doğru karşılayabilecek, müşterilerimizin bize olan güvenini artıracak yeni uygulamalarla yeniledik. Diğer taraftan, bayilerimizde çalışan personelin konuyla ilgili yetkinliklerinin artırılmasını sürekli hale getirebilmek ve yayılımını artırmak amacıyla satış ve servis müdürlerimize yönelik eğitimcinin eğitimi faaliyetleri gerçekleştirdik. Böylelikle bayilerin tüm satış-servis operasyonlarını ve iş yapış şekillerini etkileyen oldukça kapsamlı bir projeyi hızlı ve etkin bir şekilde devreye alabildik.

2013 yılında ayrıca, bayilerimizde kullanılan yazılımların yenilenmesi çalışmasının ilk adımı olarak İş Süreçleri Değerlendirme Uygulaması'nı gerçekleştirdik. Bu çalışmayla, mevcut tüm iş süreçlerimizi ortaya koyarak gelecekte bayilerimize ve Tofaş'a rekabet avantajı sağlayacak süreçlerin ve bunları destekleyen yazılımların tanımladık. Bu tanımlar çerçevesinde, tek bir çatı altında oluşturulacak Bayi Yönetim Sistemi (DMS) ve Merkez Yönetim Sistemi (HQMS) yazılımları, bayi ve Tofaş arasındaki operasyonların daha efektif, hızlı ve ihtiyaçlara cevap verebilir nitelikte olmasını sağlayacaktır.

KURUMSAL VATANDAŞLIK

"Toplumsal Gelişime Duyarlı Kurumsal Vatandaşlık"

Faaliyet gösterdiğimiz toplumun gelişimine duyarlı bir kurumsal vatandaş olarak toplumsal gelişimin sağlanmasına yönelik çalışmalar yürütüyor, var olan çalışmalarını destekliyor ve bu yönde çalışan kuruluşlarla ortak hareket ediyoruz.

Toplumsal gelişim çalışmalarımız ve Tofaş Bağış Politikası çerçevesinde gerçekleştirdiğimiz bağış ve sponsorluk faaliyetlerimiz, Kurumsal İletişim Direktörlüğümüz tarafından yürütülmektedir.

Yaptığımız araştırma ve temayül çalışmalarıyla yerel toplumun ve paydaşların beklenti ve ihtiyaçlarını tespit ediyor, proje ve faaliyetlerimizi bu doğrultuda gerçekleştiriyoruz. 2013 yılında kurumsal vatandaşlık faaliyetlerine yaklaşık olarak 13 milyon TL kaynak aktardık.

YEREL EKONOMİYE KATKI

Doğrudan Ekonomik Etkiler (milyon TL)

Yaratılan Ekonomik Değer	7.037,95
Net Satışlar	7.037,95
Dağıtılan Ekonomik Değer	6.669,78
İşletme Maliyetleri	5.751,83
Çalışan Ücretleri	439,75
Temettüpler	325,00
Ödenen Vergi	140,23
Toplumsal Yatırımlar	12,97
Biriken Ekonomik Değer	368,18

YEREL EKONOMİYE KATKI

Türk sanayisinin ve otomotiv sektörünün önde gelen kuruluşlarından biri olarak işveren ve vergi mükellefi kimliğimiz ile bölge ve Türkiye ekonomisinde önemli bir rol oynuyoruz. Yönettiğimiz değer zincirinin oluşturduğu büyük ekonomik ortam ile tedarikçilerimizden bayilerimize yüzlerce şirketin dahil olduğu geniş bir değer ağı yaratıyoruz. Yerel işgücünü temel istihdam kaynağımız olarak görüyoruz. Mavi yakalı işgücümüzün tamamını, üst düzey yöneticilerimizin %84'ünü yerel nitelikli çalışanlarımız oluşturmaktadır.

Yarattığımız doğrudan ekonomik etkilerin yanında tedarikçilerimiz ve iş ortaklarımız nezdinde yürüttüğümüz kurumsal ve mesleki gelişim faaliyetleri, dünya çapında kıyas noktası kabul edilebilecek süreç ve ürün Ar-Ge faaliyetleri gibi çalışmalarımızla dolaylı ekonomik etkilerimizi artırarak sektörümüze ve Türkiye ekonomisinin geneline üretkenliğin en iyi örneklerinden birini sunuyoruz.

EĞİTİM

Genç nesillerin yarınımızı şekillendirdiğinin bilinci ile eğitime destek vermeyi kurumsal vatandaş olmanın en temel sorumluluklarından biri olarak görüyoruz.

2013 yılında, Koç Üniversitesi öğrencilerinin "Güneş Arabaları" projesine katkıda bulunmanın yanında Uludağ Üniversitesi'nde Ar-Ge eğitimleri gerçekleştirdik. Koç Üniversitesi'nin, yetenekli öğrencilerin eğitim alması amacıyla yürüttüğü Anadolu Bursiyerleri programına destek verdik. İtalyan Lisesi öğrencilerine burs imkanı sağladık. Ayrıca, "Önce İnsan" anlayışı ile oluşturduğumuz burs politikamızdan, görevi gereği talep eden çalışanlarımızı ve çalışanlarımızın başarılı çocuklarını faydalandırıyoruz.

Fiat Laboratuvarları

Koç Holding tarafından hayata geçirilen "Meslek Lisesi Memleket Meselesi" projesine entegre olarak yürüttüğümüz Fiat Laboratuvarları ile otomotiv sektöründe yeni teknolojilere hakim insan kaynağı oluşumuna destek vermeyi amaçlıyoruz. İstanbul, Bursa, Kocaeli, Ankara, Antalya, İzmir, Adana, Samsun ve Diyarbakır olmak üzere 9 ilde 11 meslek lisesinde kurulan Fiat Laboratuvarları'nda uzman öğretmen kadrosunun yanında satış sonrası yöneticilerimiz, servis konseyi bölge temsilcilerimiz ve bölge sorumlularımız da eğitmen olarak yer alıyor. Milli Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü işbirliği ile yürütülen uygulamadan 2013 yılı itibariyle 806 öğrenci ve eğitmen faydalandı. 2013 yılında Fiat Laboratuvarları'ndan mezun olan 242 öğrenciden 9'u kız öğrenci olmak üzere 70'i Fiat yetkili servislerinde çalışma imkanına sahip oldu. Fiat Laboratuvarları'nda öğrenim gören öğrencilerden gerekli koşulları sağlayanlara Vehbi Koç Vakfı tarafından eğitim bursu sağlandı.

Eğitim ve yönetim portalımız Tofaş Akademi üzerinden öğretmen ve öğrencilere uygun teknik ve davranışsal eğitimler gerçekleştiriyoruz. Aynı zamanda, öğrenci özlük kayıtlarının tutulduğu portal sayesinde mezun öğrencilerimiz, yetkili servislerde çalışma önceliği elde ediyor. Diğer taraftan Tofaş Akademi kapsamında 7 yıldır düzenlediğimiz hizmet içi eğitimler ile laboratuvar öğretmenlerine teknik ve davranışsal eğitimin yanı sıra sosyal sorumluluk projeleri hakkında eğitimler veriyoruz. 2013 yılı itibariyle 600 meslek lisesi öğretmeni hizmet içi eğitim programlarımızdan faydalanmıştır.

Tüm Fiat Laboratuvarları'nda "Motor Yenileştirme" eğitimleri ve 7 Fiat Laboratuvarı'nda da "Yedek Parça" eğitimleri gerçekleştiriyoruz.

2013 yılında Fiat Laboratuvarları'na 250'ye yakın elektronik ve mekatronik parça hibe ederek öğrencilerin markalarımıza özel donanım ve ekipmanlarla eğitim görmelerini sağladık.

Proje kapsamında, okulların fabrikamızı ve Bursa'yı gezmeleri amacıyla düzenlenen Bursa Gezi Günleri ile 6 okul Tofaş'ı ziyaret etti. 2013 yılında Koç Holding tarafından düzenlenen proje yarışmasında Şişli Endüstri Meslek Lisesi Fiat Laboratuvarı "En İyi Okul İşletme İşbirliği" kategorisinde büyük ödülün sahibi oldu.

Otomotiv Mühendisliği Yüksek Lisans Programı Torino Politeknik Üniversitesi ve Uludağ Üniversitesi işbirliğiyle 2007 yılında hayata geçirdiğimiz "Otomotiv Yüksek Lisans Programı" ile Türk otomotiv endüstrisini ileriye taşıyacak nitelikli iş gücünün yetiştirilmesine katkı sağlamayı hedefliyoruz. Bugüne kadar 48 öğrencinin faydalandığı bu programdan 11 öğrenci mezun oldu.

Kültür - Sanat

Tofaş olarak, kültürel ve sanatsal zenginliklerin toplumun geniş kesimlerine tanıtılmasına büyük önem veriyoruz. Sanatımızı ulusal ve uluslararası alanda tanıtmak amacıyla sanat faaliyetlerine destek veriyor, Türk tarih varlıklarının kazılarla gün ışığına çıkarılmasına ve korunup sergilenmesine katkı sağlıyoruz.

Antakya Medeniyetler Korosu, engelli oyuncularından oluşan Teksem Tiyatro Topluluğu, İKSV Venedik Bienali Türkiye Pavyonu, Türkiye Gençlik Flarmoni Orkestrası'nın Türkiye Tanıtım Konserleri, İKSV Bienali paralel etkinliği Meating Balat Sergisi, 2013 yılında destek verdiğimiz etkinlikler arasında yer alıyor.

Tofaş Bursa Anadolu Arabaları Müzesi ve Tofaş Sanat Galerisi

2002 yılında Bursa Umurbey Mahallesi'ndeki eski bir ipek fabrikası, tarihi Umurbey Hamamı ve eski Türk evinin içinde bulunduğu 17 bin metrekarelik alanı restore ederek açılışını gerçekleştirdiğimiz Tofaş Anadolu Arabaları Müzesi hizmet vermeye devam ediyor. Anadolu'daki otomotiv mirasına sahip çıkmak amacıyla kurulan Türkiye'nin ilk ve tek Anadolu Arabaları Müzesi, bugüne kadar 450 bin kişi tarafından ziyaret edildi. Müze, ziyaretçilerine 2.600 yıl öncesine ait bir tekerlekten Tofaş tarafından üretilen motorlu araçlara kadar uzanan tarihi bir yolculuk yaşıyor. Umurbey Hamamı içerisinde yer alan Tofaş Sanat Galerisi'nin restorasyonunu ise 2008 yılında tamamlayarak ziyarete açtık. 2013'te Zaman Makineleri Sergisi'ne ev sahipliği yapan galeri, ziyaretçilere, Yüksek Mimar Naim Arnas koleksiyonundan çeşitli dönemlere ait yaklaşık 1.000 saat, 400 efemera ve 400 saatçi aletini görme fırsatı sunuyor. 2013 yılında Tofaş Anadolu Arabaları Müzesi ve Zaman Makineleri Sergisi 50 bin kişi tarafından ziyaret edildi.

Pamukkale Hierapolis Kazıları'na Sponsorluk

1988 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne giren Pamukkale Hierapolis antik kenti Türkiye'nin en büyük beş antik şehir kalıntısından biri olma niteliği taşıyor. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Denizli Valiliği himayesinde yürütülen kazı çalışmalarına 2005 yılından bu yana sponsorluk sağlamaya devam ediyoruz.

2013 yılında gerçekleştirilen kazı çalışmalarında dünyanın çeşitli ülkelerinden aralarında arkeolog, mimar, restoratör ve uzmanların bulunduğu yaklaşık 70 kişiden oluşan bir ekip görev aldı. Çalışmalar kapsamında, Roma tiyatrolarının nadide örneklerinden biri olan ve yaklaşık 1.800 yıl önce inşa edilen Antik Tiyatro'nun sahne binası restore edilerek 12 bin kişilik kapasitesiyle kültür-sanat etkinlikleri için kullanıma açık hale getirildi.

Antik Tiyatro, Nekropol, Kaplıcalar, Büyük Kilise, San Flippo Matrium, Frontinus Kapısı, Gymnasium, Apollo Tapınağı ve Pluto Kapısı (Plutonium) Hierapolis'te bugüne kadar gün ışığına çıkarılan en önemli eserler arasında yer alıyor.

Küçükyalı Arkeopark Kazıları'na Sponsorluk

T.C. Kültür Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Müdürlüğü'nün gözetimi ve himayesinde İtalyan ve Türk araştırmacılar tarafından 2001 yılında başlatılan Küçükyalı Arkeoloji Parkı kazısına 10 yıldır destek vermeye devam ediyoruz. 2013 yılı Temmuz ayında başlayıp Ağustos ayında tamamlanan kazı sezonu boyunca, tanıtım ve rehberlik aktiviteleri; ilköğretim öğrencilerine yönelik eğitim çalışmalarının yer aldığı koruma çalışmaları ve bilimsel aktiviteler gerçekleştirildi. Ayrıca, bilimsel laboratuvar bünyesinde; konservasyon, restorasyon, fotoğraflama ve veri tabanı işleme bölümlerinde sürdürülen çalışmaların yanında Koç Üniversitesi tarafından kurulan arkeoloji laboratuvarında da çalışmalara devam edildi.

SPOR

Spor alanında gerçekleştirdiğimiz etkinliklerle sporun yaygınlaştırılmasına destek veriyor ve Türk spor hayatına önemli kazanımlar sağlıyoruz. Ana branşımız olan basketbolla birlikte diğer branşlarda da milli takımlarda mücadele eden sporcular yetiştiriyoruz.

Tofaş Basketbol Okulları ve Basketbol Gönüllüleri Projesi - FiatBall Basketbol Şenliği

Türkiye Basketbol Federasyonu Basketbol Okulları Akreditasyon Programı çerçevesinde onaylı Tofaş Basketbol Okulları ile 14 yıldır Tofaş Spor Kulübü çatısı altında sporcu yetiştirmeye devam ediyoruz. 9 ilde, 23 okulda, yılda 3.500 çocuğun faydalandığı basketbol okullarıyla Türk basketboluna önemli isimler kazandırdık. Basketbol Okulları kapsamında 2011 yılından beri yürütülen "Tofaş Okullarda Projesi" kapsamında bugüne kadar 40 okulda 12 bin çocuğa ulaştık.

2001 yılında Tofaş Spor Kulübü ve Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV) işbirliği ile yapısal sorunlar ve kaynak yetersizliği nedeniyle spor yapma şansına sahip olmayan 7-14 yaş arası çocuk ve gençlere yönelik olarak hayata geçirdiğimiz Basketbol Gönüllüleri Projemizi başarıyla sürdürmeye devam ediyoruz.

Proje kapsamında bugüne kadar 7-14 yaş grubundan 10 binin üzerinde çocuk ve genç basketbolla tanışırken 263 TEGV gönüllüsü Basketbol Antrenörlüğü eğitimi aldı. "FIATBall Basketbol Şenliği"ni her yıl başka bir şehirde gerçekleştirmeye devam ediyoruz. 2013 yılında İstanbul'da Koç Üniversitesi Kampüsü'nde düzenlediğimiz etkinlik, Tofaş Basketbol Okulları ve Basketbol Gönüllüleri Projesi kapsamındaki 13 takımdan 125 kız sporcunun ve 26 gönüllü antrenörün katılımıyla gerçekleşti. Turnuva süresince çocukların takım çalışması, iletişim ve yaşam becerilerinin gelişmesi sağlandı.

Tofaş Spor Kulübü

Basketbol, futbol, voleybol, masa tenisi, su topu ve briç dallarında faaliyet gösteren Tofaş Spor Kulübü 1974 yılında Bursa Tofaş Fabrikası'nda Tofaş SAS (su sporları, atletizm, sportif oyunlar) adıyla kurularak 1995 yılında bugünkü adını aldı. Tofaş Spor Kulübü bugüne kadar Bursa'ya, basketbol branşında ilk Avrupa Kupası Finali ve ilk Türkiye Şampiyonlukları, Cumhurbaşkanlığı Kupası Şampiyonluğu, Türkiye Kupası Şampiyonlukları ve Okullar Basketbol Dünya Şampiyonluğu kazandırdı. 2012-2013 sezonunda Tofaş Basketbol Takımı FIBA Eurochallenge Kupası'nda mücadele etmeye hak kazanırken, aynı sezon içerisinde toplam 110 sporcunun bulunduğu Tofaş Spor Kulübü Basketbol Alt Yapısı'ndan 19 sporcu ve 2 antrenör Basketbol Milli Takımları içinde yer aldı. Ayrıca Türk basketboluna 400'den fazla lisanslı sporcu ve 20 antrenör kazandırdık.

Engelli Sporculara Destek

Engelli sporculara destek vermek amacıyla 2013 yılında, Bursa Görme Engelliler Spor Kulübü'ne spor malzemesi sağladık ve Galatasaray Engelsiz Aslanlar Basketbol Takımı'na engelli transferleri için kullanılmak üzere 1 adet Ducato bağışında bulunduk.

Kurumsal Üyeliklerimiz

Üye Olunan Kuruluş	Kuruluştaki Sorumluluk
İklim Platformu REC Türkiye	Üyelik
Otomobil Sanayi Derneği (OSD)	Yönetim Kurulu, Komite ve Çalışma Grubu Üyelikleri
Otomobil Distribütörleri Derneği (ODD)	Genel Kurul, Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu ve Komite Üyelikleri
İstanbul Sanayi Odası (İSO)	36.Grup Meslek Komitesi ve Meclis Üyeliği
Bursa Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO)	Meclis ve Komite Üyeliği
Türkiye Metal Sanayicileri Derneği (MESS)	Üyelik
Yabancı Sermaye Derneği (YASED)	Yönetim Kurulu ve Komite Üyelikleri; Otomotiv ve Yan Sanayi Çalışma Grubu Başkanlığı
Uludağ İhracatçı Birlikleri Otomotiv İhracatçıları Birliği (OIB)	Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığı;
Bursa Sanayicileri ve İşadamları Derneği (BUSIAD)	Yönetim Kurulu ve Uzmanlık Grubu Üyelikleri
Demirtaş Organize Sanayi Bölgesi (DOSAB)	Yönetim Kurulu Üyeliği
Demirtaş Organize Sanayi Bölgesi İş Adamları Derneği (DOSABSIAD)	Genel Kurul Üyeliği
Türkiye Personel Yönetimi Derneği Bursa Şubesi (PERYÖN)	Üyelik
Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu Avrasya, Afrika ve Ortadoğu İş Konseyi (DEİK)	Üyelik
Türkiye Dış Ticaret Derneği (TÜRKTRADE)	Üyelik
Türkiye Kalite Derneği (KALDER)	Yönetim Kurulu Üyeliği
Reklam Verenler Derneği (RVD)	Üyelik
İtalyan Ticaret Odası	Temsilcilik
Dünya İtalyan Girişimciler Derneği (CIIM EurAsiaMed)	Yönetim Kurulu Üyeliği
Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSIAD)	Çalışma Grubu Üyeliği
DENİZTEMİZ-TURMEPA	Üyelik
Kurumsal İletişimciler Derneği (KID)	Yönetim Kurulu Üyeliği
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)	Otomotiv Sanayi Meclisi Üyeliği, Otomotiv Ticaret Meclis Üyeliği
ERT-TEBC	Üyelik
Finansal Kurumlar Birliği (FKB)	Yönetim Kurulu Üyeliği
İşık Üniversitesi	Endüstri Mühendisliği Bölümü Danışma Kurulu Üyeliği
T.C Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Genel Emniyet Alt Komite Üyeliği
Türkiye İç Denetim Enstitüsü Derneği (TİDE)	Üyelik
Türkiye Araştırmacılar Derneği (TUAD)	Üyelik
Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği (TKYD)	Üyelik
Yatırımcı İlişkileri Derneği (TUYİD)	Üyelik
Etik ve İtibar Derneği (TEİD)	Yönetim Kurulu Üyeliği
Bursa Ticaret ve Sanayi Odası Eğitim Vakfı (BUTGEM)	Yönetim Kurulu Üyeliği
Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK)	Otomotiv Sektör Komite Başkanlığı
Otomotiv Teknoloji Platformu (OTEP)	İcra Kurulu ve Güvenlik Grubu Üyeliği
ODTÜ/BİLTİR-ÜTEST Ürün Kullanımı Test Birimi (OTEST)	Danışma Kurulu Üyeliği
Borsa İstanbul (BİST)	Üyelik
İstanbul Ticaret Odası (İTO)	Üyelik
Ulusal Kalıp Üreticileri Birliği (UKUB)	Yönetim Kurulu Yedek Üyeliği
Vergi Konseyi	ÖTV 2 Sayılı Çalışma Grubu ve KDV Çalışma Grubu Üyelikleri

Performans Verileri

	2011	2012	2013
Ekonomik ve Operasyonel Göstergeler Üretim (adet)	307.788	256.428	244.614
Otomobil	98.505	77.538	82.817
Hafif Ticari Araç	195.555	178.890	161.797
CKD/SKD	13.728	0	0
Toplam Perakende Satış (adet)	129.945	104.598	100.441
Otomobil	58.838	46.461	53.104
Hafif Ticari Araç	71.107	58.137	47.337
Toplam İhracat (adet)	180.698	154.069	160.319
Otomobil	53.216	46.869	43.477
Hafif Ticari Araç	113.562	107.200	116.842
CKD/SKD	13.920	0	0
Kapasite Kullanım Oranı (%)	77	64	61
Net Satışlar (bin TL)	7.336.658	6.705.274	7.037.954
Yurtiçi	3.242.963	2.928.462	2.876.376
Yurtdışı	3.964.044	3.667.217	4.069.041
Esas Faaliyetlerden Diğer Satışlar	129.651	109.595	92.537
Vergi Öncesi Kar (bin TL)	508.088	497.440	477.075
Vergi Sonrası Kar (bin TL)	474.165	442.039	434.223
FAVÖK (bin TL)	806.196	834.155	816.735
Hisse Başına Kazanç (Kr)	0,95	0,88	0,87
Yaratılan Ekonomik Değer - Net Gelirler(bin TL)	7.336.658	6.705.274	7.037.954
Dağıtılan Ekonomik Değer (bin TL)	6.853.313	6.534.307	6.669.779
İşletme Maliyetleri	6.137.418	5.467.501	5.751.832
Çalışan Ücretleri ve Sair Haklar	356.344	431.271	439.750
Hissedarlara Ödenen Temettü	250.000	480.000	325.000
Devlete Doğrudan ve Sorumlu Sıfatıyla Ödenen Vergiler ve Sair Yükümlülükler	98.985	144.086	140.229
Toplumsal Yatırımlar	10.566	11.449	12.968
Biriken Ekonomik Değer (Bin TL)	483.345	170.967	368.175
Devletten Alınan Teşvikler (Bin TL)	25.608	102.935	50.241
Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu	8,58	9,03	9,14*
Toplam Ar-Ge bütçesi (TL)	126.772	106.998	113.467
Toplan Ar-Ge çalışanı sayısı	395	395	491
Alınan patent sayısı	25	28	48
Çevresel Performans Göstergeleri			
Toplam Enerji Tüketimi (GJ)	1.406.295	1.220.966	1.124.120
Doğrudan Enerji Tüketimi - Doğalgaz (GJ)	644.128	607.682	612.661
Dolaylı Enerji Tüketimi (GJ)	762.167	613.284	511.459
Elektrik	535.517	480.107	441.120
Buhar	226.650	133.177	70.339
Üretilen Araç Başına Enerji Tüketimi (GJ/araç)	4,78	4,76	4,60
Enerji Verimliliği Projeleriyle Sağlanan Tasarruf (GJ)	95.400	113.500	72.614
Enerji Verimliliği Projeleriyle Sağlanan Sera Gazı Emisyonu Azaltımı (Ton CO ₂ e)	8.653	10.294	6.541
Scope 1	2.756	3.278	2.254
Scope 2	5.897	7.016	4.287
Doğrudan Sera Gazı Emisyonları (Scope 1) (Ton CO ₂ e)	60.977	51.058	49.208

Performans Verileri	2011	2012	2013
Dolaylı Sera Gazı Emisyonları (Scope 2) (Ton CO ₂ e)	88.705	72.574	62.919
Personel Servislerinden Kaynaklanan Sera Gazı Emisyonları (Scope 3) (Ton CO ₂ e)	-	3.711	3.835
Üretilen Araç Başına Sera Gazı Emisyonu (Ton CO ₂ e/araç)	0,508	0,482	0,458
Toplam UOB Emisyonu (Ton)	1.371	1.091	993
Spesifik UOB Emisyonu (gr/m ² boya yüzey alanı)	42,9	38,6	36,9
Toplam Su Çekimi - Yer altı Kaynağı (m ³)	1.005.765	910.516	857.305
Üretilen Araç Başına Taze Su Tüketimi (m ³ /araç)	3,416	3,551	3,505
Toplam Su Geri Kazanımı (m ³)	27.631.420	49.136.180	52.099.771
Tekrar Kullanım	27.607.277	49.103.510	52.079.106
Geri Dönüşüm	24.143	32.670	20.665
Atık Su Deşarjı - Doğal Alıcı Ortam (m ³)	598.415	429.341	587.561
Bertaraf Metoduna Göre Toplam Tehlikeli Atık Miktarı (Ton)	3.520,6	2.870,6	2.618,4
Enerji Geri Kazanımı	2.784,1	2.427,6	2.321,9
Geri Kazanım	343,7	441,9	288,6
Atık Sahası	344,5	0,0	0,0
Atık Yakma	22,9	4,2	7,9
Diğer (Arıtma)	25,5	0,0	0,0
Bertaraf Metoduna Göre Toplam Tehlikesiz Atık Miktarı (Ton)	81.624,6	69.379,1	67.831,5
Enerji Geri Kazanımı	8,5	322,7	296,8
Geri Kazanım	81.223,0	69.056,4	67.534,7
Atık Sahası	350,1	0,0	0,0
Atık Yakma	0,0	0,0	0,0
Diğer	43,0	0,0	0,0
Bertaraf Amacıyla Taşınan Tehlikeli Atık Miktarı (Ton)	3.520,6	2.870,6	2.618,4
Kullanılan Toplam Ambalaj Miktarı (Ton)	7.788	6.886	6.536
Ambalaj Atığı Geri Kazanım Oranı (%)	100	100	100
Çalışanlara Sunulan Çevre Eğitimleri - Katılım (kişi sayısı)	3.102	2.305	1.600
Doğrudan İstihdam	2.402	1.575	630
Müteahhit Firma Çalışanı	700	730	970
Çalışanlara Sunulan Çevre Eğitimleri - Toplam Saat (kişixsaat)	8.020	3.180	1.780
Doğrudan İstihdam	7.320	2.090	630
Müteahhit Firma Çalışanı	700	1.090	1.150
Toplam Çevre Yönetim Harcaması (euro)	1.965.000	917.000	721.000
Çevre Yasalarına Uyumsuzluk Cezası (adet-TL)	0-0	0-0	0-0
Formal Mekanizmalarla İletilen Çevresel Etki Şikayetleri (adet)	0	0	0
Çevre Kriterleriyle Değerlendirilen Yeni Tedarikçi Oranı (%)	40	56	60
Çevre Kriterleriyle Değerlendirilen Toplam Tedarikçi Sayısı (adet)	11	24	31
Sosyal Performans Göstergeleri			
Çalışan Eğitimleri - Katılımcı Sayısı (kişi)	5.536	5.641	5.619
Mavi Yakalı	4.380	4.576	4.380
Beyaz Yakalı	1.156	1.065	1.239
Kadın	89	114	121
Erkek	7.047	6.527	5.498
Çalışan Eğitimleri - Toplam Saat (kişixsaat)	243.045	159.223	224.198
Mavi Yakalı	149.482	106.525	122.560
Beyaz Yakalı	93.563	52.698	101.638

Performans Verileri

2011

2012

2013

	Kadın	7.957	9.870	10120
	Erkek	235.088	149.353	214078
Çalışan Başına Ortalama Eğitim Saati (saat/kişi)		31,4	22,0	35,8
	Mavi Yakalı	23,1	17,9	24,9
	Beyaz Yakalı	73,7	41,8	76,0
	Kadın	35,4	43,9	41,5
	Erkek	31,3	21,3	35,6
Müteahhit Çalışanı Eğitimleri - Katılımcı Sayısı (kişi)		3.954	3.842	4.417
Müteahhit Çalışanı Eğitimleri - Toplam Saat (kişixsaat)		4.264	4.301	3.312
Müteahhit Çalışanı Başına Ortalama Eğitim Saati (saat/kişi)		4,8	4,5	4,0
Çalışanlara Sunulan İSG Eğitimleri - Katılımcı Sayısı		9.877	12.751	10.914
	Doğrudan İstihdam	5.923	8.909	6.497
	Müteahhit Firma Çalışanı	3.954	3.842	4.417
Çalışanlara Sunulan İSG Eğitimleri - Toplam Saat (kişixsaat)		59.060	25.456	34.500
	Doğrudan İstihdam	54.796	21.155	28.518
	Müteahhit Firma Çalışanı	4.264	4.301	5.982
Kayıp Günsüz Kaza Oranı (ilk yardımcı)				
	Doğrudan İstihdam	0,7	0,06	0,06
	Müteahhit Firma Çalışanı	1,21	0,79	0,58
Mesleki Hastalık Oranı		0	0	0
	Doğrudan İstihdam	0	0	0
	Müteahhit Firma Çalışanı	0	0	0
Kayıp Günlü Kaza Oranı				
	Doğrudan İstihdam	0,03	0,04	0,05
	Müteahhit Firma Çalışanı	0,24	2,06	0,73
İşle İlgili Ölüm Sayısı		0	0	0
	Doğrudan İstihdam	0	0	0
	Müteahhit Firma Çalışanı	0	0	0
Yüksek Kaza ya da Mesleki Hastalık Riski Barındıran				
Ortam ya da Görevlerde Çalışan Kişi Sayısı		0	0	0
İşgücü Kriterleriyle Değerlendirilen Yeni Tedarikçi Oranı (%)		40	56	60
İşgücü Kriterleriyle Değerlendirilen Toplam Tedarikçi Sayısı (adet)		11	24	31

* Söz konusu derecelendirme raporlamaları sürecinde, 2014 itibariyle gerçekleştirilen SPK düzenlemeleri çerçevesinde ve derecelendirme şirketlerinin uyguladığı metodoloji değişikliği kapsamında, tüm şirketlerin derecelendirme notları tekrar revize edilmiştir. Yeni derecelendirme metodolojisiyle Kurumsal Yönetim İlkeleri'nde yer alan zorunlu maddelerin uygulanmasında 100 tam puan yerine, 85 puan üzerinden derecelendirme yapılmaya başlandığı için, derecelendirme yaptıran tüm şirketlerle beraber Tofaş'ın da notu revize edilmek suretiyle 8,95 olarak yeniden belirlenmiştir.

Çalışan Demografisi

2011

2012

2013

Çalışan Demografisi	2011	2012	2013
Toplam İşgücü (Sayı)	8.621	8.183	7.087
Doğrudan İstihdam	7.740	7.229	6.262
Kadın	225	225	244
Erkek	7.515	7.004	6.018
Müteahhit Firma Çalışanı	881	954	825
Sözleşme Türüne Göre Toplam Çalışan Sayısı	7.740	7.229	6.262
Belirsiz Süreli İş Akdi	6.731	6.413	6.252
Kadın	220	219	242
Erkek	6.511	6.194	6.010
Geçici İş Akdi	1.009	816	10
Kadın	5	6	2
Erkek	1.004	810	8
Kategori Bazında Toplam Çalışan Sayısı	7.740	7.229	6.262
Mavi Yakalı	6.471	5.967	4.924
Kadın	2	1	2
Erkek	6.469	5.966	4.922
Beyaz Yakalı	1.269	1.262	1.338
Kadın	223	224	242
Erkek	1.046	1.038	1.096
İstihdam Türüne Göre Toplam Çalışan Sayısı	7.740	7.229	6.262
Tam Zamanlı	7.740	7.229	6.262
Kadın	225	225	244
Erkek	7.515	7.004	6.018
Yarı Zamanlı	0	0	0
Eğitim Düzeyine Göre Toplam Çalışan Sayısı	7.740	7.229	6.262
Eğitimsiz	0	0	0
İlköğretim	898	819	747
Lise	4.770	4.424	3.582
Üniversite ve Üstü	2.072	1.986	1.933
Yaş Grubuna Göre Toplam Çalışan Sayısı	7.740	7.229	6.262
18-30	4.177	3.330	2.120
31-40	1.628	1.897	2.148
41-50	1.905	1.968	1.952
51-60	30	34	42
Üst Yönetim Yapısı (Sayı)	15	16	19
Cinsiyet Bazında	15	16	19
Kadın	1	1	1
Erkek	14	15	18
Yaş Grubuna Göre	15	16	19
18-30	0	0	0
31-40	1	1	1
41-50	11	11	13
51-60	3	4	5
Uyruk	15	16	19
TC Vatandaşı	14	15	16
Expat	1	1	3

Çalışan Demografisi

2011

2012

2013

Orta Düzey Yönetim Yapısı (Sayı)

188

187

200

Cinsiyet Bazında

188

187

200

Kadın

15

14

18

Erkek

173

173

182

Yaş Grubuna Göre

187

186

200

18-30

5

3

4

31-40

82

74

85

41-50

90

97

97

51-60

10

12

14

Toplu Sözleşme Kapsamında Çalışan İşgücü (Sayı)

6.471

5.967

4.924

İşe Yeni Alınan Çalışanlar (Sayı)

950

94

366

Cinsiyet Bazında

951

94

366

Kadın

37

25

40

Erkek

914

69

326

Yaş Grubuna Göre

951

94

366

18-30

908

62

296

31-40

39

23

64

41-50

4

8

3

51-60

0

1

3

İşten Ayrılan Çalışanlar (Sayı)

309

566

1.129

Cinsiyet Bazında

309

566

1.129

Kadın

8

21

20

Erkek

301

545

1.109

Yaş Grubuna Göre

309

566

1.128

18-30

186

333

802

31-40

45

123

187

41-50

74

95

127

51-60

4

15

12

Doğum İznine Ayrılan Çalışan Sayısı

599

373

549

Kadın

18

19

16

Erkek

581

354

533

Doğum İzninden Dönen Çalışan Sayısı

74

45

549

Kadın

10

10

16

Erkek

64

35

533

Doğum İzninden Döndükten Sonra Son

12 Ayardır İşten Ayrılmayan Çalışan Sayısı

74

45

549

Kadın

10

10

16

Erkek

64

35

533

GRI Göstergeleri

Gösterge Adı	Açıklama	Dış Denetim	Hariç Tutulan
Profil Göstergeleri		-	-
G4-1	Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı (s.4-5); CEO Mesajı (s.8-9)	-	-
G4-2	Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı (s.4-5); CEO Mesajı (s.8-9); Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.14)	-	-
G4-3	Künye (Arka Kapak İçi)	-	-
G4-4	Tofaş 2013 Faaliyet Raporu (s.39-43)	-	-
G4-5	Künye (Arka Kapak İçi)	-	-
G4-6	Ürün Portföyü (s.18)	-	-
G4-7	Tofaş 2013 Faaliyet Raporu (s.20)	-	-
G4-8	Pazar Görünümü (s.18)	-	-
G4-9	Pazar Görünümü (s.18); Yetenek Yönetimi (s.33); Performans Verileri (s.47, 50-51); Tofaş 2013 Faaliyet Raporu (s.66-71)	-	-
G4-10	Performans Verileri (s.50-51)	-	-
G4-11	Yetenek Yönetimi (s.33)	-	-
G4-12	Tedarikçi İlişkileri (s.36-37)	-	-
G4-13	Tofaş 2013 Faaliyet Raporu (s.21);	-	-
G4-14	İş Etiği ve İç Kontrol (s.12-13); Dünya Klasında Üretim ve Yönetim Standartları (s.24-25); Yetenek Yönetimi (s.32-34)	-	-
G4-15	Yönetişim ve Sürdürülebilirlik (s.10, 14); Dünya Klasında Üretim ve Yönetim Standartları (s.24-25); Yetenek Yönetimi (s.32-34)	-	-
G4-16	Kurumsal Üyeliklerimiz (s.46)	-	-
G4-17	Rapor Hakkında (s.3)	-	-
G4-18	Rapor Hakkında (s.3); Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.14);	-	-
G4-19	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.14);	-	-
G4-20	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.14);	-	-
G4-21	Önceliklendirme süreci dahilinde kullanılacak performans göstergesi kapsamı ve unsur bağlayıcılık sınırlarını da belirledik. GRI G4 Raporlama Rehberinde tanımlanan göstergelerle uyum sağlayan öncelikli konulara yönelik açıklamalarda gösterge protokollerini takip ederken, GRI G4 tarafından tanımlanmayan öncelikli konularda şirkete özgü performans göstergeleri oluşturduk. Raporlama kapsam sınırından dolayı Tofaş bağlı ortaklıkları olan Fer Mas Oto Ticaret A.Ş. ve Koç Fiat Kredi Tüketici Finansman A.Ş şirketlerine yönelik bilgileri, şirketin finansal portföyü hakkında genel bilgi verdiğimiz veriler dışında rapor içeriğinden hariç tuttuk. Diğer taraftan tüm öncelikli konularda şirket bilgileri rapor kapsamı dahilinde yer alırken; ilgili alt konularla sınırlı olmak kaydıyla, enerji verimliliği ve emisyonlar, ISG, yetenek yönetimi ve mesleki eğitim, iş yerinde insan hakları konularında açıklama yapılırken tedarikçi bilgilerine; ürün ve hizmet kalitesi ve müşteri memnuniyeti konularında bayi ve servis bilgilerine, iş etiği ve yolsuzlukla mücadele, değer zincirinde sürdürülebilirlik risklerinin yönetimi, tedarikçi ve bayi iş başarısı konularında tedarikçi, bayi ve servis bilgilerine; sürdürülebilir mobilite çözümleri, Ar-Ge yönetimi ve işbirlikleri ve gelişen pazarlarda ürün stratejisi konularında ise FCA bilgilerine yer verdik.	-	-
G4-22	Rapor Hakkında (s.3)	-	-
G4-23	Rapor Hakkında (s.3)	-	-
G4-24	Paydaş Katılımı (s.15)	-	-
G4-25	Paydaş Katılımı (s.15)	-	-
G4-26	Paydaş Katılımı (s.15)	-	-
G4-27	İş Etiği ve İç Kontrol (s.2-13); Gelişen Pazarlar ve Ürün Stratejisi (s.17); Tüketici Deneyimi (s.19); Tedarikçilerimize Kulak Verelim (s.39); Kurumsal Vatandaşlık (s.42-45); SSS: http://www.tofas.com.tr/tr/yatirimci/SSS/SSS.2012.pdf	-	-
G4-28	Rapor Hakkında (s.3)	-	-
G4-29	Rapor Hakkında (s.3)	-	-
G4-30	Rapor Hakkında (s.3)	-	-
G4-31	Künye (s.Arka Kapak İçi)	-	-

Gösterge Adı	Açıklama	Dış Denetim	Hariç Tutulan
G4-32	Rapor Hakkında (s.3); GRI İndeksi (s.52-56); Yasal Uyarı (s.Arka Kapak İçi)	-	-
G4-33	Yasal Uyarı (s.Arka Kapak İçi)	-	-
G4-34	Kurumsal Yönetim Yapısı (s.10); Tofaş 2013 Faaliyet Raporu (s.136-139, 141-142)	-	-
G4-35	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.14);	-	-
G4-36	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.14);	-	-
G4-38	Kurumsal Yönetim Yapısı (s.10); Performans Verileri (s.50-51); Tofaş 2013 Faaliyet Raporu (s.14-15,136-139)	-	-
G4-39	Tofaş 2013 Faaliyet Raporu (s.14)	-	-
G4-40	Tofaş 2013 Faaliyet Raporu (s.138-139);	-	-
G4-41	Tofaş Etik Davranış Kuralları (s.5-6)	-	-
G4-42	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.14);	-	-
G4-43	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.14);	-	-
G4-44	Kurumsal Yönetim Yapısı (s.10); Risk Yönetimi (s.11); Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.14); Tofaş 2013 Faaliyet Raporu (s.144)	-	-
G4-45	Risk Yönetimi (s.11); Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.14);	-	-
G4-46	Risk Yönetimi (s.11); Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.14); Tofaş 2013 Faaliyet Raporu (s.139-141)	-	-
G4-47	Risk Yönetimi (s.11); Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.14); Tofaş 2013 Faaliyet Raporu (s.139-141)	-	-
G4-48	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.14); Tofaş Sürdürülebilirlik Raporu, Tofaş Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu tarafından incelenmesine müteakkip Tofaş Sürdürülebilirlik Komitesi'ne sunulmuş ve Komite onayının ardından yayınlanmıştır.	-	-
G4-51	Tofaş 2013 Faaliyet Raporu (s.144)	-	-
G4-52	Tofaş 2013 Faaliyet Raporu (s.144)	-	-
G4-53	Tofaş 2013 Faaliyet Raporu (s.140-144)	-	-
G4-56	Tofaş Etik Davranış Kuralları: www.tofas.com.tr/tr/hakkinda/Documents/TofasEtikKurallari.pdf	-	-
G4-57	İş Etiği ve İç Kontrol (s.12)	-	-
G4-58	İş Etiği ve İç Kontrol (s.12)	-	-
Standart Göstergeleri			
Öncelikli Unsur: Ekonomik Performans			
G4-DMA	Öncelikli bulunmamıştır.	-	-
G4-EC1	Yerel Ekonomiye Katkı (s.42), Performans Göstergeleri (s.47)	-	-
G4-EC3	İnsana Yaraşır İşyeri (s.33) Tofaş 2013 Faaliyet Raporu (s.104)	-	-
G4-EC4	Tofaş 2013 Faaliyet Raporu (s.100)	-	-
Öncelikli Unsur: Pazar Görünümü			
G4-DMA	Öncelikli bulunmamıştır.	-	-
G4-EC6	Performans Verileri (s.50)	-	-
Öncelikli Unsur: Dolaylı Ekonomik Etkiler			
G4-DMA	Kurumsal Vatandaşlık (s.42); Yerel Ekonomiye Katkı (s.42)	-	-
G4-EC7	Kurumsal Vatandaşlık (s.42-45);	-	-
G4-EC8	Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı (s.4-5); Ar-Ge Yönetimi (s.20-21); Sürdürülebilir Mobilite Çözümleri (s.21-23); Sürekli Gelişim Odaklı İş Yeri (s.34); Kurumsal Vatandaşlık (s.42-45)	-	-
Öncelikli Unsur: Satın Alma Uygulamaları			
G4-DMA	Tedarikçi İlişkileri (s.36-37)	-	-
G4-EC9	Tedarikçi Profili (s.37)	-	-
Öncelikli Unsur: Enerji			
G4-DMA	Enerji Verimliliği ve Emisyon (s.25)	-	-
G4-EN3	Enerji Verimliliği ve Emisyon (s.25); Performans Verileri (s.47)	-	-
G4-EN5	Enerji Verimliliği ve Emisyon (s.25); Performans Verileri (s.47)	-	-
G4-EN6	Enerji Verimliliği ve Emisyon (s.25); Performans Verileri (s.47)	-	-

GRI Göstergeleri

Gösterge Adı	Açıklama	Dış Denetim	Hariç Tutulan
Öncelikli Unsur: Su			
G4-DMA	Çevresel Yönetim Sistemi (s.27); Su Yönetimi (s.28)	-	-
G4-EN8	Su Yönetimi (s.28); Performans Verileri (s.48)	-	-
G4-EN9	Su Yönetimi (s.28);	-	-
G4-EN10	Su Yönetimi (s.28); Performans Verileri (s.48)	-	-
Öncelikli Unsur: Biyoçeşitlilik			
G4-DMA	Öncelikli bulunmamıştır.	-	-
G4-EN11	Tofaş üretim ve diğer faaliyet tesisleri biyolojik çeşitlilik ya da benzer çevresel nitelikleri bakımından koruma altına alınmış alanlarda yer almamaktadır.	-	-
G4-EN12	Tofaş faaliyetleri nedeniyle tesis civarı alanlarda oluşan belgin bir çevresel olumsuzluk gözlemlenmemektedir. Tüm faaliyetler ilgili otoritelerce verilen izinlerde belirtilen sınır değerler çerçevesinde yürütülmektedir.	-	-
Öncelikli Unsur: Emisyonlar			
G4-DMA	Enerji Verimliliği ve Emisyon (s.25-27)	-	-
G4-EN15	Enerji Verimliliği ve Emisyon (s.25-27); Performans Verileri (s.47-48)	-	-
G4-EN16	Enerji Verimliliği ve Emisyon (s.25-27); Performans Verileri (s.47-48)	-	-
G4-EN18	Enerji Verimliliği ve Emisyon (s.25-27); Performans Verileri (s.47-48)	-	-
G4-EN19	Enerji Verimliliği ve Emisyon (s.25-27); Performans Verileri (s.47-48)	-	-
G4-EN21	Enerji Verimliliği ve Emisyon (s.25-27); Performans Verileri (s.47-48)	-	-
Öncelikli Unsur: Atıklar			
G4-DMA	Verimli ve Çevreci Malzeme ve Atık Yönetimi (s.28)	-	-
G4-EN22	Su Yönetimi (s.28); Performans Verileri (s.48)	-	-
G4-EN23	Verimli ve Çevreci Malzeme ve Atık Yönetimi (s.28); Performans Verileri (s.48)	-	-
G4-EN25	Performans Verileri (s.48)	-	-
G4-EN26	Su Yönetimi (s.28)	-	-
Öncelikli Unsur: Ürün ve Hizmetler			
G4-DMA	Sürdürülebilir Mobilite (s.21-23)	-	-
G4-EN27	Sürdürülebilir Mobilite (s.21-23)	-	-
Öncelikli Unsur: Yasal Uyum			
G4-DMA	Öncelikli bulunmamıştır.	-	-
G4-EN29	Çevresel Yönetim Sistemi (s.27)	-	-
Öncelikli Unsur: Taşımacılık			
G4-DMA	Hammadde ve Ürün Lojistiğinde Sosyal ve Çevresel Etkilerin Azaltılması (s.40-41)	-	-
G4-EN30	Hammadde ve Ürün Lojistiğinde Sosyal ve Çevresel Etkilerin Azaltılması (s.40-41)	-	-
Öncelikli Unsur: Genel			
G4-DMA	Öncelikli bulunmamıştır.	-	-
G4-EN31	Çevresel Yönetim Sistemi (s.27)	-	-
Öncelikli Unsur: Tedarikçi Çevresel Etki Değerlendirme			
G4-DMA	Tofaş Tedarikçi Denetim Haritası (s.37); Tedarikçi Geliştirme Uygulamaları (s.37-38); Tedarik Zincirinde Sürdürülebilirlik Risklerinin Yönetimi (s.40);	-	-
G4-EN32	Tedarik Zincirinde Sürdürülebilirlik Risklerinin Yönetimi (s.40); Performans Verileri (s.49)	-	-
G4-EN33	Tedarik Zincirinde Sürdürülebilirlik Risklerinin Yönetimi (s.40);	-	-
Öncelikli Unsur: Çevresel Şikayet Mekanizmaları			
G4-DMA	Öncelikli bulunmamıştır.	-	-
G4-EN34	Çevresel Yönetim Sistemi (s.27)	-	-
Öncelikli Unsur: İstihdam			
G4-DMA	Öncelikli bulunmamıştır.	-	-
G4-LA1	Performans Verileri (s.50-51)	-	-

Gösterge Adı	Açıklama	Dış Denetim	Hariç Tutulan
G4-LA2	Tüm Tofaş çalışanları iş akitlerinin doğasına uygun tüm haklardan özdeş biçimde faydalanmaktadır. 2013 itibarıyla, Tofaş işgücü dahilinde yarı zamanlı çalışan bulunmamakta, geçici iş akdiyle çalışan 10 kişi bulunmaktadır.	-	-
G4-LA3	Performans Verileri (s.51)	-	-
Öncelikli Unsur: İş Sağlığı ve Güvenliği			
G4-DMA	İş Sağlığı ve Güvenliği (s.31-32)	-	-
G4-LA5	Tofaş üretim tesisinde bulunan 9 İSG kurulunda 95 çalışan görev almaktadır. Tüm çalışanların temsil edildiği kurullarda İSG konularına yönelik bağlayıcı kararlar alınmaktadır.	-	-
G4-LA6	İş Sağlığı ve Güvenliği (s.31-32); Performans Verileri (s.49); Raporlama döneminde herhangi bir iş kazası sonucu ölüm ya da mesleki hastalık vakası yaşanmamıştır.	-	-
G4-LA7	Performans Verileri (s.49)	-	-
G4-LA8	İmzalanan toplu sözleşmelerin içeriğinde İSG taahhütlerimiz yer almaktadır. Son gerçekleştirilen toplu sözleşme, yasal mevzuata uyum, sağlık ve koruyucu ekipmanlarla ilgili konularını içermektedir.	-	-
Öncelikli Unsur: Eğitim			
G4-DMA	Sürekli Gelişim Odaklı İş Yeri (s.34)	-	-
G4-LA9	Sürekli Gelişim Odaklı İş Yeri (s.34); Performans Verileri (s.49)	-	-
G4-LA10	Sürekli Gelişim Odaklı İş Yeri (s.34)	-	-
G4-LA11	Yüksek Performans Odaklı İşyeri (s.35)	-	-
Öncelikli Unsur: Çeşitlilik ve Eşit Olanaklar			
G4-DMA	İnsana Yaraşır İş Yeri (s.33)	-	-
G4-LA12	İnsana Yaraşır İş Yeri (s.33)	-	-
Öncelikli Unsur: Kadın ve Erkekler için Eşit Ücretlendirme			
G4-DMA	İnsana Yaraşır İş Yeri (s.33)	-	-
G4-LA13	Yüksek Performans Odaklı İşyeri (s.35)	-	-
Öncelikli Unsur: Tedarikçi İşgücü Uygulamaları Değerlendirmesi			
G4-DMA	Tedarik Zincirinde Sürdürülebilirlik Risklerinin Yönetimi (s.40)	-	-
G4-LA14	Tedarik Zincirinde Sürdürülebilirlik Risklerinin Yönetimi (s.40)	-	-
G4-LA15	Tedarik Zincirinde Sürdürülebilirlik Risklerinin Yönetimi (s.40)	-	-
Öncelikli Unsur: Ayrımcılığın Önlenmesi			
G4-DMA	İnsana Yaraşır İş Yeri (s.33)	-	-
G4-HR3	Raporlama döneminde ayrımcılıkla ilgili bir vaka yaşanmamıştır.	-	-
Öncelikli Unsur: Örgütlenme Hakkı ve Toplu Sözleşme			
G4-DMA	İnsana Yaraşır İş Yeri (s.33)	-	-
G4-HR4	Raporlama döneminde Tofaş operasyonlarında örgütlenme ve toplu sözleşme hakkının risk altında olduğu yönünde bir vaka gözlemlenmemiştir. Aynı ilke tedarik denetim sürecinin de bir parçası olarak ele alınmakta olup risk unsuru belirlenmemiştir.	-	-
Öncelikli Unsur: Çocuk İstihdamı			
G4-DMA	İnsana Yaraşır İş Yeri (s.33)	-	-
G4-HR5	Raporlama döneminde Tofaş operasyonlarında çocuk istihdamı konusunda bir risk gözlemlenmemiştir. Aynı ilke tedarik denetim sürecinin de bir parçası olarak ele alınmakta olup risk unsuru belirlenmemiştir.	-	-
Öncelikli Unsur: Zorla ve Zorunlu Çalışma			
G4-DMA	İnsana Yaraşır İş Yeri (s.33)	-	-
G4-HR6	Raporlama döneminde Tofaş operasyonlarında zorla ve zorunlu çalışma konusunda bir risk gözlemlenmemiştir. Aynı ilke tedarik denetim sürecinin de bir parçası olarak ele alınmakta olup risk unsuru belirlenmemiştir.	-	-

GRI Göstergeleri

Gösterge Adı	Açıklama	Dış Denetim	Hariç Tutulan
Öncelikli Unsur: Güvenlik Uygulamaları			
G4-DMA	Öncelikli bulunmamıştır.	-	-
G4-HR7	Tofaş faaliyet sahalarının güvenliğinin sağlanmasında alanında uzmanlaşmış, sertifikalı güvenlik personeli görev almaktadır. Güvenlik personelinin eğitim içeriğinde 3. taraflarla iletişim ve insan hakları konuları bulunmaktadır. Tüm güvenlik personeline şirket prosedürleri hakkında bilgilendirme yapılmaktadır.	-	-
Öncelikli Unsur: Değerlendirme			
G4-DMA	İş Etiği ve İç Kontrol (s.12-13)	-	-
G4-HR9	İş Etiği ve İç Kontrol (s.12-13)	-	-
Öncelikli Unsur: Tedarikçilerde İnsan Hakları Uygulamaları Değerlendirmesi			
G4-DMA	Tedarik Zincirinde Sürdürülebilirlik Risklerinin Yönetimi (s.40)	-	-
G4-HR10	Tedarik Zincirinde Sürdürülebilirlik Risklerinin Yönetimi (s.40)	-	-
G4-HR11	Tedarik Zincirinde Sürdürülebilirlik Risklerinin Yönetimi (s.40)	-	-
Öncelikli Unsur: Yerel Toplum			
G4-DMA	Kurumsal Vatandaşlık (s.42)	-	-
G4-SO2	Kurumsal Vatandaşlık (s.42); Raporlama döneminde Tofaş operasyonlarından dolayı yerel toplum üzerinde bir olumsuz etkinin olduğu vaka yaşanmamıştır.	-	-
Öncelikli Unsur: Yolsuzlukla Mücadele			
G4-DMA	İş Etiği ve İç Kontrol (s.12-13)	-	-
G4-SO3	İş Etiği ve İç Kontrol (s.12-13)	-	-
G4-SO4	İş Etiği ve İç Kontrol (s.12-13)	-	-
G4-SO5	İş Etiği ve İç Kontrol (s.12-13)	-	-
Öncelikli Unsur: Kamu Politikaları			
G4-DMA	Öncelikli bulunmamıştır.	-	-
G4-SO6	İş Etiği ve İç Kontrol (s.12-13)	-	-
Öncelikli Unsur: Toplum Üzerinde Etkilere Yönelik Şikayet Mekanizmaları			
G4-DMA	Öncelikli bulunmamıştır.	-	-
G4-SO11	İş Etiği ve İç Kontrol (s.12-13)	-	-
Öncelikli Unsur: Tüketici Sağlık ve Emniyeti			
G4-DMA	Araç Emniyeti, Sürüş ve Yolcu Konforu (s.23)	-	-
G4-PR1	Araç Emniyeti, Sürüş ve Yolcu Konforu (s.23)	-	-
G4-PR2	Raporlama döneminde araç ve yolcu emniyeti konularıyla ilgili yasal düzenlemelere uyumsuzlukla ilgili bir vaka yaşanmamıştır. Öncelikli Unsur: Ürün ve Hizmet Etiketleme	-	-
G4-DMA	Tüketici Deneyimi (s.19)	-	-
G4-PR3	Tüketici Deneyimi (s.19)	-	-
G4-PR4	Raporlama döneminde tüketici bilgilendirme ve ürün etiketlendirme konularıyla ilgili yasal düzenlemelere uyumsuzlukla ilgili bir vaka yaşanmamıştır.	-	-
G4-PR5	Tüketici Deneyimi (s.19)	-	-
Öncelikli Unsur: Pazarlama İletişimi			
G4-DMA	Öncelikli bulunmamıştır.	-	-
G4-PR7	Raporlama döneminde pazarlama iletişimi konularıyla ilgili yasal düzenlemelere uyumsuzlukla ilgili bir vaka yaşanmamıştır.	-	-
Öncelikli Unsur: Sürdürülebilirlik ve Risk Yönetimi			
DMA	Risk Yönetimi (s.11); Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.14); Tedarik Zincirinde Sürdürülebilirlik Risklerinin Yönetimi (s.40)	-	-
Öncelikli Unsur: Sürdürülebilir Mobilite Çözümleri			
DMA	Sürdürülebilir Mobilite (s.21-23)	-	-

Gösterge Adı	Açıklama	Dış Denetim	Hariç Tutulan
Öncelikli Unsur: Ar&Ge Yönetimi ve İşbirlikleri			
DMA	Ar-Ge Yönetimi (s.20)	-	-
Öncelikli Unsur: Bayi ve Tedarikçi İş Başarısı			
DMA	Tedarikçi İlişkileri (s.36-38, 40-41); Yetkili Bayi ve Servis Ağı (s.41)	-	-
Öncelikli Unsur: Gelişen Pazarlarda Ürün Stratejisi			
DMA	Gelişen Pazarlar ve Ürün Stratejisi (s.17)	-	-

Yasal Uyarı

Tofaş 2013 Sürdürülebilirlik Raporu ("Rapor"), Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. ("Tofaş") tarafından hazırlanmıştır. Bu Rapor'da yer alan ve eksiksiz olma vasfını taşımayan tüm bilgi, görüş ve değerlendirmeler Tofaş tarafından sağlanmış ve bu Rapor amacıyla bağımsız olarak doğrulanmamıştır.

Bu Rapor, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmış olup, herhangi bir yatırım kararı için temel oluşturmayı amaçlamamaktadır. Bu raporda yer alan bilgiler Tofaş hisselerinin satışına ait herhangi bir teklifi veya bir teklifin parçasını ya da bu tür bir satış sürecine davet niteliği teşkil etmez ve bu Rapor'un yayımlanmasıyla bu tür bir yasal ilişki kurulmuş sayılmaz.

Bu Rapor'da yer alan tüm bilgi ve ilişkili belgelerin, Rapor'un kapsadığı dönem itibarıyla doğru olduğuna inanılmakta olup bilgiler güvenilir kaynaklara dayanarak iyi niyetle açıklanmıştır. Ancak Tofaş bu bilgilere yönelik herhangi bir beyan, garanti ya da taahhütte bulunmamaktadır. Buna uygun olarak Tofaş, Tofaş hissedarları, Tofaş iştirakleri veya onların yönetim kurulu üyeleri, çalışanları ya da danışmanları, bu Rapor kapsamında açıklanan herhangi bir bilgi ya da iletişimde veya bu Rapor'da yer alan bilgilere dayanan veya yer almayan bir bilgi neticesinde

Künye

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.

Genel Müdürlük:

Büyükdere Caddesi No:145 Tofaş Han 34394 Zincirlikuyu İstanbul Türkiye

T: +90212 275 33 90

F: +90212 275 39 88

Fabrika:

Yeni Yalova Yolu Caddesi No:574 16369 Bursa Türkiye

T: +90224 261 03 50

F: +90224 255 09 47

Rapor hakkında bilgi edinmek; görüş ve önerilerinizi iletmek için;

kurumsaliletisim@tofas.com.tr

T: +90212 275 33 90

Raporlama Danışmanı

KIYMET-İ
harbiye

info@kiymetiharbiye.com

T: +90 (212) 279 13 13

Tasarım

Duayen Reklam

